

gemeente
putten

Jaarstukken 2020

Jaarverslag en jaarrekening

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Aanbiedingsbrief	4
Hoofdstuk 2 Financiële analyse.....	6
Hoofdstuk 3 Thema's en programma's	15
Thema Ruimte en leefomgeving.....	16
Thema Samenleving.....	24
Thema Economie en recreatie.....	28
Thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid.....	31
Hoofdstuk 4 Paragrafen.....	37
Paragraaf Lokale heffingen.....	38
Paragraaf Financiering	41
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	44
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	51
Paragraaf Bedrijfsvoering	55
Paragraaf Grondbeleid	60
Paragraaf Verbonden partijen.....	65
Paragraaf Sociaal domein	75
Paragraaf Corona	80
Hoofdstuk 5 Jaarrekening	84
Grondslagen	84
Overzicht van baten en lasten jaarrekening 2020	91
Toelichting baten en lasten jaarrekening 2020	92
Balans per 31 december 2020.....	106
Toelichting op de balans per 31 december 2020.....	108
Bijlagen	122
Bijlage A Kerngegevens	122
Bijlage B Personele bezetting.....	123
Bijlage C Beleidsindicatoren	124
Bijlage D Overzicht subsidies	125
Bijlage E Overzicht kredieten.....	127
Bijlage F Afwikkeling ontvangen gelden met specifiek doel	132
Bijlage G Rekening naar taakvelden	133
Bijlage H EMU saldo.....	134
Bijlage I Single Information Single Audit.....	135
Bijlage J Controleverklaring	139
Ondertekening	140

Hoofdstuk 1 Aanbiedingsbrief

Putten, 2 juni 2021

Aan de raad,

Voor u liggen de Jaarstukken 2020, die zoals gebruikelijk bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening.

De corona-crisis heeft een grote impact gehad op het gemeentelijke reilen en zeilen. Op nagenoeg alle beleidsterreinen heeft dat zijn weerslag en deze crisis loopt dan ook als een rode draad door deze jaarrekening heen. Ten aanzien van de financiële impact van de corona-crisis hebben wij u in de loop van 2020 reeds geïnformeerd via het Memo Impact-analyse. In de paragraaf Corona bij deze jaarrekening vindt u een dwarsdoorsnede over het afgelopen jaar. Voor de zomervakantie zullen wij u via een raadsinformatiebrief op de hoogte brengen van de meest actuele financiële stand van zaken met betrekking tot de corona-crisis.

Naast deze corona-crisis gaan de ontwikkelingen op de diverse beleidsterreinen door. Wij noemen hier de voortgang in het nieuwbouwproject Rimpeler, de bouwlocaties Matchpoint en Wallenbergstraat en het Centrumplan. Ook de voorbereidingen voor nieuwe bouwlocaties, zoals de locatie Bilderdijkstraat en Putten-Zuid, zijn gestart. Daarnaast heeft duurzaamheid veel tijd en aandacht gevraagd. In het kader van het sociaal domein heeft het (preventief) jeugdbeleid en de uitwerking daarvan veel tijd en aandacht gevraagd. Ook de uitwerking van de scenario's Grip op jeugdhulp en Grip op WMO heeft zijn verdere uitwerking gekregen. Via de paragraaf Sociaal domein geven we u nader inzicht in de uitvoering van onze taken op het gebied van jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning en participatie. De voortgang van de transformatie sociaal domein in 2020 wordt nader toegelicht.

Ook wordt verslag gedaan van de uitvoering van reguliere taken. In de jaarstukken wordt in hoofdstuk 3 verantwoording afgelegd over de uitvoering van het collegeprogramma. In hoofdstuk 4 zijn de paragrafen opgenomen. Het tweede deel van de jaarstukken bevat de Jaarrekening 2020. Daarin leggen wij verantwoording af over de besteding van middelen en de hiervoor geleverde prestaties en geven wij u inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Accountantscontrole

De Jaarstukken 2020 zijn opgesteld overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de stellige uitspraken en aanbevelingen van de landelijke commissie BBV. De jaarrekening is gecontroleerd door accountantsorganisatie BDO, vanaf boekjaar 2017 onze accountant. De accountant heeft de controle uitgevoerd overeenkomstig het door uw raad vastgestelde controleprotocol. Ook is in de opdracht aan de accountant duidelijk aangegeven welke regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van de rechtmatigheidscontrole zal zijn. In de verordening ex artikel 213 Gemeentewet is het bij de controle te hanteren normenkader in hoofdlijnen vastgelegd. De accountant zal in de

vergadering van de commissie aanwezig zijn voor een toelichting en de controleverklaring wordt daarna separaat verzonden voor de behandeling in de raadsvergadering.

Grondexploitatie

Bij het Thema Ruimte en leefomgeving geven wij nader inzicht in de gerealiseerde woningbouw. Er zijn 150 woningen toegevoegd in 2020, waar Rimpeler een fors aandeel in had. In het jaar 2020 is dan ook voor Rimpeler een winstneming van € 687.000 toegevoegd aan de reserve grondexploitatie. Voor locatie Matchpoint hebben wij een klein verlies van € 73.000 moeten verrekenen met de reserve. Tenslotte hebben wij de aangekochte gronden aan de Husselsesteeg moeten afwaarderen naar agrarische waarde, waardoor een verlies van € 172.000 verrekend moest worden met de reserve grondexploitatie.

Saldo jaarrekening

De Jaarrekening 2020 sluit met een voordelig saldo van € 868.000. Dit is € 1.145.000 voordeliger dan verwacht bij de 8-maandsrapportage 2020. Toen sloot de Begroting 2020 met een nadelig saldo van € 277.000. Voor een analyse van het saldo verwijzen we u naar hoofdstuk 2 Financiële analyse. Daarnaast is in hoofdstuk 5, bij het onderdeel Toelichting op de thema's en programma's 2020, een analyse opgenomen van de verschillen per programma. Voorgesteld wordt om, conform de voorschriften, het huidige rekeningsaldo van € 868.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

In 2020 is sprake geweest van budgetten die niet volledig besteed zijn. In de jaarstukken doen wij een voorstel om uit het rekeningsaldo 2020 voor € 456.000 aan budgetten over te hevelen via de algemene reserve en deze budgetten beschikbaar te stellen in 2021. Daarnaast willen we het positief resultaat van coronamiddelen alloceren in de algemene reserve. De besluitvorming hierover zal in een aparte begrotingswijziging worden verwerkt. Dit voorstel is nader uitgewerkt in hoofdstuk 2 Financiële analyse.

Burgemeester en wethouders van Putten,
De secretaris,

de burgemeester,

mr. F.E. Contant

H.A. Lamboij

Hoofdstuk 2 Financiële analyse

Analyse rekeningresultaat 2020

De jaarrekening sluit na bestemming met een voordelig saldo van baten en lasten van € 868.000.

Ten opzichte van de primitieve begroting is het rekeningresultaat € 818.000 voordelig.

Analyse van de rekening in relatie tot de Programmabegroting 2020

Overzicht van baten en lasten in de rekening	Primitieve Begroting 2020			Rekening 2020			Saldo rekening t.o.v. begroting			
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Begrotingsthema's										
Ruimte en leefomgeving	16.850	11.428	-5.422	21.133	16.580	-4.553	4.283	5.152	869	V
Samenleving	26.067	4.447	-21.620	27.580	7.083	-20.497	1.513	2.636	1.123	V
Economie en recreatie	1.137	94	-1.044	1.316	262	-1.054	178	168	-10	N
Bestuur dienstverlening en veiligheid	11.611	40.412	28.800	12.221	42.209	29.990	610	1.798	1.190	V
Totaal	55.666	56.380	714	62.249	66.133	3.884	6.584	9.753	3.170	V
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-	-	-	144	-	-144	144	-	-144	N
Resultaat voor bestemming			714			3.740			3.026	V
Mutaties reserves										
Ruimte en leefomgeving	-	272	272	1.951	1.077	-874	1.951	805	-1.146	N
Samenleving	110	169	59	2.171	904	-1.268	2.061	735	-1.327	N
Economie en recreatie	-	113	113	32	316	284	32	203	171	V
Bestuur dienstverlening en veiligheid	1.414	306	-1.108	4.214	3.200	-1.014	2.800	2.893	93	V
Totaal	1.524	861	-663	8.368	5.496	-2.872	6.844	4.636	-2.208	N
Resultaat na bestemming			51			868			818	V

Bedragen *€ 1.000

De analyse van de verschillen per programma is in hoofdstuk 5 in de jaarrekening bij het onderdeel 'Toelichting op de thema's en programma's 2020' toegelicht.

Om de begrotingswijzigingen goed te kunnen volgen, geven we hieronder weer wat in de 4- en 8-maandsrapportage de wijzigingen waren. Tevens voegen we de overige wijzigingen toe. Zo kan een aansluiting gemaakt worden van de primitieve begroting naar de begroting inclusief wijzigingen.

Overzicht van baten en lasten in de rekening	Primitieve Begroting 2020	Tussentijdse wijziging	4-maands 2020	Tussentijdse wijziging	8-maands 2020	Tussentijdse wijziging	Begroting 2020 incl. wijzigingen
	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
Begrotingsthema's							
Ruimte en leefomgeving	-5.422	-	42	-	-441	-920	-6.741
Samenleving	-21.620	-25	-224	-	-359	-92	-22.320
Economie en recreatie	-1.044	-5	-85	-	51	-81	-1.163
Bestuur dienstverlening en veiligheid	28.800	166	-32	-	-12	490	29.412
Totaal	714	136	-299	-	-761	-603	-813
Bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	714	136	-299	-	-761	-603	-813
Mutaties reserves							
Ruimte en leefomgeving	272	-	-	-	-17	1.018	1.273
Samenleving	59	35	88	-	-	14	196
Economie en recreatie	113	-	-	-	-	49	163
Bestuur dienstverlening en veiligheid	-1.108	-	-	38	-	-25	-1.095
Totaal	-663	35	88	38	-17	1.056	536
Mutatie	-	171	-211	38	-778	453	-277
Resultaat na bestemming	51	222	11	49	-730	-277	-277

Bedragen *€ 1.000

Vanaf dit punt in de jaarrekening wordt de begroting na wijzigingen aangeduid met de begroting. Indien de begroting voor wijzigingen wordt bedoeld, wordt dit aangeduid als primitieve begroting.

De jaarrekening sluit na bestemming met een voordelig saldo van baten en lasten van € 868.000. Het saldo ten opzichte van de begroting is hiermee € 1.145.000 hoger dan verwacht:

Omschrijving	Saldo	
Begrotingssaldo na wijzigingen	-277	N
Rekeningsaldo 2020	868	V
Mutatie	1.145	V

Bedragen *€ 1.000

De belangrijkste budgettaire oorzaken van het voordeel worden in onderstaande tabel weergegeven. Daaronder volgt de toelichting op de afwijkingen.

Omschrijving	Prog.	Bedrag		I/S
Thema Ruimte en leefomgeving				
1 Dwangsommen permanente bewoning en handhaving	RUIM	-35	Nadeel	I
2 Meerkosten ODNV	LEEF	-73	Nadeel	I
3 Extra kosten ongediertebestrijding	LEEF	-31	Nadeel	I
4 Minder uitgaven kleine ongemakken in de wijk	LEEF	38	Voordeel	I
5 Hogere kosten afval	KDV	-242	Nadeel	I
6 Meeropbrengst omgevingsvergunningen	KDV	400	Voordeel	I
Overige verschillen		-15	Nadeel	I
<i>Subtotaal</i>		42	<i>Voordeel</i>	<i>I</i>
Thema Samenleving				
1 Minder activiteiten openbare gezondheidszorg	G&B	48	Voordeel	I
2 Minder financiële steun/subsidies verleend	G&B	77	Voordeel	I
3 Budget extra uitkeringen Participatiewet niet benodigd	G&O	64	Voordeel	I
4 Lagere kosten leerlingenvervoer	W&L	52	Voordeel	I
Overige verschillen		119	Voordeel	I
<i>Subtotaal</i>		360	<i>Voordeel</i>	<i>I</i>
Thema Economie en recreatie				
1 Lagere kosten recreatie en cultuurvoorzieningen	E&R	132	Voordeel	I
2 Opbrengst verkoop pand en snippergroen	E&R	102	Voordeel	I
Overige verschillen		-3	Nadeel	I
<i>Subtotaal</i>		231	<i>Voordeel</i>	<i>I</i>
Thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid				
1 Vrijval voorziening wethouderspensionen	BDV	341	Voordeel	I
2 Hogere kosten ICT	BDV	-66	Nadeel	I
3 Samenwerking bedrijfsvoering BLNP voor 2020 en verder	BDV	29	Voordeel	I
4 Minder activiteiten arbo	BDV	28	Voordeel	I
5 Lagere uitgaven opleidingskosten	BDV	80	Voordeel	I
6 Opbrengst suppletie btw/bcf na fiscale controle	AD	120	Voordeel	I
7 Minder inkomsten algemene uitkering	AD	-49	Nadeel	I
8 Hogere opbrengst forensen- en toeristenbelasting	AD	124	Voordeel	I
Overige verschillen		-95	Nadeel	I
<i>Subtotaal</i>		512	<i>Voordeel</i>	<i>I</i>
Totaal		1.145	Voordeel	I

Bedragen *€ 1.000

De toelichting op deze afwijkingen is als volgt:

Thema Ruimte en leefomgeving

1. In het kader van de gemeentelijke activiteiten voor de bestrijding van permanente bewoning zijn diverse dwangsommen opgelegd. Vanwege het incidentele karakter hiervan worden deze voorzichtig begroot. Dit zorgt voor €24.000 hogere opbrengsten dan begroot. Daarnaast zijn er een aantal debiteuren permanente bewoning als dubieus aangemerkt, dit levert een nadeel op van €59.000.
2. De kosten op milieubeheer zijn hoger geëindigd dan begroot. Dit betreffen met name meerkosten ODNV op het gebied van advisering.
3. Ook zijn er extra kosten voor ongediertebestrijding. Door de extreme ontwikkeling van de eikenprocessierupsen en de daardoor vele nesten is het inhuren van mensen en

zuigapparatuur langer doorgelopen. Daarbij zijn in het laatste kwartaal extra kosten gemaakt voor rattenbestrijding.

4. Op wijkbudget kleine ongemakken is een voordeel ontstaan. Het betreft een budget wat bedoeld is voor incidentele zaken in wijken dat sterk afhankelijk is van de vraag vanuit de burgers. Eind 2020 is een start gemaakt met het aanpakken van een gemeentelijk terrein aan de Bilderdijkstraat. Onder andere zijn er speelelementen geplaatst. De afwikkeling vindt plaats in 2021. Aangezien er in het Speelruimteplan in deze omgeving geen speelgelegenheid is opgenomen wordt voorgesteld het restant te bestemmen. Bij de 8-maandsrapportage 2021 zal het krediet Speelvoorzieningen worden opgehoogd. De incidentele bijdrage vanuit het wijkbudget dient dan, via de reserve kapitaallasten, als dekking.
5. Op product Afval zijn hogere kosten gemaakt dan begroot. Dit zit met name in de componenten kosten afvalverwerking, voornamelijk door afrekeningen van NedVang en het Afvalfonds over de periode 2015-2019. Voor het beleidsproduct Afval geldt het principe van kostendeckende dienstverlening waarbij aan het eind van elk jaar een saldering met de egalisatievoorziening afval wordt uitgevoerd. Nu de voorziening leeg is, wordt in 2020 het tekort verrekend met de algemene dienst, wat een nadeel betekent van € 243.000.
6. Het product Omgevingsvergunningen laat een voordeel zien van € 400.000 door een toename van de bouwactiviteiten.

Thema Samenleving

1. Binnen de Openbare gezondheidszorg is een deel van de geplande activiteiten niet of beperkter uitgevoerd vanwege de corona-maatregelen (bijv. JOGG, Hart Veilig Wonen en Gezond Veluwe).
2. Het voordeel op Sportverenigingen is eveneens corona-gerelateerd. Voor buitensport bleek € 30.000 gemeentelijke financiële steun niet benodigd. Daarnaast is een aantal activiteitensubsidies niet verleend.
3. Daarnaast was de verwachting dat we in 2020 onvoldoende gecompenseerd zouden worden voor extra uitkeringen Participatiewet (€ 64.000) vanwege corona. De extra uitkeringen waren echter niet aan de orde.
4. Op het programma Werken en leren ontstaat een voordeel op leerlingenvervoer. Dit wordt veroorzaakt door minderkosten als gevolg van corona.

Thema Economie en recreatie

1. Op Recreatie en cultuurhistorie is een voordeel ontstaan van € 136.000. Dit voordeel bestaat uit meerdere, veelal kleinere, voordelen op deelbudgetten. Hier zijn de voordelen op de openluchtrecreatie en recreatieve voorzieningen voor een belangrijk deel de oorzaak van. In verband met corona zijn veel projecten uitgesteld, onder andere ruit- en menpaden en het plaatsen van bankjes en prullenbakken. Ook zijn door corona het wandelknooppunten- en ruiternetwerk, Putten op de Kaart, Putten Experience en Try Out Putten uitgesteld. Om projecten in 2021 alsnog (verder) op te pakken wordt er een voorstel gedaan tot bestemming rekeningresultaat van € 81.000.

2. Op product Gemeentelijk bezit is een voordeel ontstaan door de verkoop van de Dorpsstraat 97-99 en opbrengsten uit de verkoop van snippergroen. Dit betreffen incidentele verkopen, het voordeel hiervan komt ten gunste van het rekeningresultaat.

Thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid

1. Er vindt een vrijval van de Voorziening wethouderspensioenen plaats van € 341.000. Bij de 8-maandsrapportage 2020 was op basis van de actuariële herrekening (daling rekenrente en nieuwe sterftetabellen) een extra storting voorzien. Maar in verband met het overlijden van een aantal personen is deze extra storting naar beneden bijgesteld.
2. Ook binnen ICT is er sprake van een overschrijding, dit wordt met name veroorzaakt door hogere incidentele kosten voor systeemsoftware. Onder andere onvoorzien kosten voor verlenging ondersteuning Windows-omgeving, certificaten en extra implementatiekosten.
3. In de collegebesluiten 'Koers Samenwerking bedrijfsvoering BLNP voor 2020 en verder' (besluitvorming mei 2020) zijn budgetten beschikbaar gesteld om de in de jaarplannen opgenomen doelen te kunnen bereiken over de periode 2020-2021. Voorgesteld wordt het restantbudget van € 28.700 mee te nemen naar 2021.
4. Binnen het arbobudget heeft er aan aantal activiteiten geen doorgang kunnen vinden (corona en bezetting), met name op het gebied van agressie en geweld. Ook is er vanwege corona extra aandacht voor het thuiswerken. De module in de Risico Inventarisatie die daarop gericht is komt bovenop de bestaande activiteiten in 2021. Van een deel van het niet gebruikte budget wordt voorgesteld dit mee te nemen naar 2021.
5. Een groot deel van de opleidingen is wegens corona niet doorgegaan. Om een inhaalslag mogelijk te maken wordt voorgesteld de helft van het resterende opleidingsbudget, zijnde € 20.000, mee te nemen naar 2021.
6. Over de periode 2017-2018 is er een fiscale controle uitgevoerd, met doorwerking naar de daaropvolgende jaren is. Deze fiscale controle heeft geresulteerd in een aantal suppleties dat een voordeel van € 120.000 voor de gemeente Putten heeft opgeleverd.
7. De algemene uitkering over uitkeringsjaar 2020 valt € 49.000 negatiever uit dan bij de septembercirculaire was verwacht. Dit wordt enerzijds verklaard doordat de maatstaven een lagere opbrengst gaven dan verwacht (€ 100.000 nadelig), anderzijds een extra bijdrage van € 51.000 vanuit het Rijkscompensatiepakket corona is ontvangen. Dit laatste is in de decembercirculaire gecommuniceerd maar kon niet meer verwerkt worden in de begroting.
In totaal is er vanuit het Rijk en Provincie een bedrag van € 932.000 ontvangen voor compensatie corona. In 2020 hebben we hiervan € 432.000 besteed. Op basis van de meest recente prognose 2021 valt het restant van 2020 vrij in het resultaat. Verdere toelichting is te vinden in de paragraaf Corona.
8. In 2020 viel de afrekening 2019 toeristenbelasting € 27.000 hoger uit en is er over 2020 € 47.000 meer ontvangen. De verwachte lagere opbrengst als gevolg van corona (€ 118.000) viel daardoor mee. Daarnaast hebben we € 48.000 meer forensenbelasting ontvangen. Mede als gevolg van de corona-crisis is de markt voor recreatiewoningen enorm aangetrokken en is het bezit van een tweede woning in populariteit toegenomen.

Bestemming rekeningresultaat in Jaarrekening 2020

Een aantal incidentele budgetten is in het jaar 2020 niet besteed, maar de activiteiten lopen wel door naar 2021. Deze niet bestede budgetten zijn conform de voorschriften als voordeel opgenomen in de jaarrekening en zo toegevoegd aan de algemene reserve. Voorgesteld wordt onderstaande budgetten in 2021 (opnieuw) beschikbaar stellen door middel van het bestemmen van het rekeningresultaat 2020.

Bestemming rekeningresultaat 2020	Algemene reserve
Thema 1 Ruimte en leefomgeving	
<i>Uitvoeringsbudget Transitievisie Warmte</i> Voor het opstellen van de Transitievisie Warmte hebben we in 2020 een bijdrage van € 202.101 ontvangen voor het uiterlijk in 2021 opstellen van de transitievisie warmte. Ook is € 35.000 beschikbaar gesteld voor energieloketten. In 2020 is nog geen gebruik gemaakt van dit budget. Voorgesteld wordt dit te bestemmen voor 2021.	237
<i>Budget GVVP</i> In het coalitieakkoord is € 50.000 geraamd voor het Gemeentelijk Verkeer- en VervoersPlan. In 2020 is dit niet volledig besteed. De afwikkeling hiervan vindt in 2021 plaats. Voorgesteld wordt het niet uitgegeven deel van € 31.000 te bestemmen voor 2021.	31
<i>Wijkbudget kleine ongemakken t.b.v. Speelruimteplan</i> Eind 2020 is een start gemaakt met het aanpakken van een gemeentelijk terrein aan de Bilderdijkstraat. Onder andere zijn er speelelementen geplaatst. De afwikkeling vindt plaats in 2021. Aangezien er in het Speelruimteplan in deze omgeving geen speelgelegenheid is opgenomen wordt voorgesteld het restant te bestemmen. Bij de 8-maandsrapportage 2021 zal dit worden ingezet als dekking voor ophoging van het krediet Speelvoorzieningen via de reserve kapitaallasten.	38
Thema 2 Samenleving Niet van toepassing	-
Thema 3 Economie en recreatie	
<i>Openluchtrecreatie en recreatieve voorzieningen</i> Binnen het product openluchtrecreatie en recreatieve voorzieningen zijn in verband met corona veel projecten uitgesteld, onder andere ruit- en menpaden en het plaatsen van bankjes en prullenbakken. Ook zijn door corona het wandelknooppunten- en ruiternetwerk, Putten op de Kaart, Putten Experience en Try Out Putten uitgesteld. Om projecten in 2021 alsnog (verder) op te pakken wordt er een voorstel gedaan tot bestemming rekeningresultaat van € 81.000.	*81
Thema 4 Bestuur, dienstverlening en veiligheid	
<i>Samenwerking bedrijfsvoering BLNP</i> In de collegebesluiten 'Koers Samenwerking bedrijfsvoering BLNP voor 2020 en verder' (besluitvorming mei 2020) zijn budgetten beschikbaar gesteld om de in de jaarplannen opgenomen doelen te kunnen bereiken over de periode 2020-2021. Voorgesteld wordt het restantbudget van € 28.700 mee te nemen naar 2021.	29
<i>Arbobudget</i> Binnen het arbo-budget heeft een aantal activiteiten geen doorgang kunnen vinden (corona en bezetting), met name op het gebied van agressie en geweld. Ook is er vanwege corona extra aandacht voor het thuiswerken. De module in de Risico Inventarisatie die daarop gericht is komt bovenop de bestaande activiteiten in 2021. Van een deel van het niet gebruikte budget wordt voorgesteld dit mee te nemen naar 2021.	*20

Bestemming rekeningresultaat 2020	Algemene reserve
<i>Opleidingsbudget</i> Een groot deel van de opleidingen is wegens corona niet doorgegaan. Om een inhaalslag mogelijk te maken wordt voorgesteld de helft van het resterende opleidingsbudget, zijnde € 20.000, mee te nemen naar 2021.	*20
Saldo	456

Bedragen *€ 1.000

De hierboven genoemde budgetten hebben betrekking op ontvangen gelden welke nog niet besteed zijn (algemene uitkering) of budgetten die nog niet zijn besteed. Een drietal daarvan, aangegeven met een *, zijn direct gerelateerd aan corona voor bedrag van € 121.000.

Gecorrigeerd voor deze effecten, is het voordeel ten opzichte van de begroting € 456.000 lager en zou hiermee uitkomen op € 689.000 voordelig.

Begrotingssaldo incl. bestemming rekeningresultaat voor 2021	Saldo ten opzichte van begroot	Resultaat Baten en Lasten
Saldo Jaarrekening 2020	1.145	868
Bestemming rekeningresultaat 2020	-456	-456
Voordeel gecorrigeerd voor bestemming resultaat	689	412

Bedragen *€ 1.000

Het resultaat van baten en lasten zou gecorrigeerd voor dit effect uitkomen op € 412.000 voordelig wanneer deze activiteiten wel waren uitgevoerd in 2020.

Positief resultaat corona impact-analyse 2020

Voor het jaar 2020 is er € 932.000 aan compensaties ontvangen en komen de netto gesaldeerde lasten uit op € 432.000. Hiermee resteert er voor 2020 een bedrag van € 500.000 aan corona middelen. Bij de verwerking van de corona lasten en baten in de jaarrekening is ook rekening gehouden met reguliere werkzaamheden die door corona vertraging hebben opgelopen in 2020 en die in 2021 ten uitvoer komen. Zoals eerder aangegeven betreft dit € 121.000.

Voorgesteld wordt dit bedrag in mindering te brengen op het positief resultaat corona en het restant à € 379.000 te alloceren binnen de Algemene reserve. Op deze wijze blijven de middelen beschikbaar om in te zetten waar dit nodig is.

Analyse vermogenspositie 2020

Reservepositie

De reserves van onze gemeente zijn op een goed niveau. Dit blijkt uit onderstaand overzicht:

Eigen vermogen	31-12-2020	31-12-2019
Algemene reserve	1.738	1.948
Bestemmingsreserves	55.437	52.328
Resultaat na bestemming	868	-8
Totaal eigen vermogen	58.044	54.304

Bedragen * € 1.000

Voor het verloop van de algemene reserve in 2020 verwijzen we nu naar hoofdstuk 5 Jaarrekening, Toelichting op de balans bij het onderdeel algemene reserves.

De algemene reserve is licht gedaald met ± € 0,2 miljoen. De ondergrens van de algemene reserve is in de Nota reserves en voorzieningen 2019 bepaald op € 2,4 miljoen (€ 100,- per inwoner). De algemene reserve zal, inclusief het resultaat van 2020, boven de ondergrens uitkomen.

De bestemmingsreserves zijn gestegen met ± € 3,1 miljoen. Naast de opbrengsten uit de precarioheffing komt dit door voordelige resultaten uit de grondexploitatie voor Rimpeler en ontvangsten voor Beschermd wonen/Maatschappelijke opvang.

Financiële kengetallen

De financiële positie van de gemeente kan ook uitgedrukt worden in financiële kengetallen. De doelstelling is om hiermee een beter inzicht te geven in de financiële positie van de gemeenten. Ter vergelijking is ook het gemiddelde van alle Gelderse gemeenten opgenomen (op basis van de Jaarrekening 2019). De betekenis van de kengetallen worden hieronder beknopt toegelicht. In de paragraaf Weerstandsvermogen worden de kengetallen verder toegelicht.

Omschrijving kengetal	Jaarrekening 2020	Gelders gemiddelde (J 2019)	Jaarrekening 2019
Netto schuldquote	-15%	51%	-4%
Netto schuldquote gecorrigeerd	-29%	40%	-21%
Solvabiliteitsratio	56%	35%	55%
Kengetal grondexploitatie	-2%	11%	9%
Structurele exploitatieruimte	3,6%	-0,5%	1,0%
Belastingcapaciteit	83%	101%	80%

De kengetallen netto schuldquote, solvabiliteitsratio en grondexploitatie geven inzicht in de vermogensverhoudingen van de schulden, het eigen vermogen en de waardering grondexploitaties. De belastingcapaciteit geeft aan hoe hoog het belastingniveau is in vergelijking met het landelijk gemiddelde.

De structurele exploitatieruimte is, net als voor veel andere gemeenten, een belangrijk aandachtspunt voor de komende begrotingsjaren. De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe de jaarlijkse baten en lasten (gecorrigeerd voor incidentele baten, lasten en reservemutaties) zich verhouden en hoeveel ruimte nog in de exploitatie aanwezig is. Op alle kengetallen scoort

gemeente Putten goed en (ruim) boven het Gelders gemiddelde. Hieruit blijkt dat de financiële positie van onze gemeente zeer solide is.

Weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit van onze gemeente is uitstekend. Dit blijkt uit de paragraaf Weerstandsvermogen die in dit jaarverslag is opgenomen.

Berekening weerstandsvermogen	Jaarrekening 2020
Beschikbare weerstandscapaciteit (buffer)	40.432
Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)	6.746
Totaal weerstandsvermogen	33.687

Bedragen * € 1.000

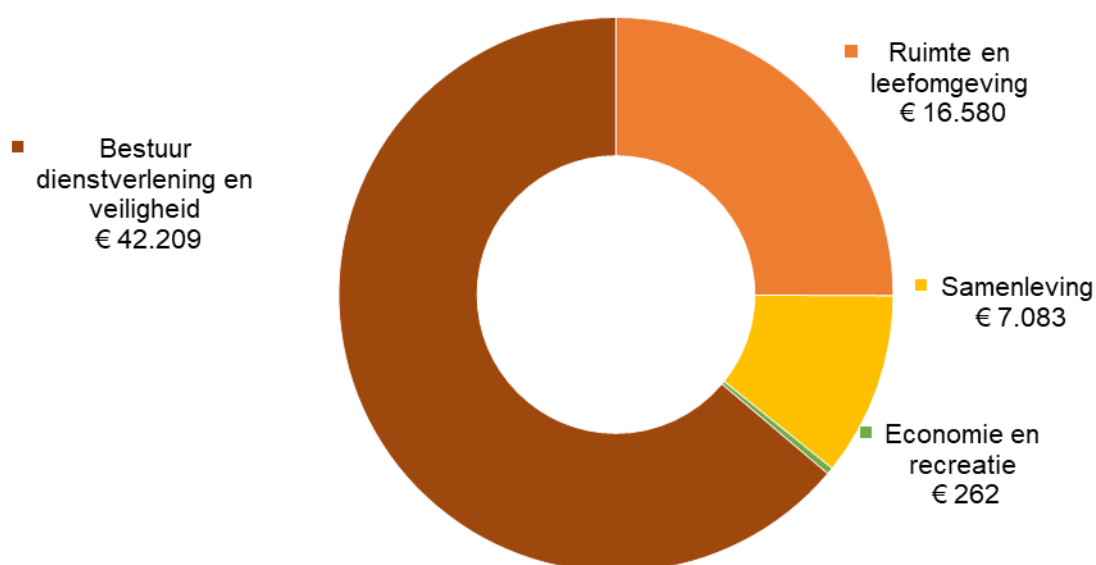
De beschikbare weerstandscapaciteit (buffer) betreft voornamelijk de aanwezige vrije reserves. De benodigde weerstandscapaciteit betreft de mogelijke risico's. Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de buffer veel hoger is dan de mogelijke risico's. Met de aanwezige buffers kunnen de ingeschatte financiële risico's ruim zes keer opgevangen worden. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen.

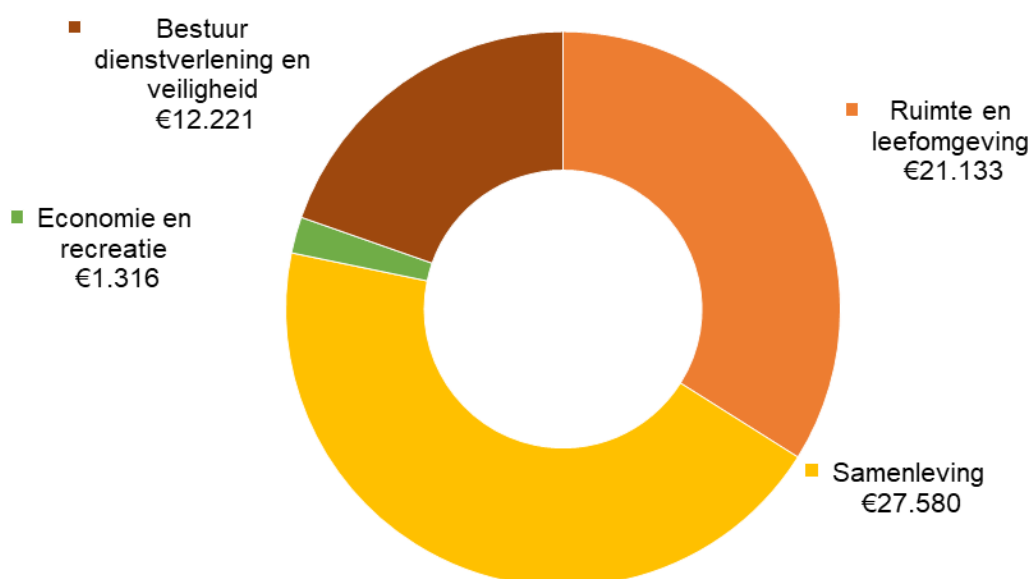
Hoofdstuk 3 Thema's en programma's

De jaarrekening is opgebouwd uit vier thema's die weer onderverdeeld zijn in verschillende programma's. Een programma is een samenhangend geheel van beleidsproducten, activiteiten en geldmiddelen. De verdeling van de totale lasten en baten in de jaarrekening over de verschillende thema's is hieronder weergegeven.

Baten Jaarrekening 2020 per thema

Lasten Jaarrekening 2020 per thema

Thema Ruimte en leefomgeving

Algemeen

Het thema Ruimte en leefomgeving heeft betrekking op de volgende programma's:

- Programma Ruimte;
- Programma Leefomgeving;
- Programma Kostendekkende dienstverlening.

Portefeuillehouders

De verantwoordelijke portefeuillehouders voor dit thema zijn de heer 't Jong, de heer Koekkoek en de heer Koops.

Wat hebben we bereikt?

Het coalitieakkoord 'Bouwen aan Putten' beschrijft de plannen voor de jaren 2018-2022. Daarbij zijn die plannen vertaald in concrete actiepunten per jaar. In de Begroting 2020 zijn de actiepunten voor 2020 opgenomen, aangevuld met diverse overige beleidsontwikkelingen. In dit hoofdstuk geven we aan wat er is gedaan aan de actiepunten en overige beleidsontwikkelingen binnen het begrotingsthema Ruimte en leefomgeving. Daarnaast zijn er in de loop van het jaar nog enkele nieuwe onderwerpen bijgekomen die in dit hoofdstuk worden toegelicht.

Actiepunten 2020

Netto gemiddeld 120 woningen toevoegen per jaar

E. 't Jong

In de nieuwe woonvisie hebben we aangegeven van 2019 tot 2025 circa 700 woningen te willen toevoegen. Dit komt neer op een bouwtempo van circa 120 woningen per jaar. In 2020 zijn er per saldo in Putten 150 woningen toegevoegd. Rimpeler had een fors aandeel in de productie.

Bouw locatie Rimpeler

E. 't Jong

In 2020 zijn 93 projectmatige woningen in fase 1 en 2 van Rimpeler opgeleverd. De 6 vrijstaande woningen en 8 vrije sector vrije kavels in Rimpeler moeten nog worden gebouwd. De verwachting is dat de vrije 6 woningen worden opgeleverd in 2021 en de overige in 2022. In totaal worden er in deze 2 fasen 127 woningen gebouwd. Daarnaast is in 2020 gestart met de bouw van 173 woningen in fase 3 en 4 van Rimpeler. Hiervan zijn in 2020 28 vrije sector huurwoningen opgeleverd.

Bouw locatie Matchpoint

E. 't Jong

Op de locatie Matchpoint zijn in 2020 18 van de 26 woningen gebouwd en opgeleverd. Ook de openbare ruimte is op hoofdlijnen ingericht. Bovendien is het geluidscherm geplaatst. Eind 2020 is de vergunning aangevraagd voor de overige 8 te bouwen woningen. De aanleg van het groen staat gepland voor 2021.

Bouw locatie Wallenbergstraat

E. 't Jong

Eind 2020 is het terrein bouwrijp gemaakt en zijn, in opdracht van de Woningstichting Putten, de bouwwerkzaamheden aan de appartementen gestart. Na de herinrichting van de Stationsstraat staat de herinrichting van de Jan Nijenhuisstraat in combinatie met het woonrijp maken van de Wallenbergstraat gepland voor het derde kwartaal van 2021.

Bouw locatie Bilderdijkstraat

E. 't Jong

In 2020 is hard gewerkt aan de voorbereidingen voor deze gebiedsontwikkeling (inhoudende: sloop oude bebouwing, nieuwbouw woningen en school De Akker). Het ontwerpbestemmingsplan heeft eind 2020 ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend, de buurt is positief over het plan. Het project loopt vertraging op door stikstofperikelen en moeizame grondonderhandelingen. Begin 2021 moet hier meer duidelijkheid over komen. Vooralsnog is de planning dat de nieuwe school in 2022 wordt opgeleverd en dat daarna gestart wordt met de bouw van de woningen.

Nieuwe woningbouwlocaties voor 2023 en verder

R. Koekkoek

In 2020 is gestart met de planontwikkeling voor Putten-Zuid. De start van de bouw van woningen in dit plan is in het gunstigste scenario voorzien op eind 2023/begin 2024. De verwachting is dat er in Putten-Zuid 800 tot 1.000 woningen kunnen worden gebouwd. De fasering gaat vooralsnog uit van een bouwtempo van circa 100 woningen per jaar.

Vereveningsregeling dure en sociale woningbouw

E. 't Jong

In het voorjaar van 2020 is de Woonvisie 2020-2025 vastgesteld met daarbij een nieuw streefwoningbouwprogramma. Eind 2020 is het voorstel 'regels betaalbaar bouwen, verevening en kostenverhaal' aan de raad aangeboden. Dit onderstreept het streefwoningbouwprogramma uit de woonvisie.

Woningen voor verschillende doelgroepen

E. 't Jong

In de nieuwe woonvisie is onder meer opgenomen dat we willen dat alle inwoners van Putten zo passend mogelijk wonen. Voor starters en senioren zien we daarbij de grootste urgentie. Daarnaast willen we goed wonen voor mensen met een zorgbehoefte mogelijk maken. Dat vraagt om een integrale benadering van wonen, zorg en welzijn, samenwerking, mogelijkheden voor ontmoeting en geschikte woonvormen op de juiste plek. Met de Schauwhof wordt hier invulling aan gegeven.

Nieuwe woonvormen mogelijk maken

E. 't Jong

Op de locatie van een voormalig recreatieterrein aan de Husselsesteeg is een transformatie tot wonen beoogd. Kleine woningen (tiny houses/XS-woningen) maken onderdeel uit van dit plan. De stedenbouwkundige plannen zijn in de zomer aan geïnteresseerden gepresenteerd. Daarnaast is gewerkt aan flexwonen, om inwoners die op korte termijn een (tijdelijke) woning zoeken te faciliteren. In de prestatieafspraken met Woningstichting Putten is opgenomen dat zij onderzoekt of zij haar voorraad (al dan niet tijdelijk) kan uitbreiden met 20-30 van deze flexwoningen.

Afspraken maken met ontwikkelende partijen over duurzaamheid

B. Koops en E. 't Jong

Voor de nieuwe bouwlocatie Putten-Zuid is een duurzaamheidsvisie opgesteld. Hierin zijn verschillende duurzaamheidsonderwerpen waaronder circulariteit meegenomen. Deze duurzaamheidsvisie biedt de basis voor afspraken met de ontwikkelende partijen in de toekomst. In 2020 zijn met de ontwikkelaar van bouwlocatie Matchpoint afspraken gemaakt overeenkomstig de prestatieafspraken met Woningstichting Putten. Ook met andere nieuwe bouwlocaties sturen we in het gesprek aan op verduurzaming en circulariteit. Door de veranderingen in het bouwbesluit waarbij de EPC eisen worden vervangen voor de Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG) per 1 januari 2021, wordt dit gesprek ook gefaciliteerd.

Voorlichting over verduurzaming van woningen

B. Koops en E. 't Jong

In samenwerking met Veluwe Duurzaam zijn er het afgelopen jaar verschillende projecten uitgerold. Er zijn bijvoorbeeld energiecoaches opgeleid die digitaal of in real life bij inwoners langsgaan om een energieadvies gesprek te voeren. Inwoners konden daarnaast afgelopen jaar ook gebruik maken van: de 25-minuten energieadvies gesprekken met energieadviseurs, het supportteam, CO2 meters van de energiebieb en de isolatieactieweken. Bij Veluwe Duurzaam is een stijging gezien van 85% in het aantal energie gerelateerd vragen dat binnenkwam tussen 2019 en 2020.

Daarnaast hebben we in 2020 de duurzaamheidslening gehad waarmee inwoners tegen een lage rente een lening konden aanvragen voor verschillende duurzame maatregelen. In 2020 zijn 49 leningen aangevraagd en verstrekt met een totaal bedrag van €376.841,00. Hierbij zijn ruim 80% van de aanvragen voor zonnepanelen geweest en ongeveer 10% voor isolatie, de overige 10% was voor zonneboilers, warmte terug win installaties, ledverlichting, warmtepomp of zonnescreefs. Via onze communicatiekanalen hebben we in 2020 ook actief duurzaamheid centraal gezet.

Prestatieafspraken maken met WSP over verduurzaming

E. 't Jong

Ook in 2020 is het gelukt om prestatieafspraken te maken met Woningstichting Putten (WSP) en haar huurders voor het komende jaar. Eén van de onderwerpen in de prestatieafspraken is duurzaamheid. Er zijn afspraken gemaakt over duurzaamheid in de bestaande bouw en bij nieuwbouw. Zo spant WSP zich in om de duurzaamheid en energiezuinigheid van haar woningen te vergroten. In 2021 worden daarom 51 woningen van dak-, gevel-, en vloerisolatie voorzien. De huidige energie-index wordt daarbij verbeterd van 1,7 naar ongeveer 1,1. Ook spant WSP zich in om ambitie van Nul Op de Meter te realiseren in de nieuwbouw.

Aanvullende regeling (voor)financiering verduurzamingsmaatregelen

B. Koops

Via onze communicatiekanalen hebben we aandacht besteed aan landelijke regelingen. Daarnaast is bij de ontwikkeling van de warmtevisie duidelijk naar voren gekomen dat er voor de gemeente Putten een grote behoefte is aan isolatie, kennis en adviezen voor inwoners. Hier is samen met Veluwe Duurzaam aan gewerkt middels verschillende acties.

Stimuleringsregeling opwekken energie maatschappelijk vastgoed

B. Koops

In persoonlijke gesprekken en via Veluwe Duurzaam is deze regeling onder de aandacht gebracht bij maatschappelijke partijen. Desondanks is er in 2020 geen gebruik van deze regeling gemaakt. Wel zijn er verschillende maatschappelijke partners bezig met verduurzaming en hebben we via Veluwe Duurzaam verschillende stappen gezet op dit gebied.

E-laadpalen: ambitie en plan voor centrum en wijken

R. Koekkoek

De uitvoeringsregels omtrent laadinfra zijn vastgesteld. Ook is er een samenwerking aangegaan met een leverancier van laadpalen. Inwoners kunnen een aanvraag indienen.

Duurzaamheidskansen bij bedrijven benutten

B. Koops

In de jaren 2018-2020 zijn er 68 bedrijven binnen de gemeente Putten benaderd door de ODNV om stappen te gaan zetten met betrekking tot verduurzaming. Deze bedrijven zijn geattendeerd op de erkende maatregellijsten (EML) en hebben energieadvies-gesprekken gevoerd met het ODNV. Naar aanleiding hiervan hebben verschillende bedrijven ook vervolgstappen genomen.

Voortzetting afkoppeling afwatering openbaar gebied op riolering

R. Koekkoek

In 2020 is het Fontanusplein afgekoppeld, zijn de voorzieningen voor het afkoppelen van het Kerkplein aangebracht en zijn de werkzaamheden voor het afkoppelen van de Stationsstraat opgenomen in het bestek.

Terugbrengen restafval naar 45 kg/ inwoner/ jaar

R. Koekkoek

De laatste stand van zaken is dat Putten 58 kilogram fijn huishoudelijk restafval per inwoner per jaar aanbiedt. Ten opzichte van 2 jaar geleden is dat een verbetering van 2 kg per inwoner (was 60 kg/inwoner).

Verstrekken informatie over afvalscheiding, preventie en best practices

R. Koekkoek

Er ligt een voorstel om een meer langdurig traject van voorlichting en communicatie te gaan voeren om meer GFT uit het restafval te sorteren. Theoretisch gezien is dit het grootste aandeel in het restafval.

Tuinafval is een seizoensgebonden component. In de winter is er nauwelijks tuinafval aanwezig terwijl in de zomer er veel tuinafval aanwezig is. De sorteeraanlyse is uitgevoerd in juni en juli 2020. Hoogtijdagen voor tuinafval, waarbij de vraag is of het aanwezig aantal kilo (5) representatief is. Daarnaast is een sorteeraanlyse uitgevoerd op ladingen die rechtstreeks uit een huisvuilwagen komen. Het restafval wordt door de verwerker nog eens nagescheiden, de resultaten daarvan zijn op dit moment nog niet bekend.

Bewustwording van herkomst en productie voedsel

R. Koekkoek

In het kader van de regionale samenwerking op de Noord-Veluwe wordt gewerkt aan korte voedselketens tussen producent en consument en de stimulering van streekproducten. De provincie Gelderland vervult hierbij een belangrijke voortrekkersrol.

Bij projecten openbare ruimte: budgettair rekening houden met vervangingen en reconstructies wegen, openbaar groen en openbare verlichting *R. Koekkoek*

In het kader van levensduur verlengend groot onderhoud van wegen hebben we de volgende wegen/verhardingen aangepakt:

- Da Costastraat (wegvak Veldstraat-Calcarieweg).
- Schoolstraat (wegvak Gebbekuillaan-Pinnenburgerweg).
- Asfalt rijbaan Arlersteeg (in combinatie met aanleg bermverharding).
- Rijbaan Achterridderweg/Ridderwal (tot de Pasdijk).
- Fietspad Krachtighuizerweg (gedeelte Sprielderhout-Oude Prinsenweg).

Bij de Da Costastraat is de verlichting aangepast en voorzien van energiezuinige Led armaturen. Daarnaast zijn hier nieuwe bomen aangeplant. Bij de Schoolstraat is de verlichting aangepast en voorzien van energiezuinige Led armaturen.

Voor de planontwikkeling ten behoeve van de reconstructie(/onderhoud) van de Voorthuizerstraat (Heihaas) en de Van Geenstraat is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Voor de herinrichting van de Stationsstraat is een uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld.

Actualisatie Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan *R. Koekkoek*

In 2020 is gestart met het maken van een nieuw Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan. Dit zal eind 2021 worden afgerond.

Met regio en provincie: betere doorstroming en verbreding van A28 *R. Koekkoek*

Naar aanleiding van het MIRT-onderzoek zijn mogelijke maatregelen op een rij gezet. Een deel van deze maatregelen worden op regionaal niveau uitgevoerd. Vanuit de regio Noord-Veluwe is daarom een programmaplan 'Noord Veluwe Bereikbaar' opgesteld waarin deze maatregelen/projecten zijn beschreven.

Verkeersveiligheidsproject Steenenkamer (incl. reconstructie Waterweg noord) *R. Koekkoek*

De uitvoering van fase 2 (Waterweg-noord, Kiefveldersteeg en Vanenburgerallee) is gerealiseerd. De procedures voor fase 1b hebben vertraging opgelopen doordat het bestemmingsplan in beroep door de Raad van State is vernietigd. Het college heeft vervolgens het daaraan gerelateerde oteigeningsbesluit noodgedwongen ingetrokken. De raadscommissie is hierover tussentijds geïnformeerd. Voor de uitvoering van het reconstructieplan is in 2020 veelvuldig en intensief overleg gevoerd met twee eigenaren tot verkoop van grond langs de Waterweg aan de gemeente. Dat heeft in 2020 nog niet geleid tot overeenstemming. Als gevolg hiervan kon het (vernietigde) bestemmingsplan nog niet worden aangepast.

De voor de uitvoering van de plannen nodige technische onderzoeken zijn in 2020 nagenoeg afgerond en het bestek is voorbereid om te zijner tijd te worden ingezet voor de aanbesteding om te komen tot uitvoering van het werk.

Afsluiten zandwegen zonder verbindingsfunctie voor gemotoriseerd verkeer *R. Koekkoek*

Dit onderwerp krijgt aandacht in het nieuwe Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan. Tevens wordt een koppeling gemaakt met het zoneringsplan van Staatsbosbeheer. In dit plan wordt een eerste aanzet gegeven voor het afsluiten van zandwegen.

Fietspad Voorthuizerstraat en fietsersoversteek Oude Rijksweg *R. Koekkoek*

Samen met de provincie en de klankbordgroep is een (nieuwe) variant uitgewerkt voor herinrichting van de fietsoversteek/kruising Oude Rijksweg (N798)-Hoofdlaan-Schoonderbeeklaan. In september heeft de raad het hiervoor benodigde krediet beschikbaar gesteld.

Bepalende bij provincie dat snelheid op N798 60 km/h wordt *R. Koekkoek*

De provincie heeft in juli 2019 aangegeven dat het niet wenselijk is om de snelheid op het traject Harderwijkerstraat – Henslare te verlagen naar 60km/u. De provincie geeft aan dat de huidige inrichting (80km/u) het meest in overeenstemming is tussen de aspecten weginrichting, verkeersintensiteit en omgeving.

Vervanging en verduurzaming openbare verlichting *R. Koekkoek*

Er zijn inmiddels circa 800 armaturen uitgerust met Led-units, wat een besparing van circa 80.000Kwh oplevert, een CO2 uitstoot reductie van 47.983 kg en een zwaveluitstoot reductie van 36.029 gr. Daarnaast zijn er in diverse projecten traditionele armaturen vervangen door Led wat ook een energie besparing oplevert van circa 15.000Kwh.

Daarnaast is er een nieuwe totale inventarisatie gedaan omdat veel data-informatie niet correct bleek te zijn. Met deze juiste data kunnen we de vervangingsplannen voor het komende jaar maken.

Plaatsen banken en afvalbakken bij wandelroutes, klompenpaden en fietsroutes *R. Koekkoek*

In het najaar 2020 heeft de inventarisatie van de Zeedijk en de Klompenpaden plaatsgevonden. De inventarisatie van banken en afvalbakken langs verdere wandel- en fietspaden zal meegenomen worden in de jaarlijkse schoonmaakronde van bankjes door de buitendienst, begin 2021.

Weghalen overbodige paaltjes en borden *R. Koekkoek*

Alle bebording en paaltjes zijn in 2020 geïnventariseerd. Begin 2021 zal dit worden geanalyseerd.

Herplanten bomen bij kap door gemeente *R. Koekkoek*

In 2020 zouden er veel bomen worden herplant die voor projecten in 2019 waren gekapt. Door vertragingen (vermoedelijk door corona) zijn binnen de meeste van deze projecten nog weinig tot geen bomen herplant. Wel heeft de gemeente dit jaar nog het bomenadoptieplan in het leven geroepen en in de eerste ronde zo'n 155 bomen gedoneerd aan onze inwoners. Tevens is er gezocht naar een locatie met voldoende ruimte waar de gemeente zelf bomen zou kunnen herplanten.

Speelruimteplan uitvoeren *R. Koekkoek*

In 2020 hebben wij drie speeltuinen gerenoveerd in samenspraak met de buurt. Daarnaast hebben wij een start gemaakt met het renoveren en of omvormen van nog eens vijf speelplekken welke in 2021 uitgevoerd moeten worden. Tot slot is de opstart voor een nieuw speelruimteplan geweest zodat we tijdig (voor 2022) een nieuwe leidraad hebben

Gebiedsvisies buurtschappen gereed (jaarlijks één buurtschap) *E. 't Jong*
Wegens de coronacrisis is er in 2020 geen gebiedsvisie opgesteld. Er is wel besloten om in het kader van de Omgevingswet de gebiedsvisie Steenenkamer in 2021 als pilot op te stellen.

Bezien functieveranderingsbeleid door gemeenteraad *E. 't Jong*
Wegens de toegenomen werkzaamheden door de coronacrisis en een krappe bezetting is er in 2020 geen uitvoering gekomen van het opstellen van een evaluatie voor het functieveranderingsbeleid. Deze wordt in de eerste helft van 2021 aangeleverd.

Overige beleidsontwikkelingen

Invoering nieuwe Omgevingswet *E. 't Jong*
Begin 2020 werd bekend dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet werd uitgesteld tot 1 januari 2022. Het Projectplan Implementatie Omgevingswet gemeente Putten werd afgerond en vastgesteld. Het Projectplan beschrijft op welke manier de gemeente Putten het implementatieproces organiseert. Het proces is opgezet aan de hand van de volgende 4 hoofdsporen: DSO, Wettelijke kerninstrumenten, Anders werken en Werkprocessen. De uitvraag voor een bureau dat de gemeente Putten begeleidt bij het opstellen van de Omgevingsvisie werd gestart. Ook is de opdracht verstrekt voor de aanschaf van het benodigde vergunningensysteem. Binnen alle implementatiesporen van het project is hard gewerkt om in 2021 met de organisatie en het bestuur de eindspurt te maken richting inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Herijking beleid plaagdierenbestrijding *R. Koekkoek*
Er is breed ingezet met bestrijding en beheersing van de eikenprocessierupsen door middel van natuurlijke vijanden. Er zijn 450 nestkastjes voor de kool- en pimpelmees opgehangen. Dit is gebeurd in samenwerking met het Groevenbeekcollege in Putten, de Stichting Milieu en Natuur Putten en inwoners van Putten.

Vanaf begin april is gestart met het monitoren van de 6.000 gemeentelijke eiken op larven en rupsen van de eikenprocessierups. De bestrijding met biologisch middelen is ten opzichte van 2019 uitgebreid. In de wijken wordt niet preventief gespoten met biologische middelen. Vanaf mei tot en met augustus zijn de nesten, waar nodig, weggezogen. Speerpunten bij het wegzuigen waren wijken waar veel eiken staan (Bijsteren) en speelplaatsen. Er zijn 250 meldingen binnengekomen van burgers die betrekking hadden op overlast van de eikenprocessierups.

Gelet op het risico voor de volksgezondheid is er extra aandacht geweest voor de beheersing van overlast van de bruine rat. Binnen de gemeente Putten zijn er enkele locaties waar de populatie van de bruine rat extra aandacht vraagt. Dit zijn vooral gebieden waar bouwactiviteiten plaatsvinden of hebben plaatsgevonden.

Landbouwbeleid waaronder participatie Foodvalley

E. 't Jong

De gemeente neemt deel aan de Gelderse Maatregelen Stikstof (GMS), het landbouwnetwerk regio Foodvalley (voorheen Salentein) en het Foodvalley overleg. In november is er een bijeenkomst geweest met LTO, AJK en gemeente Putten. Er is veel contact geweest met de nertsenhouders die nu door corona hun veestapel moesten opdoeken. Voor landschapsversterking en stikstofcompensatie is een begin gemaakt met het project Veenhuizerveld. In dit project wordt samengewerkt met de gemeentes Barneveld, Nijkerk en Putten. Ook het Waterschap en de provincie zijn hierbij betrokken. En er is een begin gemaakt met het bezoeken van agrariërs.

Nieuwe onderwerpen

Herinrichting Stationsstraat

R. Koekkoek

Voor de herinrichting van de Stationsstraat zijn in 2020 voorbereidingen gepleegd. Zo zijn de verouderde kabels en leidingen grotendeels vervangen door de nutsbedrijven. Het 1^e kwartaal 2021 start de civiele aannemer met de herinrichtingswerkzaamheden.

Herinrichting Jan Nijenhuisstraat

R. Koekkoek

Voor de herinrichting van de Jan Nijenhuisstraat is een Voorlopig Ontwerp vastgesteld. En de plannen hebben ter inzage gelegen. Hierop zijn zienswijzen ontvangen. Komend jaar volgt het vaststellen van het Definitief Ontwerp en de realisatie van de werkzaamheden in combinatie met het woonrijp maken van de bouw aan de Wallenbergstraat.

Wat heeft het gekost?

Thema 1 Ruimte en leefomgeving	Primitieve Begroting 2020	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Lasten	16.850	18.346	21.133
Baten	11.428	11.604	16.580
Saldo voor bestemming	-5.422	-6.741	-4.553
Mutatie in reserve	272	1.273	-874
Saldo na bestemming	-5.150	-5.469	-5.427

Bedragen *€ 1.000

Thema Samenleving

Het thema Samenleving heeft betrekking op de volgende programma's:

- Programma Gezondheid en bewegen;
- Programma Groei en ontwikkeling;
- Programma Maatschappelijke participatie;
- Programma Werken en leren.

Portefeuillehouders

De verantwoordelijke portefeuillehouders voor dit thema zijn de heer Lambooi, de heer Koekkoek en de heer Koops.

Wat hebben we bereikt?

Het coalitieakkoord 'Bouwen aan Putten' beschrijft de plannen voor de jaren 2018-2022. Daarbij zijn die plannen vertaald in concrete actiepunten per jaar. In de Begroting 2020 zijn de actiepunten voor 2020 opgenomen, aangevuld met diverse overige beleidsontwikkelingen. In dit hoofdstuk geven we aan wat er is gedaan aan de actiepunten en overige beleidsontwikkelingen binnen het begrotingsthema Samenleving.

Actiepunten 2020

Meerjarenplan Samenleving

B. Koops

De deeltuitwerkingen van het Meerjarenplan Samenleving die gepland stonden voor 2020 zijn zo goed als gerealiseerd. U bent over de voortgang in 2020 geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. Vanaf 2021 wordt de voortgang van het Meerjarenplan opgenomen in de kwartaalrapportages.

Ontwikkeling tot brede welzijnsorganisatie

B. Koops

Op 3 maart 2020 is de notitie 'concept opdracht brede welzijnsinstelling' in de commissie Samenleving besproken. Nadat de raadscommissie Samenleving haar bevindingen heeft gegeven over de conceptopdracht en de kaders, is het traject vervolgd. Op 17 november 2020 is het onderwerp wederom besproken in de commissie Samenleving. Toen is het adviesrapport aan bod gekomen en is er richting bepaald op contractering en organisatievorm.

Bekendheid geven aan cliëntondersteuning

B. Koops

In het afgelopen jaar is er door het team van Onafhankelijke Inwonersondersteuning (OIO) geïnvesteerd in het bezoeken en informeren van verwijzers. Dit heeft onder andere geleid tot een toename in het aantal inwoners dat gebruikt maakt van OIO.

Aanpak eenzaamheid en inclusie maatschappij

B. Koops

In het afgelopen jaar is uitvoering gegeven aan een aantal actiepunten van de inclusieagenda. Ook was er regelmatig contact met het inclusie-panel waarbij is gesproken over een inclusief Putten. Ook zijn door het panel keurmerken uitgereikt aan organisaties die inclusief zijn. In 2020 is daarnaast aangesloten bij de Nationale Coalitie 'Eén tegen eenzaamheid'.

Aantal uitkeringsgerechtigden jaarlijks terugbrengen

B. Koops

Op basis van het Participatieplan 2020 is er gewerkt aan de uitstroom van inwoners uit de bijstand, onder meer via diverse leerwerktrajecten bij de Inclusief Groep. Regionaal werd een loonkostensubsidie ontwikkeld waarmee ook niet-doelgroepers makkelijker een baan kunnen vinden. Verder zijn we gestart met een pilot om bijstandsgerechtigden onder leiding van JongPutten letterlijk in beweging te krijgen. Dit leidde tot positieve ontwikkelingen bij de deelnemers en zelfs in enkele gevallen uitstroom naar een betaalde baan.

Visie op integratie statushouders in de samenleving

B. Koops

Er zijn onder meer verschillende B1 taaltrajecten gestart voor statushouders om hen naar een nog hoger taalniveau te brengen. Het fietsproject voor statushouders is verder doorontwikkeld. Verder zijn we gestart met het trainen en inwerken van sleutelfiguren. Tijdens de coronacrisis is er gewerkt aan het voorlichten van de statushouders over het virus en de geldende maatregelen.

Vergroten lees- en schrijfvaardigheid i.s.m. bibliotheek

B. Koops

Er is een nieuwe bestuursopdracht verleend aan de bibliotheek. Hierin is onder meer de bestrijding van laaggeletterdheid opgenomen. De bibliotheek heeft dit ook in het vastgestelde beleidsplan 2020-2023 opgenomen.

Jeugdhulp en preventief jeugdbeleid

B. Koops

De uitgangspunten van het Preventief Jeugdbeleid zijn verankerd in de afspraken met onze contract- en subsidiepartners, zoals Jeugd-Punt, JongPutten, Stimenz en Welzijn Putten. Maar jongeren bewegen zich op meerdere leefgebieden. Dit betekent ook dat onze partners met een tal van andere maatschappelijke organisaties samenwerken, zoals politie, scholen, jeugdhulpverlening, gemeente maar ook sportverenigingen en kerken.

Er is in 2020 geïnvesteerd in deze samenwerking en de verbindingen. Voorbeelden hiervan zijn de samenwerking tussen het onderwijs en jeugdhulp binnen het Puttens Expertise Team (PET). En de uitbreiding van de pilot SOH-jGGZ in Gezondheidscentrum Da Costa waar er geïnvesteerd is in de doorontwikkeling van de samenwerking met de huisartsen. Maar ook de samenwerking tussen de contract- en subsidiepartners om tot een gezamenlijk trainingsaanbod te kunnen komen is hiervan een voorbeeld.

De Scenario's Grip op Jeugdhulp zijn in 2020 doorgevoerd. U bent per kwartaal geïnformeerd over de voortgang en de stand van zaken van de scenario's.

Bestrijding armoede onder kinderen intensiveren

B. Koops

We hebben ingezet op promotie van onze eigen minimaregelingen en de bekendheid van Stichting Leergeld. Hier hebben we de verschillende communicatiekanalen van de gemeente voor gebruikt. Bijvoorbeeld de gemeentepagina, Facebook, columns etc. Tijdens de coronacrisis heeft Stichting Leergeld samen met Welzijn Putten de 'sport- en cultuurtas voor thuis' bezorgd bij gezinnen met weinig inkomen. Naast deze actie konden in 2020 in totaal 29 kinderen ondersteund worden door Stichting Leergeld.

Evalueren verordening leerlingenvervoer

B. Koops

De evaluatie verordening leerlingenvervoer is vertraagd. Door de coronacrisis liepen reguliere werkzaamheden in 2020 vertraging op. Deze verordening leerlingenvervoer wordt in 2021 alsnog geëvalueerd.

Nieuwbouw school Steenenkamer/Rimpeler (Schuilplaats)

B. Koops en E. 't Jong

In 2020 is verder onderhandeld over de verkrijging van grond om de nieuw school te kunnen bouwen. Deze onderhandelingen zijn nog gaande.

Nieuwbouw school De Akker

B. Koops en E. 't Jong

Het ontwerpbestemmingsplan, waar de school ook onder valt, heeft ter inzage gelegen en er zijn geen zienswijzen ingediend. Momenteel worden de benodigde ruimtelijke procedures doorlopen.

Onderzoek derde sporthal/extra accommodatieruimte

B. Koops

In 2020 is een businesscase (extern) opgesteld voor het realiseren van twee nieuwe sporthallen. Hierin zijn twee scenario's uitgewerkt. De businesscase wordt in het 1^e halfjaar van 2021 ter besluitvorming aangeboden.

Sport en bewegen stimuleren

B. Koops

In december is het sport- en beweegakkoord opgeleverd. Hierin werken maatschappelijke partners onder andere samen aan ambities op het gebied van een gezonde sport- en speelomgeving, gezonde sportorganisaties en positief voorbeeldgedrag. Ook met programma's als JOGG en ProMuscle stimuleren we partners om samen te werken met als doel de gezondheid van inwoners te bevorderen.

Overige beleidsontwikkelingen

Wmo: regionale aanbesteding huishoudelijke hulp en begeleiding

B. Koops

Vanwege de coronacrisis is de aanbesteding een half jaar uitgesteld. In december is de aanbesteding daadwerkelijk geopend en konden aanbieders zich inschrijven. De nieuwe contracten gaan in per juni 2021. Naar aanleiding van een uitgebreide marktconsultatie is gekozen voor een bekostigingssystematiek van P*Q met een resultaatgerichte monitoring.

Verdeelmodel beschermd wonen, maatschappelijke opvang en Wmo 2021

B. Koops

Naar verwachting wordt het nieuwe verdeelmodel een jaar uitgesteld. Begin 2021 wordt er meer duidelijk over de gevolgen hiervan.

Wet verplichte GGZ

H.A. Lambooj

De Wet verplichte GGZ is ingevoerd, evenals het hiervoor bestemde geautomatiseerde systeem. Er zijn in 2020 drie meldingen ontvangen voor het verkennend onderzoek. Eén hiervan was bestemd voor een andere gemeente. Eén is omgezet naar een crisismaatregel. De derde is doorgezet naar het Openbaar Ministerie. Verder zijn er zes crisismaatregelen opgelegd.

Wet zorg en dwang

B. Koops

De Wet zorg en dwang is ingevoerd, evenals het hiervoor bestemde geautomatiseerde systeem. Er is een inbewaringstelling (IBS) opgelegd.

Wet inburgering

B. Koops

De ingangsdatum van de Wet inburgering is uitgesteld. Naar verwachting treedt deze per 1 januari 2022 in werking. Wel zijn we in 2020 verder gegaan met de voorbereidingen op de nieuwe wet. Regionaal hebben we een marktconsultatie gehouden voor de aanbesteding van de inburgeringstrajecten. Ook zijn er focusgroepen gehouden met zowel statushouders als gemeentelijke consultants om vanuit de praktijk input voor het beleid te verzamelen. De gemeenteraad van Putten heeft het Beleidsplan voor de nieuwe Wet inburgering vastgesteld in december 2020. Het uitvoeringsplan voor de nieuwe wet krijgt verder vorm in 2021.

Herijking beleid en opdracht inzet JongPutten

B. Koops

In 2020 is aan JongPutten de opdracht verstrekt om een nieuwe toekomstvisie op te stellen. Aan de hand van deze toekomstvisie zal, in combinatie met de ontwikkeling van de opdracht aan de brede welzijnsinstelling, vervolgens de nieuwe opdracht worden beschreven. Er is een concept toekomstvisie opgeleverd door JongPutten. Dit traject zal in 2021 verder worden opgepakt.

Wat heeft het gekost?

Thema 2 Samenleving	Primitieve Begroting 2020	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Lasten	26.067	31.661	27.580
Baten	4.447	9.341	7.083
Saldo voor bestemming	-21.620	-22.320	-20.497
Mutatie in reserve	59	196	-1.268
Saldo na bestemming	-21.561	-22.125	-21.765

Bedragen *€ 1.000

Thema Economie en recreatie

Algemeen

Het thema Economie en recreatie heeft betrekking op het gelijknamige programma.

Portefeuillehouders

De verantwoordelijke portefeuillehouders voor dit thema zijn de heer Koekkoek, de heer 't Jong en de heer Koops.

Wat hebben we bereikt?

Het coalitieakkoord 'Bouwen aan Putten' beschrijft de plannen voor de jaren 2018-2022. Daarbij zijn die plannen vertaald in concrete actiepunten per jaar. In de Begroting 2020 zijn de actiepunten voor 2020 opgenomen, aangevuld met diverse overige beleidsontwikkelingen. In dit hoofdstuk geven we aan wat er is gedaan aan de actiepunten en overige beleidsontwikkelingen binnen het begrotingsthema Economie en recreatie.

Actiepunten 2020

Centrumplan

R. Koekkoek

De reconstructie van het Fontanusplein en Kerkplein is in 2020 gestart teneinde, naar verwachting, eind maart 2021 te zijn afgerond. In 2020 is een aantal voorbereidingen uitgevoerd om te komen tot de herinrichting van de straten.

Ontwikkeling locatie Achterstraat/Gervenhof

E. 't Jong

Het ontwerpbestemmingsplan (Gervenhof) wordt ter inzage gelegd en vervolgens ter besluitvorming aangeboden.

Economische uitvoeringsagenda

B. Koops

In de economische uitvoeringsagenda zijn diverse initiatieven opgenomen ter stimulering van de lokale economie. De agenda is samen met de Bedrijvenkring Putten opgesteld. In 2020 is verder gewerkt aan de uitvoering ervan.

Er zijn veel gesprekken gevoerd met lokale ondernemers die geïnteresseerd zijn voor relocatie naar de Henslare. Ook bedrijven die gevestigd zijn op het bedrijventerrein Ambachtstraat.

Bestemmingsplan bedrijventerrein Henslare

E. 't Jong

Er is een plan van aanpak opgesteld voor een gebiedsvisie op hoofdlijnen. Eind december is er een externe projectleider aangetrokken om de gebiedsvisie (in 2021) en het bestemmingsplan (in 2022) in procedure te brengen.

Beleid recreatieparken

R. Koekkoek

Er is uitvoering gegeven aan de ruimtelijke recreatieve visie en de bijbehorende instrumenten. Zeven vakantieparken maken gebruik van de beleidsregel tijdelijke bewoning recreatieverblijven. Twee kleinschalige vakantieparken stoppen, en maken gebruik van het instrument 'stoppen en woning' waarbij de beheerderswoning een woonbestemming krijgt, de recreatie-verblijven geamoveerd worden en er een nieuwe woning en natuur/landschap gerealiseerd wordt. In 2020 zijn door de coronacrisis beperkt parkbezoeken afgelegd. Wel is veel telefonisch contact geweest met vele vakantieparken. Met de recreatieondernemers is verder gewerkt in het Investeringsprogramma kwaliteitsverbetering verblijfsrecreatie. Eén van de grootste projecten in 2020 was het project 'Natuur op recreatiebedrijven' waar elf vakantieparken en één dagrecreatief bedrijf aan hebben meegedaan. Het college heeft nieuwe beleidsregels vastgesteld ten aanzien van het handhavend optreden tegen niet-recreatief gebruik: 'Doorbouwend recreatief'. Door corona zijn er minder controles uitgevoerd dan voorgaande jaren en ook minder dan voorafgaand gepland. Tot nu toe komen we nog steeds niet-recreatief gebruik tegen bij de controles.

Aansluiten bij regionaal beleid Vitale vakantieparken

R. Koekkoek

De samenwerking is onverminderd voortgezet. Kennis is uitgewisseld, er is deelgenomen aan overleggen en vanuit Putten wordt regelmatig een bijdrage geleverd richting andere provincies/gemeenten. Verschillende regionale instrumenten zijn ingezet. Afgelopen jaar heeft het kwaliteitsteam 5 adviestrajecten gedaan in de gemeente Putten. En is er intensief contact met de Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken ten behoeve van inzet in Putten. Er zijn meerdere gesprekken en 'leads' geweest, tot nu toe heeft dat nog niet geleid tot een aankoop of financiering.

Bevorderen toerisme

R. Koekkoek

In 2020 is verder ingezet op het bevorderen van toerisme. Voor de toeristische marketing en promotie van Putten hebben wij meerjarige subsidierelaties met diverse partijen. Visit Veluwe verzorgt de (inter)nationale marketing en promotie. VVV Putten+ is verantwoordelijk voor de lokale gastvrijheid en promotie. Incidenteel wordt bijgedragen aan campagnes en evenementen. Het samenwerkingsverband met 16 gemeenten in de Gastvrije Randmeren zorgt voor een efficiënt onderhoud van de waterzijde.

Dromenlab

R. Koekkoek

Er is aan diverse projecten en acties gewerkt volgens de actieprogrammering. De meeste volgens planning voor 2020. Projecten die in versnelling zijn gekomen en waar veel tijd in is gestoken vanwege de totstandkoming van de Regiodeal tussen Rijk en Veluwe, zijn Gastvrije gebiedsentrees Krachtighuizerheide en Schovenhorst.

Optimalisatie recreatieve routes voor wandelaars, fietsers en ruiters

R. Koekkoek

De voorbereidingsfase is voor het Wandel- en Ruiters/Men-netwerk afgerond. Met de uitvoering moet gewacht worden door alle gemeenten totdat het Routebureau een nieuwe entiteit heeft. Een eigen entiteit, en niet via gastheerconstructie gemeente Apeldoorn zoals tot nu toe, is nodig ten behoeve van afspraken over risico's, verplichtingen en aansprakelijkheid. Naar verwachting zal dit in de eerste helft 2021 een feit zijn.

Onderzoeken wensen en ideeën PHG en Okt '44

R. Koekkoek

Er is contact geweest met het Puttens Historisch Genootschap over huisvesting en er zijn opties onderzocht, die echter niet tot resultaat hebben geleid. Stichting Oktober '44 heeft in het kader van 75 jaar herdenken een bijdrage ontvangen voor renovatie van de gedachtenisruimte, maar er is geen verzoek gedaan voor verdere huisvesting. Het vinden van passende huisvesting is overigens een zaak van de stichtingen zelf; het college staat hierin bij door concrete mogelijkheden te toetsen op regelgeving.

Cultuur- en erfgoedbeleid

R. Koekkoek

Vanwege de coronacrisis heeft het finetunen van de nieuwe cultuurvisie met onze partners vertraging opgelopen. Uiteindelijk is de Cultuurvisie Gemeente Putten 2021-2024 in december 2020 in route gegaan en is de visie in het eerste kwartaal 2021 middels een raadsvoorstel aan u aangeboden.

Aandacht voor het Puttens dialect

R. Koekkoek

Bij de jaarlijkse Ossenmarkt zou het Puttens dialect onder de aandacht gebracht worden. In 2020 is de Ossenmarkt vanwege corona niet doorgedaan. In 2021 wordt het Puttens dialect alsnog opgepakt.

Wat heeft het gekost?

Thema 3 Economie en recreatie	Primitieve Begroting 2020	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Lasten	1.137	1.298	1.316
Baten	94	134	262
Saldo voor bestemming	-1.044	-1.163	-1.054
Mutatie in reserve	113	163	284
Saldo na bestemming	-930	-1.001	-770

Bedragen *€ 1.000

Thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid

Algemeen

Het thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid heeft betrekking op de volgende programma's:

- Programma Algemene dekkingsmiddelen;
- Programma Bestuur, dienstverlening en veiligheid.

Portefeuillehouders

De verantwoordelijke portefeuillehouders voor dit thema zijn de heer Lambooij, de heer 't Jong en de heer Koekkoek.

Wat hebben we bereikt?

Het coalitieakkoord 'Bouwen aan Putten' beschrijft de plannen voor de jaren 2018-2022. Daarbij zijn die plannen vertaald in concrete actiepunten per jaar. In de Begroting 2020 zijn de actiepunten voor 2020 opgenomen, aangevuld met diverse overige beleidsontwikkelingen. In dit hoofdstuk geven we aan wat er is gedaan aan de actiepunten en overige beleidsontwikkelingen binnen het begrotingsthema Bestuur, dienstverlening en veiligheid. Daarnaast zijn er in de loop van het jaar nog enkele nieuwe onderwerpen bijgekomen die in dit hoofdstuk worden toegelicht.

Actiepunten 2020

Scherpere normen energielabel bij renovatie gemeentelijke gebouwen *R. Koekkoek*
Als gevolg van de renovatie van het gemeentehuis is het maximale energielabel voor bestaande bouw gerealiseerd.

We kopen duurzaam en circulair in (start bij Centrumplan) *H.A. Lambooij*
In 2020 is gestart met de herziening van het inkoopbeleid. Dit wordt vanuit de Inkoopsamenwerking Noord-Veluwe (ISNV) uitgewerkt. Aandachtspunt hierbij is de rol van inkoop op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Dit doen we door Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) primair onderdeel te laten zijn binnen inkooptrajecten indien dit mogelijk is. Dit is onder andere tot uitvoering gebracht bij het Centrumplan, met gebruikmaking van de Milieu-kosten-Indicator, ofwel de MKI-waarde.

Voor de planonderdelen verharding en fundering, straatverlichting en straatmeubilair zijn de milieueffecten van de materialen vanaf de winning tot en met de sloop (dus de gehele levenscyclus) inzichtelijk gemaakt en in de bestekken verwerkt. Hiermee is een goede stap gezet in het streven naar circulair en klimaatbestendig inkopen. Wij hebben gebruik gemaakt van de subsidieregeling "advies bij klimaatneutraal en circulair inkopen" (AKCI), waaruit een subsidie van € 10.000 voortvloeide. De opgedane ervaring bij het uitvoeren van het Centrumplan zal ook bij toekomstige (civieltechnische) projecten worden toegepast.

Toenemende waardering van de inwoners voor dienstverlening van de gemeente E. 't Jong

Als gevolg van de coronacrisis vindt onze dienstverlening anders plaats dan wij ons hadden voorgenomen en zoals verwoord is in ons Dienstverleningsconcept. Door de beperkende maatregelen is vrije inloop niet meer mogelijk en werken wij uitsluitend op afspraak. Dat betekent dat wij het onderzoek "Waar staat je gemeente" even voor ons uitgeschoven hebben. Zodra de dienstverlening weer enigszins genormaliseerd is, zullen wij dit onderzoek ter hand gaan nemen.

Snelheid en duidelijkheid van communicatie en digitalisering E. 't Jong

Door de coronacrisis heeft het digitaal werken een enorme stimulans gekregen. Omdat de burger minder in het gemeentehuis terecht kan (alleen op afspraak), is het digitale kanaal veel belangrijker geworden. Daarom is vanwege de dienstverlening de website aanzienlijk verbeterd en toegankelijker gemaakt en is het aantal e-formulieren sterk uitgebreid, zodat de dienstverlening zoveel mogelijk digitaal kan verlopen (24/7). Niet alleen de dienstverlening is gedigitaliseerd; ook interne processen zijn versneld gedigitaliseerd. Diverse vakapplicaties zijn gekoppeld aan het centrale zaaksysteem, waardoor de papierstroom sterk verminderd is.

Communicatie en burgerparticipatie R. Koekkoek

Het behoeft geen nader betoog dat de uitbraak en de bestrijding van het coronavirus een enorm stempel drukt op de communicatie en burgerparticipatie. Zo was het ons voornemen om in 2020 drie fysieke dorpsgesprekken te organiseren over actuele thema's. Deze konden niet doorgaan. Daarnaast was een belangrijk voornemen om meer in beeld en meer online te communiceren. Dit voornemen heeft, deels noodgedwongen, een enorme vlucht genomen in het 2020. Bijvoorbeeld de live uitzending van de raziaherdenking en de '1,5 meter clip' met bekende inwoners. Ook de herdenking van 4 mei 2020 is online gestreamd. Onze social media kregen substantieel meer volgers en onze gemeentelijke website is in 2020 aanzienlijk beter bezocht. Via onze wekelijkse column in de 'de Puttenaer' geven we onze inwoners een kijkje in de gemeentelijke keuken. Onze informatiepagina's in de Puttenaer stonden dit jaar voor het belangrijk deel in het teken van corona. Eind 2020 hebben wij onze inwoners door middel van multimediale campagne nadrukkelijk betrokken bij de ontwikkeling van de uitbreidingslocatie Putten-Zuid. Hier hebben bijna 200, veelal jonge inwoners, op gereageerd. Bijna 90 hebben aangegeven om de komende jaren actief betrokken te willen blijven de ontwikkeling van Putten-Zuid.

Invoeren wijkgericht werken buitendienst R. Koekkoek

Op 1 januari 2020 zijn we gestart met een wijkteam onder aansturing van een wijkcoach. In het team zitten o.a. medewerkers van de gemeente, medewerkers van de Inclusiefgroep Gresbo en er is ruimte voor opleidingsplekken. We werken integraal, dus waar we komen laten we het gebied 'spik en span' achter. Het wijkteam werkt nu in de wijken Klaarwaterbos, Centrum, Begraafplaats, Putter-Eng en Hoge-Eind. In deze aanpak zijn we ook op zoek gegaan naar verbinding met de wijken. Met name de wijkcoach is aanspreekbaar voor inwoners. De resultaten zijn positief, de ploeg krijgt regelmatig complimenten vanuit de inwoners.

Investeren in omvang en kwaliteit organisatie

H.A. Lambooj

In 2020 is het wijkgericht werken gestart en succesvol gebleken. De ervaringen die zijn opgedaan worden meegenomen bij de verdere uitrol van wijkgericht werken. Verder is in 2020 als gevolg van de beperkingen door corona minder geïnvesteerd in opleidingen dan vooraf was beoogd. Een aantal geplande cursussen is omgezet naar een digitale variant. Andere cursussen worden later in de tijd gevolgd. Wat de trainingen in het kader van Helder Communiceren betreft: daarvan heeft ongeveer de helft plaatsgevonden, plus een aparte sessie voor het management. Het aanbod werd positief beoordeeld en levert een substantiële bijdrage aan het doel om zoveel mogelijk op 'B1-niveau' te (gaan) communiceren. Daarnaast is in 2020 gestart met cursussen projectmatig werken.

Project jeugdgemeenteraad

H.A. Lambooj en R. Koekkoek

Op verzoek van uw raad hebben deze zomer de Puttense jeugd actief bevraagd op het thema Corona. De opbrengsten hiervan zijn door middel van een open brief met u gedeeld.

Ondermijning

H.A. Lambooj

In 2020 is door de gemeenteraad het Integraal Veiligheidsplan vastgesteld. Als lokale prioriteiten zijn daarin veelvoorkomende criminaliteit en veilig buitengebied opgenomen. De aandacht voor het buitengebied is mede gekomen n.a.v. het ondermijningsbeeld waarin het buitengebied als zogenaamde witte vlek werd aangeduid. Ook met de andere aanbevelingen uit het ondermijningsbeeld is een start gemaakt. Zo is er een plan van aanpak ondermijning opgesteld, wordt gewerkt aan de ambtelijke bewustwording van ondermijning, is er een begin gemaakt met een lokaal ondermijningsoverleg en zijn diverse campagnes gevoerd met als doel bewustwording en meldingsbereidheid vergroten.

Overige beleidsontwikkelingen

Informatieveiligheid en privacy

E. 't Jong

Informatieveiligheid wordt steeds belangrijker in een tijd waarin de dienstverlening bijna volledig digitaal plaatsvindt. Zoals wij in de begroting hebben geschreven pakken wij deze zaken als gezamenlijke gemeente binnen BLNP-verband op. In het voorjaar van 2020 is in dat kader het strategisch gemeentebreed informatieveiligheidsbeleid BLNP vastgesteld. Dit beleidskader is gebaseerd op de BIO (Baseline Informatievoorziening Overheid). In het informatieveiligheidsbeleid is ook de governance-structuur geregeld en vastgelegd. Dit jaar heeft de CISO in de clustergesprekken van alle afdelingen gesproken over informatieveiligheid, om zo de bewustwording hiervan te vergroten. Ook is er een test geweest op gebied van social engineering, dit om te testen hoe de medewerkers reageren. De resultaten hiervan komen begin 2021.

Nieuwe onderwerpen

Corona

In 2020 vergde Covid-19 bijzonder veel inspanning voor bestuur en organisatie. Er is veel ambtelijke capaciteit gaan zitten in het beantwoorden van vragen van inwoners rond corona, algemene communicatie en contact met de verschillende doelgroepen, zoals winkeliers, horeca en bedrijven, recreatie en toerisme, kerken, scholen, zorg- en culturele instellingen, uitvoering van rijks- en provinciale (steun)regelingen en verzoeken om ondersteuning. De effecten hiervan op de voorgenomen planning 2020 zijn begin 2021 inzichtelijk gemaakt. Middels de impactanalyses zijn ook financiële effecten inzichtelijk gemaakt.

Wat heeft het gekost?

Thema 4 Bestuur, dienstverlening en veiligheid	Primitieve Begroting 2020	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Lasten	11.611	12.182	12.365
Baten	40.412	41.595	42.209
Saldo voor bestemming	28.800	29.412	29.844
Mutatie in reserve	-1.108	-1.095	-1.014
Saldo na bestemming	27.693	28.317	28.830

* Inclusief bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting

Bedragen * € 1.000

Algemene Dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Primitieve Begroting 2020	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Lokale heffingen			
OZB	4.054	4.036	4.032
Precariobelasting	1.305	1.305	1.320
Forensenbelasting	332	374	422
Toeristenbelasting	520	597	673
Gemeentefonds (algemene uitkering)	32.784	34.250	34.201
Dividend	260	240	267
Saldo financieringsfunctie	89	42	2
Totaal	39.343	40.844	40.917

Bedragen * € 1.000

Voor een nadere toelichting op de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen. Hierin staan alle belastingopbrengsten vermeld en ook de kostengerelateerde heffingen, zoals bijvoorbeeld de rioolheffing.

Algemene uitkering gemeentefonds

De begroting voor de algemene uitkering van het Rijk wordt berekend op basis van circulaire die door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gepubliceerd in de maanden mei, september en december van het verslagjaar. In 2020 is € 49.000 minder ontvangen dan op basis van de circulaire was begroot.

Gemeentefonds	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Afwijking rekening versus begroting
Algemene uitkering	30.153	30.055	-98
Integratie-uitkering sociaal domein	3.293	3.291	-2
Compensatiepakket 2020 COVID-19	804	855	51
Totaal	34.250	34.201	-49

Bedragen * € 1.000

De begroting is bijgewerkt na de septembercirculaire 2020. De decembercirculaire 2020 kon vanwege het moment van verschijnen niet meer vertaald worden in de begroting. Deze komt daardoor in de jaarrekening tot uitdrukking als verschil tussen de begroting en werkelijkheid.

Opbouw verschil	Bedrag
Uitkeringsjaar 2020	-94
Afrekening oude jaren	45
verschil	-49

Bedragen * € 1.000

De algemene uitkering over uitkeringsjaar 2020 valt negatiever uit dan bij de septembercirculaire was verwacht. Dit wordt verklaard door een afwijking in de maatstaven (€ 145.000 nadelig) met daartegenover een aanvullende coronacompensatie (€ 51.000 voordelig).

Dividend

In onderstaande tabel worden de financiële gegevens over deelnemingen in aandelen weergegeven. Het aandelenbezit is als volgt opgebouwd:

Toelichting aandelenbezit	BNG	Vitens	Alliander/ Nuon	Afvalsturing Friesland	Inclusief groep	Leisureland s
Nominaal bedrag aandelen	-	-	-	-	-	-
Aantal aandelen	10.530	18.693	276.812	25	1.880	8.155
Boekwaarde aandelen	26.325	18.693	1.384.060	11.250	188.000	338.200
Boekwaarde per aandeel	2,50	1,00	5,00	450,00	100,00	gem. 41,47

Bedragen * € 1,-

De dividendopbrengsten op het aandelenbezit zijn als volgt:

Beleggingen	Primitieve Begroting 2020	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Afwijking rekening versus begroting
BNG	30	-	-	-
Vitens	20	-	-	-
Alliander	210	210	230	20
Afvalsturing Friesland	-	-	7	7
Totaal	260	210	237	27

Bedragen * € 1.000

Voor het aandelenbezit van Inclusief groep en Leisurelands wordt geen dividend ontvangen.

Onvoorzien

In de begroting is een bedrag van € 66.000 opgenomen voor onvoorzien lasten. De realisatie in 2020 bedraagt € 8.000 en is als volgt:

Post onvoorzien	Bedrag
Begroting 2020	66
Oranje Scheg (subsidieprogramma 2020)	2
Randmeerconcerten (subsidieprogramma 2020)	1
Extra kosten SNV Wonen/RO	4
Aframing 8-maandsrapportage 2020	60
Totaal lasten	66
Saldo	-

Bedragen * € 1.000

Kosten van de overhead

Overheadkosten betreffen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De realisatie van baten en lasten in het kader van overhead is als volgt opgebouwd:

Overhead	Lasten		Baten		Saldo
	Begroting 2020	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	
Personeel & organisatie	3.567	4.049	198	441	-239
Huisvesting & facilitair	777	811	12	14	-32
ICT	997	1.095	-	-	-98
Communicatie	73	57	-	-	16
Tractie	335	310	-	7	32
Juridische zaken	49	41	-	11	19
Financiën	190	185	99	97	4
Afschrijvingen	1.281	1.190	-	-	91
Totaal - 0.4 Overhead	7.270	7.739	309	570	-208

Bedragen * € 1.000

De werkelijke kosten voor de overhead zijn hoger dan begroot, met name door hogere personeelskosten, deels gecompenseerd door opbrengsten uit detacheringen. De hogere personeelskosten komen met name door inhuur van personeel op stelposten: deze stelposten zijn centraal begroot onder algemene dekkingsmiddelen. Daarnaast komt dit door een lagere doorbelasting op investeringsprojecten en daardoor ook een lagere dekking voor de overheadscomponent. Ook binnen ICT is er sprake van een overschrijding, dit wordt met name veroorzaakt door hogere incidentele kosten voor systeemsoftware. Onder andere onvoorziene kosten voor verlenging ondersteuning Windows-omgeving, certificaten en extra implementatiekosten.

Vennootschapsbelasting

Vooruitlopend op de aanslag 2019 en 2020 is per jaar een bedrag van € 10.000 als voorlopige aanslag betaald aan de belastingdienst. Deze last is in de jaarstukken verwerkt. Omdat in 2020 de voorlopige aanslag over 2018 retour is ontvangen van -/- € 12.000, is de belastinglast per saldo nihil. Verder komt de grondexploitatie in 2020 in een betalende positie. Na verrekening van verliezen vanuit de openingsbalans in 2016, wordt met de winstneming op Rimpeler een te betalen vennootschapsbelasting verwacht. Hiervoor is € 146.000 gereserveerd. Dit is verrekend met de winstneming in de reserve bouwgrondexploitatie.

Hoofdstuk 4 Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

Paragraaf Financiering

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Paragraaf Bedrijfsvoering

Paragraaf Grondbeleid

Paragraaf Verbonden partijen

Paragraaf Sociaal domein

Paragraaf Corona

Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

Deze paragraaf geeft inzicht in de belastingen, de leges en de overige heffingen die de gemeente oplegt. Er is informatie opgenomen over de volgende zaken:

- Het beleid ten aanzien van de lokale belastingen;
- Een overzicht van de begrote en de werkelijk ontvangen inkomsten uit belastingen en overige heffingen;
- De lokale lastendruk in 2020;
- Informatie over bezwaar, beroep en kwijtschelding.

De lokale belastingen zijn een belangrijk onderdeel van de "eigen" inkomsten van de gemeente en worden gebruikt als algemeen dekkingsmiddel voor het te voeren beleid.

Algemene uitgangspunten

Het beleid voor de lokale belastingen is vastgelegd in de verschillende verordeningen. Het tarievenbeleid wordt jaarlijks geformuleerd bij de vaststelling van de begrotingsuitgangspunten in de kadernota.

Overzicht begrote en werkelijke ontvangen inkomsten

Belastingopbrengsten, tarieven en leges	Begroting incl. wijzigingen 2020	in %	Werkelijk 2020	in %
OZB-eigenaar (won./niet-woningen)	3.483	29,67%	3.483	28,13%
OZB-gebruiker (niet-woningen)	553	4,71%	550	4,44%
Toeristenbelasting	597	5,09%	673	5,43%
Forensenbelasting	374	3,18%	422	3,41%
Precariobelasting	1.305	11,12%	1.320	10,66%
Reclamebelasting	81	0,69%	82	0,66%
Subtotaal algemene belastingen	6.393	54%	6.529	53%
Rioolheffing	2.570	21,89%	2.571	20,77%
Afvalstoffenheffing c.a. (incl. verk. afvalzakken)	1.395	11,88%	1.429	11,54%
Begraafrechten	386	3,29%	438	3,54%
Marktgelden	46	0,39%	42	0,34%
Leges bouwvergunningen (incl. welstand)	663	5,65%	1081	8,74%
Leges welstand	50	0,43%	68	0,55%
Leges burgerzaken	214	1,82%	198	1,60%
Leges APV-vergunningen en GPK	24	0,21%	25	0,20%
Subtotaal tarieven, heffingen en leges	5.347	46%	5.851	47%
Totaal	11.740	100%	12.380	100%

Bedragen *€ 1.000

Forensenbelasting

De forensenbelasting wordt geheven van personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, beschikken over een (recreatie)woning.

Mede als gevolg van de coronacrisis is de markt voor recreatiewoningen enorm aangetrokken en is het bezit van een tweede woning in populariteit toegenomen. Dit heeft een positief effect gehad op de opbrengst forensenbelasting.

Precariobelasting

De precariobelasting is gebaseerd op het aantal meters leiding van het gas-, elektriciteits- en hoogspanningsnetwerk van nutsbedrijven dat zich in, onder of boven de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond bevindt. In 2020 is een bedrag van € 1.320.167 aan precariobelasting geïnd. De baten uit de precarioheffing zijn toegevoegd aan de reserve precario.

De regering heeft in 2017 besloten om de heffing van precariobelasting voor nutsbedrijven af te schaffen. Er geldt een overgangsregeling voor de gemeenten die op 10 februari 2016 deze belasting hadden ingevoerd. Zij mogen tot 1 januari 2022 deze belasting blijven heffen, maar tot die datum de tarieven niet verhogen. Er is geen bezwaar ingediend tegen de aanslag van 2020, zodat deze, evenals de voorgaande aanslagen, onherroepelijk is.

Reclamebelasting

Vanaf 2015 wordt een reclamebelasting geheven voor openbare aankondigingen in het dorpscentrum. De belastingopbrengst is, na aftrek van de gemaximeerde perceptiekosten, als subsidie aan de Stichting Ondernemersfonds Putten overgemaakt. Met deze middelen kunnen verschillende activiteiten worden bekostigd. Het doel daarvan is behoud c.q. vergroting van de aantrekkelijkheid van het winkelgebied en gebieds promotie.

Lokale lastendruk in 2020

In de Coelo-atlas van de lokale lasten 2020 is te zien hoe de lastendruk in Putten met betrekking tot de reguliere heffingen zich verhoudt tot andere gemeenten. De in aanmerking genomen heffingen zijn OZB-woningeigenaren, afvalstoffenheffing inclusief een gemiddeld afvalzakkenverbruik en rioolheffing. Voor 2020 staat Putten op de 20e plaats wat betreft de laagste netto woonlasten voor een meerpersoonshuishouden. Voor een meerpersoonshuishouden in Putten betekent dat een belastingbedrag van € 646,- per jaar. De woonlasten in de goedkoopste gemeente bedragen € 573,- en in de duurste € 1.440,- per jaar.

Het tarief van de OZB wordt bepaald door de gewenste belastingopbrengst in relatie tot de totale woningwaarde in de gemeente. In het landelijk overzicht zien we dat Putten vanuit noordoost-Nederland gezien de eerste gemeente is waar de gemiddelde woningwaarde tussen de € 330.000 en € 400.000 ligt. Dit zorgt voor relatief lage OZB-tarieven. Vooral in noordoost-Nederland zien we hoge OZB-tarieven, omdat de gemiddelde woningwaarde daar veel lager ligt. Voor de gemeente heeft dit geen gevolgen voor de OZB omdat de opbrengsten teruggerekend worden naar tarieven. De keerzijde daarvan is dat gemeenten die een hoog gewaardeerd onroerend goed hebben, een relatief lage uitkering uit het gemeentefonds ontvangen.

Informatie over bezwaar, beroep en kwijtschelding

In 2020 zijn 105 bezwaarschriften tegen de WOZ-waarde ingediend, welke betrekking hadden op 122 objecten. Nagenoeg alle bezwaren zijn in 2020 afgedaan. De uitkomst van het bezwaartraject in 2020 is dat van de ingediende bezwaren 24% geheel of gedeeltelijk is

toegewezen en 76% ongegrond is verklaard (van de objecten). Er zijn drie beroepsprocedures gestart.

Kwijtscheldingsbeleid

De minima in Putten, met een inkomen van minder dan 100% van bijstandsnorm, kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding van lokale heffingen. De heffingen waarvoor dit geldt, zijn rioolheffing, afvalstoffenheffing, OZB en grafonderhoud.

Om in aanmerking te komen voor kwijtschelding dient een vermogens- en inkomenstoets plaats te vinden.

In 2020 hebben 84 personen op basis van automatische toetsing kwijtschelding gekregen. Daarnaast zijn er nog 130 kwijtscheldingsaanvragen ingediend waarvan er 68 geheel en 7 gedeeltelijk zijn toegewezen. 54 aanvragen zijn afgewezen en van 1 aanvraag is de behandeling aangehouden.

Kostendekking

In onderstaande tabel is de kostendekkendheid van de leges opgenomen:

Berekening van kostendekkendheid:	Afval	Riolering	Begraven
Kosten taakveld(en),	1.789	1.861	614
Mutatie voorziening	-	271	-41
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen	-605	-	-189
Netto kosten taakveld	1.184	2.133	383
<u>Toe te rekenen kosten:</u>			
Overhead	110	122	57
BTW	314	320	-
Totale kosten	1.608	2.575	440
Opbrengst heffingen/rechten	-987	-2.571	-438
Dekkingspercentage	61%	100%	100%
Berekening van kostendekkendheid:	Omgevingsvergunningen	Burgerzaken	APV
Kosten taakveld(en), incl (omslag)rente	487	251	85
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen	-	-	-
Netto kosten taakveld	487	251	85
<u>Toe te rekenen kosten:</u>			
Overhead incl. (omslag) rente	224	108	52
BTW	-	-	-
Totale kosten	711	359	137
Opbrengst heffingen/rechten	-1.081	-271	-14
Dekkingspercentage	152%	75%	10%

Bedragen *€ 1.000

Voor de taken Afval, Riolering en Begraven geldt dat de opbrengsten volledig besteed (dienen) te worden aan het product. Eventuele overschotten of tekorten worden geëgaliseerd via een voorziening en blijven daarmee beschikbaar voor het product. Dit is in de bovenstaande tabel tot uitdrukking gebracht.

De tarieven worden op begrotingsbasis bepaald. In de realisatie zien we vooral voor omgevingsvergunningen een afwijking hierop, met name door toegenomen bouwactiviteiten.

Paragraaf Financiering

Algemeen

In deze paragraaf gaan we in op de financieringspositie van de gemeente Putten en worden de kansen en risico's rond de financiering in beeld gebracht. Om de financieringsbehoefte zo goed mogelijk in te schatten, wordt een liquiditeitsprognose gemaakt die per kwartaal wordt geactualiseerd.

Financieringspositie en liquiditeitspositie

De financieringspositie is het verschil tussen de vaste activa en de vaste passiva op de balans en tekent zich door een ruim liquiditeitsoverschot of financieringsoverschot.

De balans van gemeente Putten ultimo 2020 ziet er als volgt uit:

Balans per 31-12-2020			
Vaste activa	64	Vaste passiva	91
Vlottende activa	39	Vlottende passiva	12
Totaal activa	103	Totaal passiva	103

Bedragen *€ 1.000.000

Per einde 2020 heeft gemeente Putten vaste activa ter waarde van €64 miljoen en vaste passiva van €91 miljoen. Dit betekent een financieringsoverschot van €27 miljoen. De vaste passiva wordt onderverdeeld in €72,4 miljoen eigen vermogen en voorzieningen en voor €19,0 miljoen uit langlopende geldleningen.

Zoals de financiële kengetallen laten zien, is gemeente Putten zeer solvabel, ondanks de toename van het vreemd vermogen. Solvabel betekent dat er meer eigen vermogen dan vreemd vermogen binnen de organisatie aanwezig is. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen.

Het liquiditeitsoverschot is ten opzichte van 2019 toegenomen van €22 miljoen naar €30,5 miljoen. Deze toename is voornamelijk ontstaan doordat er in 2020 veel gronden zijn verkocht in de grondexploitatie Rimpeler, dit is een opbrengst van ruim €9,1 miljoen.

Aangetrokken gelden (langlopende en kortlopende schulden)

Ultimo 2020 zijn er 2 aangetrokken geldleningen:

1. Lening Waterschapsbank: restschuld €0,96 miljoen, rente 4,42%, looptijd tot 2 juli 2028;
2. Lening BNG: restschuld €18 miljoen, rente -0,315%, looptijd tot 5 september 2029.

Uitgezette gelden (liquide middelen en financiële vaste activa)

De overtollige gelden ad €31,3 miljoen bestaan eind 2020 uit €30,5 miljoen uitgezette gelden bij de schatkist en voor €0,8 miljoen bij reguliere banken. Daarnaast is onder de financiële vaste activa een bedrag opgenomen van €11,6 miljoen. Hiervan is €5,1 miljoen uitgezet als hypothecaire geldlening. Dit zijn gelden die voor een langere termijn beschikbaar zijn gesteld en jaarlijks worden afgelost. Het resterende bedrag bestaat uit investeringen in deelnemingen en uitgezette gelden bij de SVn voor startersleningen en duurzaamheidsleningen.

Risicobeheer

De uitvoering van de financieringsfunctie kan enkel de publieke taak dienen en het beheer van de middelen moet een voorzichtig karakter hebben. Dit zijn uitgangspunten die zijn opgenomen in de wet Fido. Het gemeentelijk beleid wordt dan ook gekarakteriseerd door een risicomijdende houding. De 2 elementen binnen het risicobeheer zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de wet Fido opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. Door deze limiet is bepaald dat de gemeente haar financieringsbehoefte voor een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De norm is in de wet gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten (excl. de stortingen in de reserves). Als de kasgeldlimiet structureel wordt overschreden, is de gemeente verplicht om de vlottende financiering (looptijd < 1 jaar) om te zetten in vaste financiering. In het kader van de wet Fido ziet ook de provincie hier periodiek op toe.

Renterisiconorm

Inzicht in de vaste schuld op lange termijn wordt verkregen door berekening van de renterisiconorm. Deze is maximaal 20% van de totale begrotingsomvang. Dit houdt in dat de gemeente ervoor moet zorgen dat in enig jaar niet meer dan 20% van de begrotingsomvang moet worden geherfinancierd. De norm is ingesteld om door een spreiding in looptijden van leningen een stabiele rentelast te bereiken.

Renterisiconorm	2020
Begrotingstotaal	66.202
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	13.240
Aflossingen bestaande langlopende schuld	2.120
Ruimte (+) / overschrijding (-)	11.120

Bedragen * € 1.000

In 2020 heeft een aflossing van € 120.000 op de lening bij de Waterschapsbank plaatsgevonden en € 2 miljoen op de lening bij de BNG. Deze blijven binnen de renterisiconorm.

Interne rentetoerekening

Ondanks dat we geen rente meer toevoegen op ons eigen vermogen, voeren we nog steeds een financieel solide beleid. Daarom hanteren we de volgende stelregels:

Overzicht kasstromen	Status
De vaste passiva (eigen vermogen en voorzieningen) moeten minimaal 115% zijn van de vaste activa. Dit betekent dat er altijd een minimum aan liquide middelen aanwezig moet zijn.	Op 31 december 2020 zijn de vaste passiva 143% van de vaste activa. We voldoen hiermee aan de stelregel.
Jaarlijks dient de stand van de reserves en voorzieningen te worden beoordeeld. De toevoeging van een eventueel rekeningresultaat aan de reserves dient overwogen te worden op basis van de eindwaardebepaling van de reserves.	De huidige stand van reserves en voorzieningen is voldoende.

De interne rentetoerekening over 2020 zag er als volgt uit:

Overzicht rentebaten en rentelasten	Toelichting	Bedrag
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.	-3
Externe rentebaten	2.	5
Totaal door te rekenen externe rente		2
Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorbelast	3.	-
Rente van projectfinanciering die aan taakvelden moet worden toegerekend	4.	-
Totaal rente projectfinanciering		-
Saldo door te rekenen externe rente	5.	2
Rente over eigen vermogen	6.	-
Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	7.	-
De aan de taakvelden toe te rekenen rente	8.	-
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	9.	-
Renteresultaat op taakveld treasury	10.	2

Bedragen *€ 1.000

Toelichting:

1. Rentelasten: dit betreffen de rentelasten over een aangetrokken geldlening.
2. Rentebaten: de ontvangen rente op de verstrekte geldleningen aan derden.
3. Rente grondexploitatie: niet van toepassing.
4. Rente projectfinanciering taakvelden: niet van toepassing.
5. Saldo door te rekenen externe rente: dit betreft de rente die doorberekend kan worden naar de producten als onderdeel van de kapitaallasten. Dit is een negatieve rente. Bij een negatieve rente mag geen doorbelasting plaatsvinden, maar moet het rentesaldo op het product Treasury blijven staan.
6. Rente eigen vermogen: dit betreft de zogenoemde bespaarde rente, een rentevergoeding voor de inzet van het eigen vermogen als financiering voor investeringen. Met ingang van 2015 wordt geen bespaarde rente meer toegevoegd aan de reserves.
7. Rente voorzieningen: de egalisatievoorziening afkoopsom grafonderhoud is een contante waarde voorziening. Burgers betalen de afkoopsom vooraf, deze wordt in deze voorziening geparkeerd en jaarlijks vindt een onttrekking plaats om de kosten voor het onderhoud van de graven te dekken. Met ingang van 2019 wordt hier geen rente meer aan toegevoegd.
8. Aan de taakvelden toe te rekenen rente: omdat het saldo door te rekenen externe rente (zie 5) beperkt is, wordt geen rente doorbelast naar de taakvelden. Dit betekent dat hiermee de vaste rekenrente 0,0% is en er geen rentelasten op de taakvelden staan als onderdeel van de kapitaallasten. De kapitaallasten bestaan alleen uit een afschrijvingscomponent.
9. Aan taakvelden toegerekende rente: niet van toepassing.
10. Dit betreft het renteresultaat op het taakveld Treasury.

Garantieplichtingen

De gemeente verstrekt geen garanties, tenzij de gemeenteraad besluit om hiervan af te wijken. Dit kan zij doen om een publiek doel te dienen, waarbij aan randvoorwaarden wordt voldaan. De mogelijkheden om deze garanties af te geven, bepaald in de wet Fido en het Treasurystatuut, zijn beperkt. Per ultimo 2020 staat de gemeente garant voor een bedrag van € 76,0 miljoen. In de toelichting op de balans is onder de "Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen" een nadere uiteenzetting opgenomen.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers (incidenteel en structureel) op te kunnen vangen. Met andere woorden: hoe robuust is de financiële positie van de gemeente? Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (de buffers) en de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's). De financiële positie van de gemeente kan daarnaast ook uitgedrukt worden in financiële kengetallen. In deze paragraaf worden zowel het weerstandsvermogen als de financiële kengetallen toegelicht.

Financiële kengetallen

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen opgenomen die zijn voorgeschreven door het BBV. De doelstelling is om hiermee een beter inzicht te geven in de financiële positie van gemeenten. Ter vergelijking is ook het gemiddelde van alle Gelderse gemeenten opgenomen (op basis van Jaarrekening 2019). De betekenis van de kengetallen wordt hieronder verder toegelicht.

Omschrijving kengetal	Toel.	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Gelders gemiddelde (JR2019)
Netto schuldquote	1a.	-4%	19%	-15%	51%
Netto schuldquote gecorrigeerd	1b.	-21%	7%	-29%	40%
Solvabiliteitsratio	2.	55%	55%	56%	35%
Kengetal grondexploitatie	3.	9%	-2%	-2%	11%
Structurele exploitatieruimte	4.	1,0%	0,4%	3,6%	-0,5%
Belastingcapaciteit	5.	80%	81%	83%	101%

1. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Dit geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote voor Putten is een negatief getal. Dit betekent dat we meer bezittingen hebben dan schulden. Dit houdt in dat onze netto schuldquote positiever is dan het gemiddelde van de Gelderse gemeenten. Gemiddeld heeft een Gelderse gemeente beduidend meer schulden in verhouding tot eigen middelen.
2. De solvabiliteit is 56%. Dit betekent dat onze bezittingen zijn gefinancierd met 56% eigen vermogen (reserves) en 44% vreemd vermogen (voorzieningen, langlopende schulden en kortlopende schulden). Bij het Gelders gemiddelde is de verhouding precies andersom: meer schulden en minder eigen vermogen.
3. Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grondexploitatie zich verhoudt tot de totale baten. Hoe lager het kengetal hoe beter. Met name de exploitatie van Rimpeler is hierop van invloed en is het kengetal gedaald ten opzichte van 2019 door gerealiseerde verkopen.
4. Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Dit kengetal gaat

niet over de vermogenspositie, maar over de jaarlijkse baten en lasten. Over 2020 is dit kengetal positief geëindigd. Desondanks blijft de structurele exploitatieruimte, net als voor veel andere gemeenten, een belangrijk aandachtspunt voor de komende (meerjaren)begroting, met name door de jaarlijks toenemende lasten in het sociaal domein.

- De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Voor Putten ligt de belastingcapaciteit op 83%, dit betekent dat de belastingdruk 17% lager is dan het landelijke gemiddelde (OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing) en 18% lager is dan het Gelders gemiddelde.

De gemeente Putten scoort op alle kengetallen goed en ruim boven het Gelders gemiddelde. Hieruit blijkt dat de financiële positie van onze gemeente zeer solide is.

Weerstandsvermogen

De beschikbare

weerstandscapaciteit

bestaat uit de middelen en

Weerstandsvermogen

Beschikbare weerstandscapaciteit (buffers)

Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)

mogelijkheden om niet-begrote en onvoorziene kosten te dekken. Risico's zijn mogelijke gebeurtenissen met financiële impact waarvoor nog geen maatregelen getroffen zijn. Dit zijn bijvoorbeeld het instellen van voorzieningen, het afsluiten van verzekeringen of andere risico beperkende maatregelen.

Om de continuïteit van de uitvoering van het vastgestelde beleid te waarborgen, moet een weerstandsvermogen in stand gehouden worden dat groot genoeg is om de financiële effecten van tegenvallers op te vangen zonder dat elke tegenvaller tot bezuinigen dwingt. Het is aan gemeenten zelf om te bepalen wat een passende omvang van het weerstandsvermogen is. Vanuit het provinciaal toezicht zijn ook geen directe normen geven.

Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare weerstandscapaciteit (hoeveel niet bestemde middelen zijn er beschikbaar) en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn nodig om alle risico's op te kunnen vangen). Aan de hand van deze grootheden bepalen wij het weerstandsvermogen.

Het weerstandsvermogen laat de volgende ontwikkeling zien:

Berekening weerstandsvermogen	Jaarrekening 2019	Begroting 2021	Jaarrekening 2020
Beschikbare weerstandscapaciteit (buffer)	37.303	33.546	40.432
Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)	6.575	6.876	6.746
Totaal weerstandsvermogen	30.728	26.670	33.687

Bedragen *€ 1.000

Het weerstandsvermogen uitgedrukt als verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit is als volgt:

Ratio weerstandsvermogen	Waarderingsklasse	Ratio	Betekenis
$\frac{40.432}{6.746}$	A	>2.0	Uitstekend
=	B	1.4-2.0	Ruim voldoende
5,99	C	1.0-1.4	Voldoende
	D	0.8-1.0	Matig
	E	0.6-0.8	Onvoldoende
	F	<0,6	Ruim onvoldoende

Bijgaande normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het geeft aan hoe de ratio weerstandsvermogen geïnterpreteerd kan worden. Voor onze gemeente is de ratio weerstandsvermogen uitstekend. De conclusie is dat onze gemeente beschikt over een zeer acceptabele buffer voor het opvangen van de financiële tegenvallers en dat de financiële positie robuust is.

Beschikbare weerstandscapaciteit (buffers)

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet-begrote en onvoorziene kosten te dekken. De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt:

Beschikbare weerstandscapaciteit	Toelichting	Jaarrekening 2019	Begroting 2021	Jaarrekening 2020
Weerstandscapaciteit in exploitatie				
Onbenutte belastingcapaciteit	1.	2.776	2.054	2.513
Stelpost onvoorziene uitgaven	2.	66	61	0
Totaal		2.842	2.115	2.513
Weerstandscapaciteit in vermogenssfeer				
Saldo begroting/rekening	3.	-8	160	868
Algemene reserve	4.	1.948	421	1.738
Vrij deel bestemmingsreserves	5.	22.150	20.982	24.648
Reserve bouwgrondexploitatie	6.	8.009	7.506	8.303
Stille reserves aandelenbezit	7.	2.362	2.362	2.362
Stille reserves gebouwen en voorzieningen	8.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal		34.461	31.431	37.920
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit		37.303	33.546	40.432

Bedragen *€ 1.000

1. Onbenutte belastingcapaciteit
De berekening van de onbenutte belastingcapaciteit is lastig, omdat de OZB niet gemaximeerd is. Echter kan wel gekeken worden naar de verhouding tussen de Puttense belastingdruk en de gemiddelde belastingdruk van alle Gelderse gemeenten. In de provincie Gelderland is de gemiddelde belastingdruk per inwoner € 441 in 2020. Voor Putten is de belastingdruk in 2020 per inwoner berekend op € 338. Dit is een verschil van € 103 per inwoner. Met een inwonersaantal van 24.396 per 31-12-2020 bedraagt de onbenutte belastingcapaciteit ± € 2,5 miljoen.
2. Stelpost onvoorziene uitgaven
Voor onvoorziene uitgaven is in de Begroting 2020 een stelpost opgenomen van € 66.000. In 2020 is deze volledig besteed.
3. Rekeningsaldo
Het rekeningsaldo 2020 na bestemming bedraagt € 868.000 positief.
4. Algemene reserve
Putten heeft een vrij aanwendbare algemene reserve. Het saldo van de algemene reserve per 31-12-2020 bedraagt, inclusief saldo van de jaarrekening, € 2,6 miljoen.
5. Vrij deel bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn gevormd voor een bepaald doel. De raad heeft de bevoegdheid de bestemming te wijzigen en deze bijvoorbeeld in te zetten voor het opvangen van optredende risico's. In de Nota reserves en voorzieningen 2019 is bepaald welke

bestemmingsreserves mee tellen in de weerstandscapaciteit (beschikbare buffer) en welke bestemmingsreserves geblokkeerd zijn.

Bij bepaling van de weerstandscapaciteit tellen de volgende reserves mee:

- Reserve algemene buffer;
  - Reserve weerstandscapaciteit;
  - Reserve grondexploitatie (*nb: niet meegenomen in telling, zie 6*).
6. Vrij deel reserve bouwgrondexploitatie
Per 31-12-2020 bedraagt de stand van de reserve bouwgrondexploitatie ± € 8,3 miljoen. Deze reserve is met name gestegen als gevolg van een storting vanuit Rimpeler doordat er tussentijds winst is genomen. Een specificatie hiervan is opgenomen in de jaarrekening.
7. Stille reserves aandelenbezit
De gemeente Putten heeft aandelen van Vitens, BNG, Alliander, Leisurelands en de Inclusief Groep. Het verschil tussen de boekwaarde en de verkoopwaarde van deze aandelen vormt een stille reserve. De verkoopwaarde is lastig te bepalen, omdat voor deze aandelen geen actieve markt bestaat (niet vrij verhandelbaar). De waarde is benaderd op basis van historische overnamekoersen. Verder moet bedacht worden dat bij verkoop van aandelen wel de dividendopbrengsten komen te vervallen.
8. Stille reserves op gebouwen en voorzieningen
De gemeente is eigenaar van diverse gebouwen en voorzieningen die veelal verhuurd zijn of in gebruik zijn gegeven. Deze gebouwen en voorzieningen zijn voor (bijna) nihil op de balans gewaardeerd, maar vertegenwoordigen in het economische verkeer wel een waarde. Deze economische waarde is echter moeilijk in te schatten, omdat niet alle gebouwen en voorzieningen een courante locatie en/of bestemming hebben. Zodoende zijn deze stille reserves op p.m. gesteld.

Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)

Om de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen, hebben we een inschatting gemaakt van de financiële risico's die de gemeente loopt. Vanuit de belangrijkste risico's die de gemeente loopt zijn subrisico's geïdentificeerd. Per subrisico is geschat hoe groot de kans is dat het zich voordoet (waarschijnlijkheid) en welke financiële impact dit dan zou kunnen hebben. Daarbij zijn de criteria gehanteerd zoals uitgewerkt in de Nota reserves en voorzieningen 2019. Hoe hoger de waarschijnlijkheid dat risico's zich voordoen en hoe groter de impact hiervan is, hoe meer aandacht de risico's verdienen. Ook is bepaald welke maatregelen zijn genomen om de risico's te beheersen. De uitkomst van de risico-inventarisatie is samengevat in onderstaande tabel:

Totaaloverzicht risico's	Maximaal financieel gevolg	Financieel gevolg na weging
Risico's categorie 'rood'	7.250	3.925
Risico's categorie 'oranje'	8.135	3.386
Risico's categorie 'groen'	650	185
Totaal bedrag risico's	16.035	7.496

Bedragen * € 1.000

Op basis van de risicosimulatie bedraagt de totale blootstelling aan financiële risico's € 16 miljoen. Rekening houdend met de waarschijnlijkheid waarmee deze risico's zich ook daadwerkelijk voordoen, resteert een bedrag van ± € 7,5 miljoen. Omdat sprake is van inschattingen werken we bij de risicocumulatie met bandbreedtes. Met een zekerheidspercentage van 90% bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 6,7 miljoen.

Risico's in categorie 'rood'

Top Risico	Subrisico	Impact	Financieel gevolg	Financieel gevolg na weging
Algemene uitkering daalt	Risico op dalende algemene uitkering (sociaal domein, rijksbezuinigingen, herverdelingen)	4 - Substantieel	750	375
Herverdeling gemeentefonds	Risico op dalende algemene uitkering (sociaal domein, rijksbezuinigingen, herverdelingen)	5 - Urgent	-	-
Sociaal domein	Demografische ontwikkelingen zorgen voor een groter beroep op voorzieningen (vooral vergrijzing)	4 - Substantieel	250	125
Sociaal domein	- Budgetoverschrijding op Jeugdzorg, Participatie en WMO als gevolg van het niet realiseren van de taakstelling, overschrijdingen op budgetten i.c.m. met een hoog ambitieniveau en open-einde regelingen.	5 - Urgent	2.500	1.250
Verbonden partijen en subsidierelaties	Onvoldoende (financiële) grip op verbonden partijen. - Toenemende begrotingen van samenwerkingsverbanden (SNV, ODNV, VNOG, BLNP) waarop wij als gemeente beperkte invloed hebben - Risico op nadelen of tekorten vanuit subsidierelaties met financieel gevolg voor de gemeente	4 - Substantieel	500	250
Onvoldoende inkomsten Bosbad	Bosbad kan haar verplichtingen niet meer nakomen tijdens de periode met de 1,5 meter regel vanwege COVID-19.	5 - Substantieel	1.000	500
Ruimtelijk domein	Maatregelen als gevolg van de uitspraak van de Raad van State vanwege stikstofcompensatie in relatie tot uitbreidingsplannen en civiele werken en bedrijfsterreinen.	5 - Urgent	500	250
Grondexploitatie	Onvoorziene negatieve resultaten uit vastgoed en grondtransacties.	4 - Substantieel	1.500	1.050
Aanbestedingsrisico	Risico op onrechtmatige aanbestedingen, met mogelijk gevolgen voor de controleverklaring bij de jaarrekening. Daarnaast mogelijk een claimrisico van marktpartijen bij een onrechtmatige aanbesteding.	4 - Substantieel	250	125
Totaal bedrag risico's - categorie 'rood'			7.250	3.925

Bedragen *€ 1.000

Risico's in categorie 'oranje'

Top Risico	Subrisico	Impact	Financieel gevolg	Financieel gevolg na weging
Automatisering is onvoldoende beveiligd en kwetsbaar	1. Manipulatie van gegevens 2. Virussen en verstoring bedrijfsvoering 3. Onbevoegde toegang van buiten af/digitale inbraak	3 - Matig	200	140
Informatiebeveiliging en datalekken	Het risico bestaat dat informatie onvoldoende beveiligd is. Daarnaast risico dat een datalek onjuist gemeld wordt. Dit betreft Europese wet- en regelgeving toegespitst op een overheid die aantoonbaar betrouwbaar omgaat met gevoelige gegevens. Hierop geldt een streng sanctiebeleid.	4 - Substantieel	250	125
Claimcultuur neemt toe	Risico op onvoorziene planschades	3 - Matig	200	100

Top Risico	Subrisico	Impact	Financieel gevolg	Financieel gevolg na weging
Er worden niet haalbare toezeggingen gedaan	E worden toezeggingen gedaan door het college aan de raad die voor de ambtelijke organisatie niet haalbaar zijn. Risico op het niet halen van de tijdsplanning of doen van concessies aan de geleverde kwaliteit.	2 - Gering	100	50
Financiële planning is niet juist/volledig	Onvoldoende sturing op managementinformatie over voortgang beleid, budgetten en projecten i.c.m. beperkte formatie op financieel beleid / financiële control.	3 - Matig	500	250
Uitgezette geldleningen	Risico op afwaardering financiële vaste activa als gevolg van het niet na kunnen komen van de verplichtingen.	3 - Matig	500	150
Uitgezette geldleningen Bosbad	Risico op afwaardering financiële vaste activa als gevolg van het niet na kunnen komen van de verplichtingen.	4 - Substantieel	1.000	500
Gemeente speelt onvoldoende in op nieuwe wet- en regelgeving	Juridische onjuiste besluiten met tijdrovende procedures en eventuele claims tot gevolg.	2 - Gering	100	50
Vertraging en financieel nadeel door bodemvondsten	Vertraging en financieel nadeel door archeologische vondsten en bodemverontreiniging bij in uitvoering zijnde projecten	3 - Matig	100	50
Gemeente speelt onvoldoende in op nieuwe wet- en regelgeving	Door invoering van Wet Vennootschapsbelasting (Vpb) moet er belasting betaald worden over commerciële winstgevendende activiteiten. Dit kan betrekking op hebben structurele activiteiten, maar waarschijnlijk vooral op incidentele transacties.	2 - Gering	100	70
Gemeente speelt onvoldoende in op nieuwe wet- en regelgeving	Bepaalde taken worden over het hoofd gezien, niet uitgevoerd of niet tijdig op geanticipeerd. Risico's dienstverlening onvoldoende, imagoschade, boetes, mislopen inkomsten.	3 - Matig	200	140
Gevolgen demografische ontwikkelingen onvoldoende verwerkt	Vraag en aanbod van scholen sluiten niet op elkaar aan, waardoor onderwijs(huisvesting) minder efficiënt en effectief wordt.	3 - Matig	500	250
Gegarandeerde geldleningen Woningbouwverenigingen	De gemeente staat garant voor Woningbouwverenigingen. Totale garantstelling per 31 december 2020 is € 68,7 mln. Risico op effectuering van de garantstellingen schatten wij in op maximaal 5%.	3 - Matig	2.910	873
Gegarandeerde geldleningen Bosbad	De gemeente staat garant voor het Bosbad. Totale garantstelling per 31 december 2020 is € 6,6 mln. Risico op effectuering van de garantstellingen schatten wij in op maximaal 5%.	3 - Matig	275	138
Personele bezetting is/wordt kwetsbaar	Risico bestaat dat de leeftijdsopbouw van de eigen organisatie niet evenwichtig is. Door vergrijzing gaat kennis op termijn verloren.	2 - Gering	100	50
Personele bezetting is/wordt kwetsbaar	Door beperkte personeelsformatie / niet voldoende gekwalificeerd personeel i.c.m. steeds hogere eisen en toename van taken ontstaat een groter risico op uitval van medewerkers.	3 - Matig	250	125
Personele bezetting is/wordt kwetsbaar	Onjuist beleid door verkeerde beslissingen en/of ad hoc beleid als gevolg van beperkte formatie op sleutelposities met vereiste 'denkkracht'.	3 - Matig	200	100
Extra taken door COVID-19	Niet gedekte personele kosten voor extra werkzaamheden door COVID-19	3 - Matig	-	-
Toenemende kosten bij een ramp	Risico op nevenschade bij rampen zoals grote brand, explosies, gifstoffen, wateroverlast. Risico's zijn financieel, imago en bestuurlijk van aard.	3 - Matig	500	150

Top Risico	Subrisico	Impact	Financieel gevolg	Financieel gevolg na weging
Vertraging en financieel nadeel door bodemvondsten	Vertraging en financieel nadeel door archeologische vondsten en bodemverontreiniging bij bestemmingsplan procedure	3 - Matig	150	75
Totaal bedrag risico's - categorie 'oranje'			8.135	3.386

Bedragen *€ 1.000

Risico's in categorie 'groen'

Top Risico	Subrisico	Impact	Financieel gevolg	Financieel gevolg na weging
AO/IC faalt	Bevoegdheden (mandaten en systeemrechten) worden onvoldoende aangepast op functiewijzigingen en/of uit-diensttredingen met ongeoorloofd gebruik tot gevolg.	1 - Minimaal	50	15
AO/IC faalt	Risico op fraude bij falende AO/IC. Bijvoorbeeld: betalingen, inkoop en samenspanning met bevriende aannemers, etc.	2 - Gering	100	30
Claimcultuur neemt toe	Burgers 'claimen' steeds meer rechten. Voor sociaal domein betekent dit concreet meer beroep op voorzieningen.	1 - Minimaal	50	15
Er worden niet haalbare toezeggingen gedaan	Er worden niet haalbare toezeggingen gedaan door politiek (college, raad) aan externe partijen en burgers.	2 - Gering	100	30
Gemeentehuis is onvoldoende beveiligd	Risico op diefstal waardevolle zaken	1 - Minimaal	50	5
Gemeentehuis is onvoldoende beveiligd	Risico op onveilige situaties personeel door toegankelijkheid gemeentehuis	2 - Gering	100	30
Gevolgen demografische ontwikkelingen onvoldoende verwerkt	Vraag naar woningen zowel kwalitatief als kwantitatief sluit niet aan bij aanbod	2 - Gering	100	50
Gevolgen demografische ontwikkelingen onvoldoende verwerkt	Vraag en aanbod sportvoorzieningen sluiten niet op elkaar aan.	2 - Gering	100	10
Totaal bedrag risico's - categorie 'groen'			650	185

Bedragen *€ 1.000

Het risicoprofiel voor de gemeente Putten neemt licht toe ten opzichte van de inschatting bij de Begroting 2021. De risico's nemen vooral toe door voorgenomen nieuwe activiteiten zoals de ontwikkeling van Putten-Zuid. Ook de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen (WKB) dragen bij aan het risicoprofiel. Anderzijds neemt het risicoprofiel af door goede berichten over de herijking gemeentefonds waarbij Putten nu voordeelgemeente lijkt te zijn geworden. Ook blijkt het Rijk royaal de extra kosten van corona te compenseren. Het Bosbad blijft in het geval van corona in combinatie met compensatie nog wel onzeker. Het risico voor het Bosbad blijft ongewijzigd.

Een en ander komt tot uitdrukking in een hoger gewenste weerstandsvermogen en de risicoratio.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Het onderhoud van de kapitaalgoederen legt een beslag op een fors deel van de financiële middelen van de gemeente Putten. Kapitaalgoederen zijn verdeeld naar de categorieën wegen, water, riolering, groen, straatmeubilair, gebouwen en overige. In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleidskader, de beheerplannen en de financiële consequenties.

In de beleid- en beheerplannen legt de gemeenteraad de kaders vast voor de uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen. Het niveau van het onderhoud en de kwaliteit van de kapitaalgoederen zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten.

Integraal Beheer Openbare Ruimte en beheerplannen

Een schone en veilige openbare ruimte is van grote invloed op het welbevinden en de gezondheid van de gebruikers en bewoners. Tegelijkertijd dienen de beheerkosten aanvaardbaar te blijven. Dit vraagt om een goede afstemming tussen de verschillende beheerplannen. Ook moeten de beheerplannen worden omgezet in concrete uitvoeringsplannen op wijkniveau, bij voorkeur in overleg met bewoners en belanghebbenden.

In 2015 is het beleidsplan IBOR vastgesteld. In dit plan zijn de doelstellingen en ambities weergegeven voor het integrale beheer van de openbare ruimte. Tevens zijn de kwaliteitsniveaus benoemd en vastgesteld. In het beleidsplan is ook een stappenplan opgenomen voor de komende jaren om de vastgestelde ambities voor de kwaliteit van de openbare ruimte te kunnen realiseren. In het beleidsplan IBOR is de volgende ambitie opgenomen inzake de kwaliteitsniveaus van de openbare ruimte:

Onderhoudselement	Centrum	Woonwijken	Begraafplaatsen	Bedrijven terreinen	Hoofdinfrastructuur	Buitengebied Recreatie	Buitengebied Agrarisch
Groen/bomen	A	B	A	B	B	B	B
Groenvoorzieningen	A	B - A	A	B	B - A	B-A	B
Water en sloten	A	B	A	B	B	B	B
Speelplekken	nvt	B	nvt	nvt	nvt	B	B
Meubilair	A	B	A	B	B	A	B
Verharding	A	B	A	B	B - A	B - A	B-A
Lichtmasten	A	B	A	B	A	B	B
Verkeersmeubilair	A	B	nvt	B	B	B	B
Civiele kunstwerken	B	B	B	B	B	B	B
Riolering	B	B	B	B	B	B	B
Reiniging	A	B	A	B	B	B - A	B

Onderhoudskwaliteit A	A
Onderhoudskwaliteit B	B
kwaliteit B met onderdelen A	B - A

De beheerplannen wegen en groen zijn in 2018 door het college vastgesteld en ter kennisgeving aan de raad aangeboden. De beheerplannen gebouwen en riolering zijn eind 2020 door de raad vastgesteld. Het nieuwe beheerplan verlichting is opgesteld in 2020, maar is in februari 2021 vastgesteld.

Gebouwen

Na renovatie van het gemeentehuis is in 2020 het beheerplan geactualiseerd. En in de raadsvergadering van 3 december 2020 is dit beheerplan gebouwen vastgesteld voor 2020 tot en met 2033. De dotatie aan de voorziening is o.b.v. het geactualiseerde beheerplan.

Onderhoud gebouwen	Begroting 2020	Rekening 2020
Systematisch onderhoud	64	64
Dagelijks onderhoud gebouwen	69	56
Totaal onderhoud	133	120

Bedragen *€ 1.000

Het systematische onderhoud betreft de groot onderhoud-component en fluctueert jaarlijks sterk. Hiervoor is een voorziening in het leven geroepen waarbij jaarlijks een dotatie aan de voorziening wordt gedaan en de werkelijke onderhoudskosten uit de voorziening worden onttrokken. Hiermee worden de onderhoudskosten voor groot onderhoud geëgaliseerd. In 2020 is € 64.000 gedoteerd aan de voorziening, er zijn geen onttrekkingen gedaan.

Het verloop van de voorziening beheer onderhoud gebouwen is als volgt:

Egalisatievoorziening groot onderhoud gebouwen	2020
Beginstand	285
Dotatie	64
Eindstand	349

Bedragen *€ 1.000

Voor de toelichting op de dotaties en onttrekkingen verwijzen wij naar de toelichting op de voorzieningen in de jaarrekening.

Wegen

Het beleid was altijd het zogeheten "bovengrensmodel" waarbij de wegen op een gemiddeld niveau werden onderhouden. Dit is in 2015 gewijzigd, want in het beleidsplan IBOR is voor verharding het kwaliteitsniveau A en B opgenomen. Voor het centrum en de begraafplaats is kwaliteitsniveau A als ambitie opgenomen, voor de overige onderdelen kwaliteitsniveau B of een combinatie tussen kwaliteitsniveau A en B. In december 2018 is het beheerplan onderhoud wegen door het college vastgesteld.

De werkelijke kosten ten opzichte van de begroting zijn als volgt:

Overzicht wegen	Begroting 2020	Rekening 2020
Beheerplan wegen	1.206	1.080
Totaal onderhoud	1.206	1.080

Bedragen *€ 1.000

Voor het groot onderhoud van wegen is € 126.000 minder uitgegeven dan begroot, dit betreft met name minder afschrijving. Dit bedrag wordt gestort in de reserve IBOR.

Verlichting

In het beleidsplan IBOR is voor lichtmasten het kwaliteitsniveau A en B opgenomen. Voor het centrum, de begraafplaats en de hoofdinfrastructuur is kwaliteitsniveau A als ambitie opgenomen. Voor de overige onderdelen is kwaliteitsniveau B opgenomen.

De werkelijke kosten t.o.v. de begroting voor verlichting zijn als volgt:

Overzicht verlichting	Begroting 2020	Rekening 2020
Beheerplan openbare verlichting	128	61
Overige exploitatielasten	94	95
Exploitatiekosten verlichting	222	156

Bedragen * € 1.000

Het voordeel op de uitgaven uit hoofde van het beheerplan van € 67.000 is toegevoegd aan de reserve IBOR. Lagere lasten in een jaar kunnen ontstaan doordat onderhoud gebundeld wordt tot grotere onderhoudsopdrachten. Zo kan efficiënter gewerkt worden. In een jaar waarin veel onderhoud plaatsvindt, wordt soms meer uitgegeven dan het beschikbare budget. De reserve heeft voor deze schommelingen een egalisatiefunctie.

Groen

In het beleidsplan IBOR is voor groen het kwaliteitsniveau A en B opgenomen. Voor het centrum en de begraafplaats is kwaliteitsniveau A als ambitie opgenomen. Voor de overige onderdelen is kwaliteitsniveau B opgenomen. In december 2018 is het beheerplan Openbaar Groen 2018-2022 door het college vastgesteld.

De werkelijke kosten t.o.v. de begroting voor het groenonderhoud zijn als volgt:

Overzicht groen	Begroting 2020	Rekening 2020
Reguliere kosten groen	552	507
Groot onderhoud / renovatie	25	32
Kapitaallasten groen	155	145
Interne kosten (uren)	365	365
Totaal exploitatiekosten groen	1.097	1.050

Bedragen * € 1.000

De kapitaallasten zijn lager doordat de groenrenovatie nog niet is afgerond en in de begroting de kapitaallasten van het totale krediet zijn opgenomen. Het voordeel in de kapitaallasten voor openbaar groen (groenrenovatie) is toegevoegd aan de reserve IBOR zodat dit beschikbaar blijft voor groenrenovatie en groot onderhoud groen. Daarnaast zijn de reguliere kosten lager dan begroot omdat er minder is uitbesteed dan geraamd.

Riolering

In 2020 is het Zuiveringskringafvalwaterketenplan (ZAP) geactualiseerd. Dit is in samenwerking met de zuiveringskring Waterschap, Harderwijk, Ermelo en Putten opgesteld. In het ZAP is het beleidskader opgenomen voor de komende 5 jaar inclusief de vervangingsinvesteringen en de kostendekkendheid van de rioolheffing. De rioolheffing was in 2020 100% kostendekkend en dit blijft de komende jaren ook zo.

De werkelijke kosten t.o.v. de begroting zijn als volgt:

Overzicht riolering	Begroting 2020	Rekening 2020
Rioolheffing	2.570	2.571
Kwijtschelding rioolheffing	-	-
Totaal baten	2.570	2.571
Investeringen gedekt uit de voorziening riolering	-	-
Exploitatiekosten	1.069	978
Personeelskosten	322	330
Kapitaallasten	573	516
Doorberekende overhead	122	122
Doorberekende BTW	352	317
Totaal lasten	2.438	2.263
Resultaat	-132	-308
Dotatie aan voorziening	132	308
Onttrekking aan voorziening	-	-
T.I.v. algemene middelen	-	-

Bedragen *€ 1.000

Uit bovenstaande overzicht blijkt dat de opbrengsten in lijn liggen met de begroting maar dat de lasten lager zijn dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere exploitatiekosten inzake inspectie en onderzoeksactiviteiten, welke vanwege corona niet zijn uitgevoerd. Daarnaast was het beschikbare budget voor klimaatregelen niet volledig nodig in 2020.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

Het jaar 2020 zal de geschiedenis ingaan als het jaar van corona. In maart werden wij hierdoor opgeschrikt en hebben wij onze dienstverlening gaandeweg daarop moeten aanpassen. Wij zijn nu gedwongen om te werken op afspraak en de meeste ambtenaren werken thuis. Een geheel andere situatie dan wij in ons vastgestelde dienstverleningsconcept hebben geschetst. Dit laat zien dat dienstverlening geen statisch gebeuren is, maar dat wij moeten inspelen op veranderende omstandigheden. Door de corona-crisis heeft de digitalisering een enorme duw in de rug gekregen, dat geldt ook voor de digitale dienstverlening aan de burger. Wij hebben veel energie gestoken in onze website en door middel van slimme formulieren kan de burger de meeste diensten ook digitaal afnemen van de gemeente. Werken op afspraak blijft uiteraard gewoon mogelijk en eenvoudige producten, zoals een paspoort en een rijbewijs, kunnen nu gedurende de hele dag bij onze nieuwe servicebalie worden geregeld. Ook hebben wij het voorbije jaar veel energie gestoken in het proces Meldingen Openbare Ruimte, zodat burgers eenvoudig klachten kunnen melden via de website en die dan vervolgens snel en efficiënt worden opgepakt.

In deze paragraaf willen we stilstaan bij de personeelszaken en de samenwerking bedrijfsvoering.

Personeelszaken

Het overzicht van de personele bezetting is opgenomen in bijlage B Personele bezetting per 31 december 2020.

Inhuur personeel

Naar aanleiding van een onderzoek van de rekenkamer enkele jaren geleden naar de inhuur van personeel verstrekken wij in deze paragraaf jaarlijks inzicht in de kosten van de inhuur van personeel. Dit doen wij aan de hand van de onderverdeling van de kosten van derden zoals opgenomen in het eindrapport van de rekenkamercommissie.

- Specialistische deskundigheid: dit betreft inhuur van specifieke kennis en kunde die de organisatie zelf niet in huis heeft. Vaak, maar niet uitsluitend, betreft dit technische deskundigheid.
- Interim- of projectmanagement: inhuur van tijdelijke leidinggevenden dan wel ten behoeve van het aansturen van duidelijk afgebakende projecten waarvoor de gemeentelijke organisatie ofwel de formatie ofwel de kennis en kunde niet in huis heeft, evenals de coördinatie van deze projecten.
- Onderzoek- en advieswerkzaamheden: inhuur van externe functionarissen die tijdelijk worden belast met opdrachten voor het geven van beleids- of organisatieadviezen, inhuur van onderzoekers voor onderzoek van personeels- en organisatievraagstukken of doelmatigheidsonderzoek door de accountant.
- Inhuur in verband met capaciteitsproblemen: detachering, inhuur door frictie, inhuur door ziekte en zwangerschap, inhuur door piekdrukke.
- Overig: inhuur van derden die niet in bovenstaande categorieën kunnen worden ingedeeld.

Het overzicht over 2020 inclusief een vergelijking met voorgaande jaren is als volgt:

Overzicht inhuur 2016-2020						
Jaar	Totaal	Specialistisch	Interim	Advies	Capaciteit	Overig
2016	1.329	294	-	4	978	53
2017	1.905	402	-	23	1.446	34
2018	2.306	453	90	52	1.673	38
2019	2.335	494	82	63	1.662	33
2020	2.431	455	205	46	1.674	45

Bedragen *€ 1.000

In bovenstaand overzicht zijn alleen de kosten opgenomen en niet de dekking. Veelal was dekking aanwezig in de personeelsbegroting en/of projecten. De kosten voor inhuur vanwege capaciteitsproblemen zijn, waar mogelijk, gedekt uit beschikbare vacature- en zwangerschaps-gelden.

Samenwerking bedrijfsvoering

Per 1 januari 2017 werken de gemeente Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten samen op het gebied van bedrijfsvoering. De samenwerking is aangegaan omdat er voordelen en resultaten kunnen worden behaald op de zogenaamde 4K's:

- Een betere **k**waliteit van dienstverlening;
- Een minder **k**wetsbare positie bij een toenemend takenpakket en de eisen die daaraan gesteld worden;
- Een **k**ostenbesparing door gezamenlijke inkoop, standaardisatie en harmonisatie van werkzaamheden;
- Een grotere **k**ans voor het personeel in (door-) ontwikkeling en breedte en diepte in het takenpakket.

Samenwerking vindt plaats op vier taakvelden waar in 2020 de volgende resultaten zijn gerealiseerd.

Financiën

In het taakveld financiën wordt er gewerkt vanuit een gezamenlijke financiële applicatie met één rekeningschema. Samenwerking vindt op verschillende vlakken van het financiële taakveld plaats. De focus moet zijn van werken voor één gemeente naar werken voor vier gemeenten. In 2020 zijn onder meer de volgende resultaten behaald.

- De crediteurenadministratie werkt sinds einde 2019 vanuit één team in een gezamenlijk werkproces waardoor onderlinge vervanging bij ziekte en verlof plaatsvindt.
- Er wordt gewerkt volgens een gezamenlijk interne controle plan waarin controles en reviews bij elkaar worden uitgevoerd. De bevindingen vanuit de managementletters worden met elkaar gedeeld met als doel te verkennen waar een gezamenlijke aanpak mogelijk is of waar we kunnen leren van een best-practice gemeente.
- Met ingang van 2021 wordt het een taak van het college om zich te verantwoorden over de rechtmatigheid. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording gaan we in BLNP verband oppakken. De gezamenlijke aanpak is eind 2020 vastgelegd in een plan van aanpak dat in 2021 moet worden uitgevoerd.

- We zijn gestart met het harmoniseren van de processen van het samenstellen van de P&C producten. Een eerste stap is een uniforme werkwijze voor het samenstellen van de financiële begroting.

ICT

In het perceel van informatisering is nog steeds leidend het laatste jaar van het vastgestelde beleidsplan. We hebben daaruit de strategische stappen voor de komende tijd aangegeven. We werken samen op meerdere deelgebieden, waarvan de onderdelen veiligheidsbeleid en privacy al geheel BLNP-breed worden opgepakt.

In het kader van de samenwerking BLNP zijn vanuit de regiegroep keuzes gemaakt ten aanzien van het virtuele platform en het zaakstelsel. Om te komen tot meer harmonisatie bewegen de gemeenten Putten en op termijn ook Nijkerk naar een virtueel platform Citrix. De gemeenten Leusden en Bunschoten maken reeds langere tijd gebruik van Citrix. In Putten zijn wij in het 4e kwartaal 2020 gestart met de ombouw naar Citrix. Hierin zijn wij bijgestaan door onze partners uit Bunschoten en Leusden. Dit omdat we voor het systeembeheer, ook al zijn we in technische zin nog verschillend, gewerkt vanuit één werkvoorraad.

Ten aanzien van het zaakstelsel hebben de gemeenten Leusden en Bunschoten op hun beurt toegezegd om een beweging te maken naar het zaakstelsel Djuma dat al in gebruik is bij de gemeenten Putten en Nijkerk.

Het afgelopen jaar lag de focus op:

- Door de corona-pandemie hebben we versneld moeten inspelen op het faciliteren van het thuiswerken en het digitaal vergaderen. Bovendien hebben we het digitaal vergaderen van de raad- en de commissies moeten neerzetten en ondersteunen. Met de uitrol van Teams hebben we daar grote stappen in gemaakt. Ook hebben we een volgende gemeente kunnen uitrusten met een digitale flexibele werkplek.
- In juridische zin hebben we met Microsoft, na een intensief traject, voor de vier gemeenten een uniform contract kunnen afsluiten voor de Microsoft licenties voor Office 365. Het proces werd bemoeilijkt omdat we vier verschillende juridische entiteiten hebben.
- We hebben enkele applicaties kunnen harmoniseren en een aantal applicaties naar de Cloud kunnen brengen. Ons beleid is "Cloud; tenzij".
- Op het terrein van de veiligheid is de Ensia verklaring met ons vieren afgerond en zijn we gezamenlijk opgetrokken het bewustzijn bij de collega's voor veilig omgaan met gegevens en de technische weerbaarheid te verhogen. Leidend daarbij zijn de aanbevelingen van de Informatiebeveiligingsdienst (IBD).
- Er is een gezamenlijk traject opgepakt voor de implementatie van veilige mail in de vier gemeenten. We hebben gekozen voor Zivver dat ook voldoet aan de voorwaarden van veilige uitwisseling van zorgmail.

P&O

In 2020 heeft het HRM-team te maken gehad met wisseling van teamhoofden. Eind 2020 is een nieuw teamhoofd benoemd. Mede hierdoor en vanwege corona is de gewenste teamontwikkeling en deskundigheidsbevordering van het HRM team uitgesteld. Ondanks deze gebeurtenissen heeft het team veel weten te bereiken.

- In het voorjaar van 2020 is de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren afgerond.
- De projectgroep Harmonisatie arbeidsvoorwaarden is gestart met fase 1: het in kaart brengen van de lokale regelingen en het effect daarvan op de arbeidsvoorwaarden. Eind 2020 is de routemap verkend met betrekking tot de bestuurlijke besluitvorming en de instemming c.q. overeenstemming met de medezeggenschap. Het is een ingewikkelde puzzel in samenwerking met de vier gemeenten, die in 2021 veel energie zal vragen van alle partijen. Het beoogde onderzoek functiewaarderingsstelsel (fase 2) is onlosmakelijk verbonden met de bovengenoemde harmonisatie en is opgeschort (na fase 1).
- De personeels- en salarisadministratie heeft mooie stappen gezet in 2020. Het team werkt nauw samen, is minder kwetsbaar, biedt elkaar volop kansen en levert een constant gewenste kwaliteit. De inrichting van één e-HRM systeem vraagt meer tijd en inzet van middelen dan voorzien. Samen met de vier gemeenten en Visma|raet worden de oplossingsrichtingen voor de verschillen in processen, rollen en huisstijlen afgestemd en uitgevoerd. Met het generiek, uniform en standaard inrichten van de processen wordt toegewerkt naar het steeds meer samen werken vanuit één workload in één systeem. Dat kan op termijn tot besparingen leiden, maar hier gaat de kost voor de baat en is de harmonisatie van processen een belangrijke randvoorwaarde.
- De projectgroep Aanbesteding Arbodienstverlening heeft eind 2020 de voorbereidende werkzaamheden voor het uitzetten van de aanbesteding in 2021 naar één arbodienstverlener voor vier gemeenten afgerond.

Juridische zaken

In 2020 is door de medewerkers van het juridische team BLNP uitvoering gegeven aan het door het team opgestelde jaarplan. Het team juridische zaken voert de volgende werkzaamheden uit:

Juridische advisering

- Advisering aan bestuurders en ambtenaren, hierbij wordt gebruik gemaakt van een digitale applicatie waarin het team benaderd kan worden en waarin een kennisbank wordt opgebouwd.
- Coördinatie van WOB-verzoeken.
- Ondersteuning bij behandeling van klachten en contact met de gezamenlijke gemeentelijke ombudsman voor Bunschoten, Nijkerk en Putten.
- Coördinatie van inzet van externe juridische capaciteit (huisadvocaat) waar nodig.
- In 2020 zijn de eerste mogelijkheden voor het ontwikkelen van specialismen en advisering op BLNP-niveau verkend. In praktische zin valt hier nog veel te winnen en dit zal één van de speerpunten zijn voor 2021.

Secretariaat commissie bezwaarschriften

- Het voeren van het secretariaat en de behandeling van bezwaarschriften.
- De ambitieuze plannen van dit cluster zijn nog niet voldoende gerealiseerd. Dat neemt niet weg dat het aantal bezwaren ook in coronatijd grotendeel tijdig en juist zijn afgehandeld. Bovendien zijn de achterstanden succesvol weggewerkt. Er is een aantal scenario's verkend voor het werken vanuit één workload, maar in praktische zin nog onvoldoende uitgewerkt. Een belangrijke taak voor 2021.

Juridische kwaliteitszorg

- JKZ heeft zich het afgelopen jaar succesvol getransformeerd van een fysiek naar online opleidingshuis. Het wist met kwalitatief goede opleidingen adequaat in te spelen op nieuwe actuele generieke wet- en regelgeving, trends en algemeen landelijke ontwikkelingen. Daarnaast verzorgt het cluster periodiek handreikingen en/of nieuwsbrieven, inclusief de borging daarvan (kennisbank). Daarmee droeg dit cluster opnieuw en tot grote tevredenheid van de online deelnemers bij aan de juridische kwaliteit van de BLNP-organisaties.

Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

Deze paragraaf beschrijft de gemeentelijke visie op het grondbeleid, de wijze van uitvoering en de ontwikkelingen in 2020. In de jaarrekening is een actuele prognose van de te verwachten resultaten, de onderbouwing van de geraamde winstnemingen, de beleidsuitgangspunten en de bestaande risico's binnen de grondexploitatie voor de omvang van de reserve opgenomen.

Visie en ontwikkelingen

In 2010 heeft de rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar het grondbeleid. De uitkomsten hiervan zijn weergegeven in de Nota grip op grondbeleid door de gemeenteraad. De rekenkamercommissie geeft in haar aanbeveling aan dat het voor Putten, gezien de omvang en ontwikkelopgave, niet noodzakelijk is een afzonderlijke Nota grondbeleid op te stellen. De paragraaf Grondbeleid bij de programmabegroting biedt voldoende kaders. In onze reactie op het rapport van de rekenkamer hebben we een aantal beleidsuitgangspunten geformuleerd, waaronder het uitgangspunt dat het college per complex bepaalt wat de activiteit van de gemeente wordt (actief of passief). Daarnaast is hierin het uitgangspunt opgenomen dat de grondprijzen jaarlijks worden vastgesteld en dat grondexploitatieplannen jaarlijks worden geactualiseerd. De actualisatie van het grondbeleid is onderhanden en zal naar verwachting in het najaar van 2021 worden aangeboden aan de raad.

De huidige grondexploitaties worden in eigen beheer uitgevoerd en zijn actieve grondexploitaties. Actief grondbeleid houdt in dat actief gestuurd wordt op de ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente. Op deze wijze wordt grip gehouden op planvorming, realisatie en uitgifte van gronden. Het aankoopbeleid is gericht op het zelf verwerven van grond voor de realisatie van woningbouwlocaties en bedrijventerreinen.

Als daar aanleiding toe is, wordt op basis van de Wet voorkeursrecht gemeenten het voorkeursrecht gevestigd. Dit betekent dat de eigenaren bij voorgenomen verkoop eerst de grond aan de gemeente moeten aanbieden. Daarnaast wordt gekeken welke mogelijkheden er zijn om gronden die in de toekomst niet worden ingezet voor nieuwe exploitaties of ruilgronden weer op de markt te zetten en af te stoten.

In 2016 is binnen de gemeente Putten de Nota kostenverhaal vastgesteld. In deze nota is het beleid opgenomen van de kostentoerekeningen van bovenwijkse voorzieningen aan de verschillende kostendragers. De huidige grondexploitaties zijn hierin ook kostendragers. De Nota kostenverhaal is in 2020 geactualiseerd en is op 4 februari 2021 vastgesteld door de gemeenteraad worden aangeboden. Voor de lopende grondexploitaties zien we hierin geen significante wijzigingen.

De financiële vertaling van de lopende grondexploitaties Rimpeler en Matchpoint zijn opgenomen in grondexploitatieberekeningen, welke recent zijn herzien. Hierin zijn de financiële doorrekeningen opgenomen van alle lopende grondexploitaties en is inzicht gegeven in het verwachte resultaat en het weerstandsvermogen.

Informatievoorziening gemeenteraad grondexploitaties

In de planning-en-controlcyclus wordt de gemeenteraad jaarlijks twee keer geïnformeerd over de exploitatie van grond in de gemeente Putten, bij zowel de begroting als bij de jaarrekening in de paragraaf Grondbeleid. Daarnaast worden bij wijzigingen in de grondexploitaties de herziene grondexploitatieberekeningen ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Ontwikkelingen 2020

Lopende exploitaties

In onderstaande tabel is de huidige boekwaarde en het verwachte resultaat opgenomen voor de in exploitatie genomen gronden.

Onderhanden werk	Boekwaarde 31-12-2020	Verwacht eindresultaat eindwaarde
Rimpeler	-1.684	1.767
Matchpoint	348	-73
Totaal onderhanden werk	-1.336	1.694

Bedragen *€ 1.000

Rimpeler

Rimpeler is een woningbouwlocatie met 353 woningen. De gemeente Putten voert voor eigen rekening en risico de grondexploitatie. Uitgangspunt voor de grondexploitatie is het stedenbouwkundig plan dat Atelier Dutch heeft opgesteld. De grondexploitatie vormt een directe afspiegeling van het ruimtelijk-programmatisch plan in combinatie met de afspraken die zijn gemaakt met grondeigenaren en marktpartijen. Met marktpartijen zijn afspraken gemaakt over bouwclaims inclusief voorwaarden voor grondinbreng en afnameverplichtingen. Deze afspraken zijn vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst die eind 2017 is getekend. Naderhand zijn twee allonges opgesteld met specifieke afspraken over de ontwikkeling van fase 1 en 2 (eerste allonge uit 2018) en in 2019 de tweede allonge ten behoeve van fase 3 en 4.

In 2019 is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden en zijn de eerste woningen opgeleverd in fase 1. In 2020 zijn alle 185 woningen in fase 3 en 4 verkocht. Daarmee is een groot deel van het programma op dit moment in aanbouw of reeds opgeleverd. Ook zijn de eerste vier vrije kavels geleverd. De verwachting is dat de overige vier vrije kavels in 2021 volgen.

Voor fase 5 en 6 moeten nog 41 woningen worden verkocht.

Uit de actualisatie van de grondexploitatie Rimpeler per 1-1-2020 komt een verwacht resultaat van € 1.767.000 op moment van afronding (31-12-2022). Daarmee is sprake van een daling van het resultaat met € 35.000 ten opzichte van de grondexploitatie van vorig jaar. De voornaamste reden voor de daling van het resultaat is de aanleg van een geluidsscherm voor het nabijgelegen bedrijfspand van Bloemendaal (€ 86.000). Daar staat tegenover dat de opbrengsten stijging door indexatie van verkoopprijzen. Daarnaast zijn kleine correcties verwerkt als gevolg van wijzigingen in verkavelingen. Bovengenoemde effecten leiden per saldo tot een verslechtering van het resultaat met € 35.000.

Op basis van de voortgang van het project in kosten en opbrengsten is in 2020 tussentijds een winstneming gedaan van € 687.000, waarna binnen het project voor komende jaren nog een winst van € 707.000 verwacht wordt.

Matchpoint

Op 7 februari 2019 is in de raad besloten om op de locatie Matchpoint (Kom West) woningen te realiseren. Op de voormalige tennisvelden aan de Mennestraat worden 26 woningen gerealiseerd die passen in de plaatselijke woningbouwbehoefte. De gemeente Putten voert voor eigen rekening en risico de grondexploitatie. Op 13 februari 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met een gewijzigd bestemmingsplan. Dit als gevolg van een aanpassing van het stedenbouwkundig plan en het handhaven van een bestaande gasleiding in het gebied. Onderdeel van dit besluit was het opnieuw vaststellen van de grondexploitatie waarbij een nieuw financieel kader is gegeven.

Het woningbouwprogramma bestaat uit 26 woningen. Het merendeel van de woningen (18 stuks) bevindt zich in het sociale huursegment. Deze woningen zijn afgenomen door de WSP en zijn op dit moment in aanbouw. De 8 vrije sector koopwoningen worden ontwikkeld door een marktpartij.

Begin vorig jaar was afronding van de uitvoering en grondexploitatie voorzien per 31-12-2020. Nu blijkt dat dit een te optimistische planning was en schuift dit naar 31-12-2021. De verkoop en start bouw van de woningen heeft een langere tijd nodig gehad en daardoor is ook een deel van de inrichting van de buitenruimte verschoven naar 2021. Het financiële effect hiervan is nihil, met name doordat de grondexploitatie vanuit het eigen vermogen is gefinancierd.

Uit de actualisatie van de grondexploitatie Matchpoint per 1-1-2021 komt een verwacht resultaat van +/- € 73.000 op moment van afronding (31-12-2021). Dit is een verslechtering van € 97.000 ten opzichte van de actualisatie van vorig jaar.

In 2020 is gebleken dat in de civiele kosten onvoldoende rekening is gehouden met de aanleg van groen en de compensatie van bomen op Matchpoint. De kosten zijn hierdoor € 147.000 hoger geraamd, inclusief de kosten voor voorbereiding en begeleiding van de uitvoering. Daar staat tegenover dat er voordelen zijn ontstaan, doordat enkele uitvoeringsbudgetten en planschades definitief zijn geworden. Door een voordeel van € 50.000 op deze budgetten, daalt het resultaat per saldo met € 97.000 naar een verwacht resultaat van +/- € 73.000 ultimo 2021.

Afgesloten complexen

In 2020 zijn geen grondexploitaties afgesloten.

Risico's grondexploitatie

Bij de actualisaties van de grondexploitaties Rimpeler en Matchpoint zijn risicoanalyses uitgevoerd. Het resultaat van de grondexploitatie kan niet los worden gezien van het risicoprofiel. Het resultaat van de grondexploitatie is een puntschatting met de nodige

onzekerheid. Het resultaat kan beter worden geïnterpreteerd vanuit een (reële) bandbreedte waarbij inzicht ontstaat in de zekerheid en daarmee de robuustheid van het resultaat.

De onzekerheidsbandbreedte van de grondexploitatie is gebaseerd op de gewogen-risicobandbreedte-methodiek waarbij de afwijkingen worden gekwantificeerd in een effect op het resultaat bij voorkomen. Hierna wordt de analyse per exploitatie gegeven.

Rimpeler

Het risicoprofiel van de grondexploitatie Rimpeler kent een bandbreedte (op basis van het gewogen risico) van € 0,3 miljoen negatief en € 0,3 miljoen positief ten opzichte van het verwachte resultaat. Daarmee is sprake van redelijke balans tussen positieve risico's (optimalisatiekansen) en negatieve risico's. Daarmee is sprake een sterke verkleining van de omvang van de (gewogen) risico's. Dit is een logische stap aangezien gedurende de uitvoering de resterende planopgave wordt verkleind waarmee ook de risico's kleiner worden. Afgelopen jaar is ca. 50% van de opbrengsten gerealiseerd (ruim € 9 mln.) en door de lopende uitvoering ontstaat steeds meer grip op en inzicht in de (civiele) kosten en onzekerheden gedurende de realisatie. De resterende planopgave is daarbij sterk verkleind en bovendien zijn bestaande risico's gedeeltelijk afgenomen. De positieve en negatieve risico's staan in balans met het resultaat van € 1,8 miljoen. Dit betekent dat geen aanvullende risicodekking buiten de grondexploitatie is benodigd.

Matchpoint

De grondexploitatie Matchpoint sluit met een verwacht resultaat van +/- € 73.000. De risicobandbreedte van het resultaat bevindt zich tussen de +/- € 109.000 en +/- € 54.000. Er is sprake van een relatief kleine bandbreedte, wat resulteert in een robuust financieel perspectief op de ontwikkeling van Matchpoint. De reserve grondexploitatie kent ultimo 2020 een stand van € 8.303.000 en biedt daarmee voldoende ruimte om een eventueel negatief scenario op te vangen.

Reservepositie

De reserve grondexploitatie is in 2020 gestegen van € 8,0 miljoen naar € 8,3 miljoen. Door de winstneming op Rimpeler steeg de reserve met € 687.000. Na aftrek van vennootschapsbelasting van € 146.000 resteert een saldo van € 541.000 dat is toegevoegd aan de reserve grondexploitatie.

Daar staat tegenover dat € 73.000 uit de reserve is genomen vanwege het verwachte negatieve resultaat op Matchpoint. Hiervoor is een voorziening gevormd. Verder is € 171.000 uit de reserve onttrokken voor afwaardering op een strategische aankoop en is € 2.000 toegevoegd aan de reserve dekking kapitaallasten conform besluit bij de 8-maandsrapportage.

De reservepositie is ruim boven de ondergrens van € 2,0 miljoen.

Vennootschapsbelastingplicht

Per 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor overheden effectief in werking getreden. Dit houdt in dat overheden vennootschapsbelasting moeten betalen over de winst die zij met ondernemingsactiviteiten hebben behaald. Alleen die activiteiten waarbij vanuit fiscaal perspectief een onderneming wordt gedreven, worden daarmee belastingplichtig. De wet is ingevoerd om concurrentievervalsing te beperken. We hebben de gevolgen van de wetswijziging onderzocht en een uitgebreide inventarisatie en analyse van al onze activiteiten en verbonden partijen gedaan. Op basis hiervan zijn standpunten ingenomen en is gebleken dat de gemeente Putten voor het grondbedrijf met ingang van 2016 vennootschapsbelastingplichtig is.

Over de jaren 2016 - 2018 is een aangifte ingediend. Voor 2016 en 2017 is inmiddels ook een aanslag opgelegd. Tegen de aanslag 2016 loopt momenteel een bezwaarprocedure op het onderdeel 'hypotheekleningen'. Dit bezwaar heeft ook gevolgen voor de aangiftes voor opvolgende jaren. Hierom is voor het indienen van de definitieve aangifte 2019 uitstel aangevraagd.

Vooruitlopend op de aanslag 2019 en 2020 is per jaar een bedrag van € 10.000 als voorlopige aanslag betaald aan de belastingdienst. Deze last is in de jaarstukken verwerkt. Omdat in 2020 de voorlopige aanslag over 2018 retour is ontvangen van -/- € 12.000, is de belastinglast per saldo nihil. Verder komt de grondexploitatie in 2020 in een betalende positie. Na verrekening van verliezen vanuit de openingsbalans in 2016, wordt met de winstneming op Rimpeler een te betalen vennootschapsbelasting verwacht. Hiervoor is € 146.000 gereserveerd. Dit is verrekend met de winstneming in de reserve bouwgrondexploitatie.

Paragraaf Verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij wordt gedefinieerd als een privaatrechtelijke-, of publiekrechtelijke organisatie waarmee de gemeente een bestuurlijke en een financiële band/belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een vertegenwoordiging in het bestuur of stemrecht. Van financieel belang is sprake als de gemeente middelen ter beschikking stelt en deze in geval van faillissement van de verbonden partij kwijt is, of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. De gemeenschappelijke regeling in lichte vorm is hier ook opgenomen.

Visie op verbonden partijen

Het gemeentelijk beleid is erop gericht het aantal verbonden partijen beperkt te houden. Enerzijds vanuit het oogpunt van risicobeheersing en -beperking, en anderzijds vanuit het oogpunt van transparantie van bestuur.

Criteria die gehanteerd worden bij het aangaan van een verbonden partij, zijn:

- de taak kan niet, of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op en de gekozen vorm van samenwerking draagt bij aan een efficiëntere en effectievere uitvoering van de publieke taak;
- voordelen van de (beoogde) samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Naam verbonden partij	Vestigingsplaats	Type
Gemeenschappelijke regelingen: Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV) GGD Noord- en Oost Gelderland. Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG)	Harderwijk Warnsveld Apeldoorn	Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke regeling
Gemeenschappelijke regelingen, lichte vorm: Samenwerking BNLP	Gastgemeente	Regeling zonder meer
Vennootschappen en coöperaties: Alliander N.V. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten Vitens N.V. Leisurelands (voorheen RGV Holding B.V.) Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A. Coöperatie O-gen Afvalsturing Friesland (AF) Inclusief Groep N.V. Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V.	Arnhem Den Haag Velp Arnhem Harderwijk Scherpenzeel Leeuwarden Nunspeet Ede	Aandelenbezit (0,202 % belang) Aandelenbezit (0,019 % belang) Aandelenbezit (0,324 % belang) Aandelenbezit (4,476% belang) Coöperatie U.A. Coöperatie U.A. N.V. N.V. B.V.

Verbonden partij:		Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV)	
Vestigingsplaats:	Harderwijk		
Aard:	Gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Bestuur GR/wethouder		
Verantwoordelijke beleidsmedewerker.:	Afdelingsmanager Ruimte		
Openbaar belang:	De ODNV is per 1 april 2013 officieel van start gegaan voor met name de uitvoering van de taken in het kader van het milieu. In 2015 is dit takenpakket uitgebreid met de vergunningverlening m.b.t. sloopwerkzaamheden. De omgevingsdienst Noord-Veluwe voorziet in de uitvoering van de taken op het gebied van het omgevingsrecht en levert een bijdrage aan een leefbare en veilige werk- en woonomgeving van de regio Noord-Veluwe.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage/facturen ODNV		
Ontwikkelingen:	Het landelijk beleid voor de sanering asbestdaken 2020–2024 is in 2019 ingetrokken. Door de ODNV worden de gemeenten geadviseerd in dit kader plaatselijk beleid te formaliseren. De besluitvorming inzake de nieuwe Omgevingswet is nog niet afgerond. Door de ODNV en de gemeenten wordt vooruitlopend op de definitieve vaststelling al wel gewerkt aan de noodzakelijke uitwerking en opleiding van de betrokken medewerkers. Feitelijke ingangsdatum is nog niet bekend.		
Financiële gegevens:	per:	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	€ 401.232	€ 487.093
	Vreemd vermogen	€ -	€ -
Resultaat 2020:	€ 462.093		
Realisatie dividend 2020:	N.v.t.		
Begroot dividend 2020:	N.v.t.		
Risico's:	De kosten voor de nieuwe Omgevingswet met name voor de ICT / benodigde computerprogrammatuur. Een verbonden partij kan kampen met tekorten waardoor de bijdrage zal moeten worden verhoogd. De eventuele tekorten worden over de deelnemende gemeenten omgeslagen op basis van de aantallen inwoners per 1 januari van dat jaar.		

Verbonden partij:		GGD Noord- en Oost Gelderland	
Vestigingsplaats:	Warnsveld		
Aard:	Gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Bestuur GR/wethouder		
Verantwoordelijke beleidsmedewerker:	Afdelingsmanager Samenleving		
Openbaar belang:	GGD NOG beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de inwoners van 22 gemeenten die bij GGD NOG zijn aangesloten.		

Verbonden partij:		GGD Noord- en Oost Gelderland	
Financieel belang:	Jaarlijkse bijdrage: - Inwonerbijdrage; - Facturering.		
Ontwikkelingen:	De GGD voert voor de gemeente Putten de wettelijke taken uit op het gebied van de Wet Publieke Gezondheid, de Wet kinderopvang, de Wet veiligheidsregio's, de Wmo en de Jeugdwet (jeugdgezondheidszorg). Door het uitvoeren van deze taken dragen zij bij aan de uitvoering van de doelen die gesteld zijn bij de gezondheidsthema's 'Gezond Opgroeien', 'Gezond Ouder Worden' en de 'Gezonde Leefomgeving'. Denk hierbij aan activiteiten als het uitvoeren van het vaccinatieprogramma en netwerkpartner zijn binnen het CJG. Maar ook aan projecten als Fit4Joy, de Gezonde Schoolaanpak en campagnes als NOG Fitter en Vitaler, NIX18 en IkPas . In het kader van Covid-19 is de GGD ingezet met name voor de testen, het onderzoek en de begeleiding van Covid-19 patiënten.		
Financiële gegevens:	per:	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	€ 2.909.000	€ 2.970.000
	Vreemd vermogen	€ 2.631.000	€ 7.036.000
Resultaat 2020:	€ 69.000 verwacht financieel resultaat		
Realisatie dividend 2020:	N.v.t.		
Begroot dividend 2020:	N.v.t.		
Risico's:	Een verbonden partij kan kampen met tekorten waardoor de bijdrage zal moeten worden verhoogd. De eventuele tekorten worden over de deelnemende gemeenten omgeslagen op basis van de aantallen inwoners per 1 januari van dat jaar.		

Verbonden partij:		Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG)	
Vestigingsplaats:	Apeldoorn		
Aard:	Gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Bestuur GR/burgemeester		
Verantwoordelijke beleidsmedewerker:	Commandant veiligheidsregio		
Openbaar belang:	De VNOG omvat de brandweer, de rampenbestrijding en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR). Met ingang van 1 januari 2014 is op grond van de Wet op de Veiligheidsregio's de brandweezorg een wettelijke taak van de veiligheidsregio.		
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage: - Inwonersbijdrage; - Facturering.		
Ontwikkelingen:	In september 2019 heeft een tweedaagse plaatsgevonden waarin centraal de toekomstvisie voor de VNOG.		

Verbonden partij:		Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG)	
	Deze toekomstvisie is in de vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 15 januari 2020 vastgesteld en omvat met name voor de voertuigen en vrijwillig brandweerpersoneel de effecten.		
Financiële gegevens:	per:	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	€ 7.789.000	€ 14.546.000
	Vreemd vermogen	€ 45.721.000	€ 42.340.000
Resultaat 2020:	€ 4.929.380		
Realisatie dividend 2020:	N.v.t.		
Begroot dividend 2020:	N.v.t.		
Risico's:	Een verbonden partij kan kampen met tekorten waardoor de bijdrage zal moeten worden verhoogd. De eventuele tekorten worden over de deelnemende gemeenten omgeslagen op basis van de aantallen inwoners per 1 januari van dat jaar.		

Verbonden partij:		Samenwerking BLNP	
Vestigingsplaats:	Bij gastgemeente (Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten), dit is wisselend afhankelijk van het onderwerp.		
Aard:	Regeling zonder meer		
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Er is geen vaste bestuurlijke vertegenwoordiger, dit is afhankelijk van het onderwerp, in zijn algemeenheid is de burgemeester de vertegenwoordiger.		
Verantwoordelijke beleidsmedewerker:	Er is geen vaste verantwoordelijke beleidsmedewerker, dit is afhankelijk van het onderwerp. Er zijn ook geen directe financiële belangen		
Openbaar belang:	Ondersteuning van een passende dienstverlening door de deelnemende gemeenten op het gebied van Financiën, Juridische zaken, HRM en ICT.		
Financieel belang:	De verdeelsleutel voor de BLNP-samenwerking is de verhouding van de optelsom van de omvang van het begrotingsdeel in hun huidige gemeentelijke begroting op de vier samenwerkingstaken ten aanzien van personeelskosten, kosten inhuur derden en ICT-kosten. De verdeelsleutel voor Putten is 19,19%.		
Ontwikkelingen:	De ontwikkelingen inzake de Samenwerking BLNP zijn beschreven in de paragraaf Bedrijfsvoering.		
Financiële gegevens:	per:	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	n.v.t	n.v.t
	Vreemd vermogen	n.v.t	n.v.t
Resultaat 2020	De samenwerking geschiedt in de vorm van een Regeling zonder meer. Deze vorm kent geen eigen begroting en rekening. Daarom is er geen sprake van een financieel resultaat zoals dat wordt bedoeld bij verbonden partijen.		

Verbonden partij:	Samenwerking BLNP
Risico's:	De eventuele tekorten worden over de deelnemende gemeenten omgeslagen op basis van de verdeelsleutel.

Verbonden partij:	Alliander N.V.									
Vestigingsplaats:	Arnhem									
Aard:	Deelneming N.V.									
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder									
Verantwoordelijke beleidsmedewerker:	Afdelingsmanager Dienstverlening									
Openbaar belang:	Alliander is de elektriciteitsnetwerkbeheerder. Het elektriciteitsnetwerk dient in overheidshanden te blijven om zeker te stellen dat het elektra geleverd wordt.									
Financieel belang:	Aandelenbezit: 276.812 stuks gewaardeerd tegen een boekwaarde 31-12-2019 van € 1.384.060. (0,202%)									
Ontwikkelingen:	Gemeente Putten kan als klein aandeelhouder feitelijk geen zelfstandige invloed uitoefenen op het functioneren van Alliander, wel werken wij samen in het platform NUVAL om als gemeenten in Gelderland en Flevoland invloed te houden.									
Financiële gegevens:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>per:</th> <th>1-1-2020</th> <th>31-12-2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>€ 4.224 miljoen</td> <td>Niet beschikbaar</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>€ 3.768 miljoen</td> <td>Niet beschikbaar</td> </tr> </tbody> </table>	per:	1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 4.224 miljoen	Niet beschikbaar	Vreemd vermogen	€ 3.768 miljoen	Niet beschikbaar
per:	1-1-2020	31-12-2020								
Eigen vermogen	€ 4.224 miljoen	Niet beschikbaar								
Vreemd vermogen	€ 3.768 miljoen	Niet beschikbaar								
Resultaat 2020	Niet beschikbaar									
Realisatie dividend 2020:	€ 229.876									
Begroot dividend 2020:	€ 210.000									
Risico's:	Waarde aandelen en de dividenduitkering kan tegen vallen.									

Verbonden partij:	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
Vestigingsplaats:	Den Haag
Aard:	Deelneming N.V.
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder
Verantwoordelijke beleidsmedewerker:	Afdelingsmanager Dienstverlening
Openbaar belang:	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Financieel belang:	De aandeelhouders hebben zeggenschap in de BNG bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten. (1 stem per deel van € 2,50) De gemeente Putten bezit 10.530 aandelen (0,019% van het totaal) ieder jaar wordt door de BNG dividend uitgekeerd. De boekwaarde: € 26.325.

Verbonden partij:	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten		
Ontwikkelingen:	Gemeenten moeten rekenen met een lagere winstuitkering van de Bank Nederlandse Gemeenten. De BNG dient te voldoen aan de vereisten van Basel III bepalend voor de hoogte van het vereiste eigen vermogen. Het uitgeven van nieuwe aandelen, zoals voor andere banken mogelijk is, is onhaalbaar, gegeven de financiële positie van de overheid.		
Financiële gegevens:	<i>per:</i>	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	€ 4.887 miljoen	Niet beschikbaar
	Vreemd vermogen	€ 144.802 miljoen	Niet beschikbaar
Resultaat 2020	Niet beschikbaar		
Realisatie dividend 2020:	€ -		
Begroot dividend 2020:	€ 30.000		
Risico's:	Waarde aandelen en de dividenduitkering kan tegen vallen.		

Verbonden partij:	Vitens N.V.		
Vestigingsplaats:	Zwolle		
Aard:	Deelneming N.V.		
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder		
Verantwoordelijke beleidsmedewerker:	Afdelingsmanager Dienstverlening		
Openbaar belang:	Vitens draagt zorg voor het waterleidingnet. Het veilig stellen van de kwaliteit van het waterleidingnet.		
Financieel belang:	Aandelenbezit: 18.693 stuks gewaardeerd tegen een boekwaarde van € 18.693. (0,324%)		
Ontwikkelingen:	De zeggenschap die met het aandelenbezit verband houdt, komt tot uiting in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Gemeente Putten kan als klein aandeelhouder feitelijk geen zelfstandige invloed uitoefenen op het functioneren van Vitens. Het financiële belang voor Putten bestaat uit de dividenduitkering. Wij werken ook hier samen in het platform NUVAL (zie toelichting bij Alliander N.V.)		
Financiële gegevens:	<i>per:</i>	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	€ 533,3 miljoen	Niet beschikbaar
	Vreemd vermogen	€ 1293 miljoen	Niet beschikbaar
Resultaat 2020	€		
Realisatie dividend 2020:	€ -		
Begroot dividend 2020:	€ 20.000		
Risico's:	Waarde aandelen en de dividenduitkering kan tegen vallen.		

Verbonden partij:	Leisurelands (voorheen RGV Holding B.V.)		
Vestigingsplaats:	Arnhem		

Verbonden partij:	Leisurelands (voorheen RGV Holding B.V.)		
Aard:	Besloten Vennootschap		
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Wethouder		
Verantwoordelijke beleidsmedewerker:	Afdelingsmanager Ruimte		
Openbaar belang:	Het voorzien in een breed scala aan recreatieve mogelijkheden, zowel op publiek terrein (bijvoorbeeld dagrecreatieterreinen) als ook op privaat terrein (bijvoorbeeld projectontwikkeling/beheer). Bij dit alles is aandacht voor de samenhang met de natuur en het "lokale erfgoed".		
Financieel belang:	Aandelenbezit: 8.155 stuks gewaardeerd tegen een boekwaarde van € 338.200		
Ontwikkelingen:	De gemeente Putten is voor 4,476% eigenaar is van Leisurelands. De overige 21 aandeelhouders zijn gemeenten op de Veluwe en in het Rijk van Nijmegen		
Financiële gegevens:	<i>per.</i>	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
	Vreemd vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat 2020	Niet beschikbaar		
Realisatie dividend 2020:	Conform aandeelhoudersovereenkomst geen uitkering dividend.		
Begroot dividend 2020:	€ -		
Risico's:	Beperkt.		

Verbonden partij:	Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.		
Vestigingsplaats:	Harderwijk		
Aard:	Coöperatie U.A.		
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Bestuur wethouder		
Verantwoordelijke beleidsmedewerker:	Afdelingsmanager Ruimte		
Openbaar belang:	De Coöperatie Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband tussen 16 gemeenten (Almere, Blaricum, Bunschoten, Dronten, Eemnes, Elburg, Ermelo, Harderwijk, Huizen, Kampen, Gooise Meren, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Putten en Zeewolde) die als doel heeft de kwaliteit van het natuur- en recreatiegebied Randmeren te verhogen en de robuustheid van het gebied te versterken. Het werkgebied van de Coöperatie Gastvrije Randmeren strekt zich uit van de Hollandse Brug tot Ketelbrug, een langgerekte merenreeks van ruim tachtig kilometer.		
Financieel belang:	Jaarlijkse bijdrage (raming € 10.000 per jaar)		
Ontwikkelingen:	De Integrale Inrichting Veluwerandmeren (IIVR) is per januari 2012 opgegaan in het Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren. Middels notariële akte is op 21 november 2013 de gemeenschappelijke regeling omgezet in de Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.		
Financiële gegevens:	<i>per.</i>	1-1-2020	31-12-2020

Verbonden partij:	Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.		
	Eigen vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
	Vreemd vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat 2020	Niet beschikbaar		
Realisatie dividend 2020:	n.v.t.		
Begroot dividend 2020:	n.v.t.		
Risico's:	Uitgesloten aansprakelijkheid		

Verbonden partij:	Coöperatie O-gen		
Vestigingsplaats:	Scherpenzeel		
Aard:	Coöperatie U.A.		
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Bestuur wethouder		
Verantwoordelijke beleidsmedewerker:	Afdelingsmanager Ruimte		
Openbaar belang:	<p>De coöperatie komt voort uit de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei (SVGv) en staat voor de vitaliteit en kwaliteit van het landelijk gebied in de Gelderse Vallei, Eemland, Utrechtse Heuvelrug en Kromme Rijnstreek.</p> <p>De coöperatie mobiliseert daartoe expertise in integrale gebiedsontwikkeling en stimuleert co-creatie tussen de leden. Beoogd effect is een flexibele uitvoeringsorganisatie in het landelijk gebied gericht op het initiëren, voorbereiden en uitvoeren van projecten.</p>		
Financieel belang:	Jaarlijkse bijdrage (raming € 10.000 per jaar)		
Ontwikkelingen:	n.v.t.		
Financiële gegevens:	<i>per.</i>	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
	Vreemd vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat 2020	Niet beschikbaar		
Realisatie dividend 2020:	n.v.t.		
Begroot dividend 2020:	€ -		
Risico's:	Uitgesloten aansprakelijkheid		

Verbonden partij:	Afvalsturing Friesland (AF)		
Vestigingsplaats:	Leeuwarden		
Aard:	N.V. Naamloze Vennootschap		
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Bestuur wethouder		
Verantwoordelijke beleidsmedewerker:	Afdelingsmanager Ruimte		
Openbaar belang:	<p>Afvalsturing Friesland N.V. maakt samen met N.V. Fryslân Milieu onderdeel uit van Omrin. Afvalsturing Friesland N.V. heeft als belangrijkste taak het op professionele, innovatieve en duurzame manier afval</p>		

Verbonden partij:	Afvalsturing Friesland (AF)		
	inzamelen, te bewerken en te verwerken. Bij deze activiteiten dient een gezonden en veilige werk- en leefomgeving gewaarborgd te blijven.		
Financieel belang:	Aandelen bezit: 25. Nominale waarde € 450,00 per aandeel. Boekwaarde aandelen € 11.250,00		
Ontwikkelingen:	Omrin wil toonaangevend zijn in inzameling, terugwinning van grondstoffen en duurzame energie en is samen met gemeenten continue aan het zoeken naar nieuwe concepten die de inzameling of verwerking van afval verbeteren.		
Financiële gegevens:	<i>per.</i>	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	€ 57 miljoen	Niet beschikbaar
	Vreemd vermogen	€142 miljoen	Niet beschikbaar
Resultaat 2020	Niet beschikbaar		
Realisatie dividend 2020:	€ 7.298		
Begroot dividend 2020:	€ -		
Risico's:	Waarde aandelen/ beperkt		

Verbonden partij:	Inclusief Groep N.V.		
Vestigingsplaats:	Nunspeet		
Aard:	N.V. Naamloze Vennootschap		
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Bestuur wethouder		
Verantwoordelijke beleidsmedewerker:	Afdelingsmanager Ruimte		
Openbaar belang:	In het verlengde van de opheffing van de RNV heeft op 27 juni 2018 het notarieel transport plaatsgevonden van de aandelen Inclusief groep N.V. van de RNV naar de individuele gemeenten.		
Financieel belang:	Aandelen bezit: 1.880 aandelen, nominaal € 100,00 per aandeel. Boekwaarde: € 188.000,00		
Ontwikkelingen:	In samenwerking met de partners realiseert Inclusief Groep trajecten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Invoering van de Wet sociale werkvoorziening en de Participatiewet. Het actief bijdragen aan een inclusieve arbeidsmarkt.		
Financiële gegevens:	<i>per.</i>	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
	Vreemd vermogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat 2020	Niet beschikbaar		
Realisatie dividend 2020:	n.v.t.		
Begroot dividend 2020:	n.v.t.		
Risico's:	Waarde aandelen en sociaal risico		

Verbonden partij:		Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken BV	
Vestigingsplaats:	Ede		
Aard:	B.V. Besloten Vennootschap		
Bestuurlijk vertegenwoordiger:	Bestuur wethouder		
Verantwoordelijke beleidsmedewerker:	Afdelingsmanager Ruimte		
Openbaar belang:	Vakantieparken binnen het grondgebied van de gemeente te revitaliseren, te herstructureren en/of te transformeren in samenwerking met onder meer de gemeenten, provincie Gelderland en gerechtigden tot betrokken vakantieparken.		
Financieel belang:	Aandelen bezit: 2.002 aandelen. Boekwaarde € 2.002		
Ontwikkelingen:	De oprichtingsakte van de Ontwikkelingsmaatschappij Vitale Vakantieparken B.V. is op 14 februari 2019 notarieel gepasseerd.		
Financiële gegevens:	<i>per:</i>	1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	€ 80.454	€ 3.571.564
	Vreemd vermogen	€ 7.552	€ 26.782
Resultaat 2020	€ - 248.890		
Realisatie dividend 2020:	n.v.t.		
Begroot dividend 2020:	n.v.t.		
Risico's:	Waarde aandelen		

Paragraaf Sociaal domein

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor taken op het gebied van jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning en participatie. De focus lag in de jaren 2015-2018 vooral op de implementatie van deze nieuwe taken. De transformatie is in 2019 in gang gezet. Van complexe en verkokerde ondersteuning veraf naar eenvoudige, integrale en preventieve ondersteuning dichtbij. Het Meerjarenplan Samenleving 2019-2022 geeft invulling aan deze transformatie.

Budgetten

De uitgaven van het Sociaal domein zijn geraamd op basis van realisaties van eerdere jaren. Overschotten of tekorten worden verrekend met de reserve Sociaal domein.

De stand van de reserve per 31-12-2020 bedraagt € 2.722.000. Rekening houdend met de tekorten is bij de Kadernota 2020 de reserve in 2020 gevoed door een bijdrage van € 1.295.000 uit de algemene reserve. Hierdoor blijft de stand meerjarig stabiel. Hierbij is wel de kanttekening dat de stand van de reserve afhankelijk is van het resultaat van de zorgkosten en de uitkomsten van de beheersmaatregelen binnen het sociaal domein.

Jeugdhulp

Vanaf 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet. De basisgedachte van de Jeugdwet is dat de gemeente het dichtst bij de inwoners staat en het best zorg dichtbij kan organiseren. Onderzoeken, deelname aan regionale kerngroep, deelname regionale werkgroepen en deelname Q-gesprekken met zorgaanbieders hebben geleid tot meer inzicht in de toenemende kosten van de Jeugdhulp en de tekorten die hierdoor ontstaan.

Grip op Jeugdhulp

Om grip te kunnen houden op de uitgaven jeugdhulp en de tekorten jeugdhulp binnen de gemeente Putten terug te dringen zijn er verschillende scenario's/beheersmaatregelen opgesteld.

In onderstaande tabel is de realisatie op Grip op Jeugd weergegeven:

Specificatie Grip op Jeugd	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Toegang huisartsen	100	253	506	506	506	506
Toegang CJG	100	200	200	200	200	200
Toegang GI	-	25	50	50	50	50
Screening	25	25	25	25	25	25
Beleid	-	50	50	50	50	50
Interne controle	-	25	125	125	125	125
Inkoop	-	50	100	100	100	100
Samenwerking	-	25	25	25	25	25
OIO Jeugd	-	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Huidige taakstelling	225	653	1.081	1.081	1.081	1.081
Realisatie						

Specificatie Grip op Jeugd	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Buurtzorg Jong	100	200	200	200	200	200
Besparing uittreding Meerinzicht	-	-	100	100	100	100
Resultaat Jeugd 2019 / WPB	276	-	-	-	-	-
Verlaging PGB	-	150	150	150	150	150
Aframing bedrijfsvoeringskosten Meerinzicht	-	172	72	72	72	72
Lagere kosten Van Montfoort	-	123	246	246	246	246
Ontvangsten woonplaatsbeginsel 2020	-	16	-	-	-	-
Afrekening 2019 MIZ / WPB	-	66	-	-	-	-
Totaal realisatie	376	727	768	768	768	768
Resterende taakstelling Grip op Jeugd	-151	-74	313	313	313	313

Bedragen *€ 1.000

De taakstelling op Jeugd is in 2020 behaald, de besparing is € 74.000 hoger dan begroot.

Financieel resultaat Jeugdhulp

Resultaat jaarrekening Jeugdhulp	Begroting 2020	Rekening 2020	Overschot/tekort (-/)
Uitvoering taken	6.373	6.767	-393
Pilot SOH-jGGZ	56	79	-23
OIO Jeugd	-	30	-30
Saldo resultaat jaarrekening Jeugdhulp	6.429	6.876	-447

Bedragen *€ 1.000

In 2020 is op basis van de lasten een tekort van € 393.000. Dit tekort wordt voornamelijk veroorzaakt door 'niet-beïnvloedbare' kosten op het gebied van verblijf en crisisopvang. Zo zijn er twee nieuwe gezinshuizen in Putten gekomen. Eén gezinshuis is verhuisd naar Putten, het andere is nieuw gestart. Voor een deel van de kinderen die hier verblijven geldt dat Putten volgens het woonplaatsbeginsel verantwoordelijk is.

Voor de pilot SOH-jGGZ is er nog voldoende dekking in de reserve Sociaal domein. In 2019 is het overschot van de transformatiemiddelen (€ 40.000) gestort in de reserve en voor 2020 wordt er nu € 23.000 onttrokken.

Ook voor Onafhankelijke cliëntenondersteuning Jeugd is voldoende dekking aanwezig. In 2019 is er € 296.000 van de Koplopersgelden in de reserve gestort. Voor 2020 wordt er € 30.000 onttrokken.

Op basis van de begroting was er een verwacht tekort van € 1,3 miljoen. In totaal wordt er in 2020 voor jeugdhulp € 1.788.000 onttrokken uit de reserve sociaal domein:

Mutatie reserve sociaal domein - jeugdhulp	Overschot/tekort (-/)
Tekort jeugdhulp – begroting	-1.341
Tekort jeugdhulp – resultaat jaarrekening	-447
Saldo tekort jeugdhulp – onttrekking reserve sociaal domein	-1.788

Bedragen *€ 1.000

Wmo

Met ingang van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) is de gemeente Putten verantwoordelijk geworden voor het zo lang mogelijk in de eigen woonomgeving zelfredzaam laten zijn en laten participeren van mensen met een beperking. Net als op de beleidsterreinen Jeugd en Participatie staan de budgetten van de Wmo onder druk. De doelgroep wordt groter, en de kosten op deelgebieden (o.a. huishoudelijke hulp) blijven stijgen.

Grip op Wmo

Om grip te kunnen houden op de uitgaven Wmo zijn er verschillende scenario's/beheersmaatregelen opgesteld. In onderstaande tabel is de realisatie op Grip op Wmo weergegeven:

Specificatie Grip op Wmo	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Chronisch zieken 130% bijstandsnorm	213	213	213	213	213	213
Huishoudelijke hulp	-	132	264	314	314	314
Begeleiding - 6 dagdelen	-	33	67	67	67	67
Huidige taakstelling	213	378	544	594	594	594
Realisatie						
Chronisch zieken 130% bijstandsnorm	261	274	213	213	213	213
Huishoudelijke hulp	-	36	102	163	217	263
Begeleiding - 6 dagdelen	-	33	67	67	67	67
Totaal realisatie	261	343	382	443	497	543
Resterende taakstelling Grip op Wmo	-48	35	162	151	97	51

Bedragen * € 1.000

De taakstelling op Wmo is in 2020 niet volledig behaald. De resterende taakstelling bedraagt € 35.000.

Financieel resultaat Wmo

Resultaat jaarrekening Wmo	Begroting 2020	Rekening 2020	Overschot/tekort (-/)
Uitvoering taken	5.662	4.929	733
Eigen bijdrage	-130	-129	-1
Beschermd wonen regionaal	0	-589	589
Saldo begroting Wmo	5.532	4.212	1.320

Bedragen * € 1.000

In 2020 is op basis van de lasten een overschot van € 733.000. Dit overschot wordt met name veroorzaakt door minder kosten voor begeleiding en woon- en vervoersvoorzieningen. Er hebben minder grote woningaanpassingen plaatsgevonden. Ook is er een minder groot beroep op de onafhankelijke clientondersteuning gedaan en was er sprake van verschuiving (van zwaar naar minder zwaar) van problematiek.

De uitgaven voor huishoudelijk hulp nemen echter toe. De invoering van het abonnementstarief heeft een aantrekkende werking. Cliënten die voorheen zelf huishoudelijke hulp inhuurden, en genoeg financiële middelen hebben, vragen huishoudelijke hulp aan bij de gemeente.

Vanuit de regio is een bedrag van € 589.000 voor beschermd wonen (terug) gestort vanwege oplopende reserves. Deze middelen zijn nu geormerkt voor beschermd wonen lokaal en activiteiten die raakvlak hebben met dit onderwerp.

Op basis van de begroting was er een verwacht tekort van € 152.000. In totaal wordt er in 2020 voor Wmo € 1.168.000 toegevoegd aan de reserve sociaal domein:

Mutatie reserve Sociaal domein - Wmo	Overschot/ tekort (-/-)
Overschot Wmo – begroting	-152
Overschot Wmo – resultaat jaarrekening	1.320
Saldo overschot Wmo – toevoeging reserve sociaal domein	1.168

Bedragen * € 1.000

Participatiewet

Met de invoering van de Participatiewet is de gemeente verantwoordelijk geworden voor een grotere doelgroep (bijstand, Wajong en WSW), waarvan een deel een grote afstand tot de arbeidsmarkt en/of een arbeidsbeperking heeft. De taken zijn overgegaan naar gemeenten, met een bezuinigingsslag.

De sociale werkvoorziening bestaat nog, maar instroom is per 1 januari 2015 niet meer mogelijk. De rechten en plichten van huidige Wsw-werknemers blijven in stand. Als gevolg van natuurlijk verloop zal de sociale werkvoorziening langzaam afnemen. De sociale werkvoorziening is in financiële omvang veruit de grootste. Het onderdeel re-integratie bestaat uit de huidige re-integratetaak aangevuld met verschillende nieuwe doelgroepen.

Financieel resultaat Participatiewet

Resultaat jaarrekening Participatiewet	Begroting 2020	Rekening 2020	Overschot/ tekort (-/-)
Participatie – Uitkeringen (BUIG)	3.108	2.725	383
BUIG - budget	-3.017	-3.129	112
Participatie - Arbeidsparticipatie	2.190	2.177	14
Participatie - Inburgering	135	76	58
Saldo begroting Participatie	2.416	1.849	567

Bedragen * € 1.000

Op het totale budget voor de bijstandsuitkeringen is er een overschot van € 383.000. Daarnaast is het definitieve BUIG-budget voor 2020 € 112.000 hoger dan begroot.

Voor de sociale werkvoorziening ontvangen wij een rijksbijdrage. De gemeente Putten heeft in 2020 een bedrag ontvangen van € 1.962.000. Van dit bedrag worden de werknemers die vanuit de gemeente Putten binnen het SW-bedrijf (Inclusief Groep) werken betaald.

Met het re-integratiebudget ontwikkelen wij verschillende activiteiten om mensen te laten participeren in werk of vrijwilligerswerk. In het participatieplan 2020 zijn verschillende doelstellingen vastgelegd rond uitstroom en doorstroom van inwoners met een bijstandsuitkering (volledige uitstroom, parttime plaatsingen en tredestijgingen). De doelstellingen voor 2020 zijn allen behaald. Naast inzet van de consultants en arbeidsmakelaar

van de gemeente heeft de inzet van Puttense ondernemers en het sociaal werkbedrijf Inclusief Groep hieraan bijgedragen.

Het behalen van de doelstellingen heeft een besparing op geleverd binnen het budget bijstandsuitkeringen (voordeel op Participatie – Uitkeringen).

In 2020 is een bedrag van € 14.000 van het re-integratiebudget niet besteed.

Voor de invoering van de Wet Inburgering hebben we nog geen extra kosten gemaakt terwijl er wel middelen van het Rijk zijn ontvangen. De kosten zullen in 2021 komen. Het voordeel wordt nu in de reserve Sociaal domein gestort en in 2021 weer onttrokken.

Op basis van de begroting was er een verwacht overschot van € 29.000. In totaal wordt er in 2020 voor Participatie € 595.000 toegevoegd aan de reserve sociaal domein:

Mutatie reserve Sociaal domein - Participatie	Overschot/ tekort (-/-)
Overschot Participatie – begroting	29
Overschot Participatie – resultaat jaarrekening	567
Saldo overschot Participatie – toevoeging reserve Sociaal domein	595

Bedragen * € 1.000

Reserve Sociaal domein

De stand van de reserve per 01-01-2020 bedroeg € 1.452.000. In onderstaande tabel is in beeld gebracht welke onttrekkingen en toevoegingen werden verwacht op basis van de begroting en welke aanvullende mutaties op basis van de werkelijke cijfers nog hebben plaatsgevonden in 2020.

Reserve sociaal domein	Primaire begroting 2020	Tussentijdse wijzigingen	Aanvullend 2020	Totaal mutaties
Jeugd	-1.332	-9	-417	-1.758
WMO	-26	-126	731	579
Participatie	11	18	567	595
Koploperschap OIO	-	-	-30	-30
Beschermd Wonen / Maatsch. Opvang	-	-	589	589
Aanvulling reserve (Kadernota 2020)	1.295	-	-	1.295
Totaal	-53	-117	1.440	1.270

Bedragen * € 1.000

Gesaldeerd heeft er binnen het sociaal domein een toevoeging plaatsgevonden van € 1.270.000. Het saldo van de reserve bedraagt per 31-12-2020 € 2.722.000. Dit is inclusief geormerkt geld voor Onafhankelijke Inwonersondersteuning € 265.000 en Beschermd wonen en maatschappelijke opvang € 792.000.

Reserve sociaal domein	Saldo 01-01-2020	Vermeerdering 2020	Vermindering 2020	Saldo 31-12-2020
Totaal reserve sociaal domein	1.452	2.171	901	2.722

Bedragen * € 1.000

Paragraaf Corona

Inleiding

In maart 2020 werd Nederland en ook gemeente Putten geconfronteerd met de gevolgen van een wereldwijde corona-pandemie. Nog dagelijks ervaren we de maatschappelijke gevolgen van deze crisis. In deze paragraaf kijken we integraal terug op welke gevolgen Covid-19 op gemeente Putten heeft en welke maatregelen, activiteiten en werkzaamheden hebben plaatsgevonden in 2020.

Aanpak

De onzekerheid was in maart 2020 erg hoog, omdat er sprake was van een geheel nieuwe situatie. Dit vroeg om een flexibele aanpak om hierin een weg te zoeken om tot de juiste keuzes en maatregelen te komen.

Informatievoorziening

Al vrij snel is er in mei 2020 een Corona Impact analyse opgesteld in de vorm van een raadsinformatiebrief. Hierin werden de eerste inschattingen gedaan over de mogelijke financiële consequenties voor de gemeente Putten. Dit was ook een voorwaarde van de accountant in verband met de goedkeuring van de jaarrekening 2019. Deze eerste analyse vormt de basis van de opvolgende actualisaties en de verantwoording in deze jaarrekening. De impact analyse is twee keer geactualiseerd in 2020, bij de 8 maands rapportage en in december 2020. Daarnaast heeft de raad aanvullende informatiebrieven ontvangen over de specifieke Rijkssteunpakketten.

Kaderstelling

In 2020 heeft het college een "Toetsingskader continuïteitsbijdrage corona" ingesteld om ondersteuningsaanvragen, eenduidig te kunnen toetsen. Het toetsingskader is vooral gericht op het overeind houden van maatschappelijke non-profit organisaties, zodat deze beschikbaar blijven na de coronacrisis. In 2020 is daar een aantal keren gebruik van gemaakt.

De aanleiding tot een toetsingskader waren de problemen die in juni 2020 ontstonden bij het Bosbad. Doordat het Bosbad geen bezoekers meer mocht ontvangen, ontstond er een fors liquiditeitsprobleem. Het college en de raad hebben er voor gekozen de steun te verlenen in de vorm van een lening van € 800.000. Dit voorafgaand aan een tijdelijke lening van € 250.000 ter overbrugging tot besluitvorming via de raad in oktober 2020. Er is ook een continuïteitsbijdrage verstrekt van € 85.000 bekostigd uit het resterende budget voor schoolzwemmen.

Financiële verwerking

Een belangrijk uitgangspunt bij de financiële verwerking in 2020 is dat specifieke compensatiebedragen niet worden geormerkt. Wat nodig is, is nodig, waarbij het toetsingskader leidend is. Een ander uitgangspunt is dat overschotten op specifieke compensatiebedragen waarvoor geen kosten zijn gemaakt, worden ingezet om de kosten af te dekken waarvoor geen compensatie beschikbaar is. Dit met in achtname van de wettelijk voorgeschreven definitie voor corona gerelateerde kosten en baten conform IV3. Vanuit dit

principe zijn de voordelen door corona in de jaarrekening ten opzichte van de begroting gesaldeerd met de corona kosten in 2020. Hierdoor worden de resterende corona compensatiemiddelen positief beïnvloed.

Gemeentelijk Beleidsteam Corona

Vanaf het moment van de uitbraak van coronavirus in maart 2020 is het Gemeentelijk Beleidsteam (GBT) operationeel. Het GBT is het adviesorgaan van de burgemeester. Het GBT vergadert onder voorzitterschap van de burgemeester en bestaat uit de gemeentesecretaris, de ambtenaar openbare orde en veiligheid en de senior communicatie adviseur van de gemeente. Het GBT komt tenminste eenmaal per week bij elkaar. Het GBT wordt ondersteund door een ambtelijk coronateam. Dit team toetst de aanvragen en verzoeken van inwoners, bedrijven, instellingen en verenigingen voor activiteiten aan de coronaregels en doet hierover voorstellen aan het GBT. Inmiddels zijn honderden aanvragen en verzoeken afgehandeld.

Impact op de organisatie

De impact op de gemeentelijke organisatie was best fors, wat vooral duidelijk was bij de digitalisering en de hoge werkdruk door extra nieuwe werkzaamheden.

Digitalisering

De digitalisering is door corona-crisis verder geïntensiveerd en versneld. Dit uit zich in meer vormen van digitale dienstverlening aan de inwoners, digitale werkplekken voor de medewerkers en het digitaal vergaderen van raad- en de commissies.

Corona-proof

Er zijn aanpassingen gedaan om het gemeentehuis en overige gemeentelijke locaties corona-proof maken en te houden, zoals aanbrengen van markeringen/looproutes, afschermen van werkplekken, extra schoonmaak materiaal en maatregelen. Ook is geïnvesteerd om het centrum, de weekmarkt en de milieustraat corona-proof in te richten met bijvoorbeeld extra dranghekken, bewegwijzering, spandoeken en de inhuur van extra toezicht en verkeersregelaars.

Personele capaciteit

De corona-crisis legt een groot beslag op de personele capaciteit. In 2020 is het meeste extra werk echter opgevangen met de bestaande formatie door werkzaamheden te her-prioriteren, werkzaamheden door te schuiven naar 2021 en minder verlofdagen op te nemen. Ondanks deze maatregelen kon niet alles worden opgevangen. Hiervoor heeft er beperkt inhuur plaatsgevonden voor de afdeling juridische zaken, financiën en voor de uitvoering van de TOZO.

Financiële gevolgen

Compensatie

De financiële gevolgen zagen er aanvankelijk in mei 2020 wat somber uit. De provincie Gelderland kwam al heel snel met een subsidie. Hier heeft de gemeente Putten een aanvraag

voor ingediend welke is gehonoreerd. Medio 2020 kwam het Rijk met de het eerste steunpakket. Er volgde er snel meer. Het Rijk heeft vooralsnog dusdanig royaal gecompenseerd dat er voor het boekjaar 2020 geen financieel nadeel is vanwege de gevolgen van corona. In onderstaande tabel worden de compensatiemiddelen weergegeven in 2020.

Baten	2020
Compensatie Rijk - 1e steunpakket	395
Compensatie Rijk - 2e steunpakket	327
Compensatie Rijk - 3e steunpakket 2020	53
Opschalingskorting 2020	81
Compensatie provincie Gelderland	68
Subsidies A&O Fonds	8
	932

Bedragen * € 1.000

Corona kosten

De kosten vielen achteraf wat lager uit. In de prognose van december was de schatting nog € 609.000. Bij het opstellen van deze jaarrekening blijkt dat er nog meer budgetten minder benut zijn vanwege corona, totaal € 177.000. Hierdoor ontstaat een netto gesaldeerd saldo van € 432.000 voor 2020. De bruto kosten voor 2020 zijn alsnog € 609.000, wanneer we deze voordelen niet zouden salderen.

Inkomstenderving

De inkomstenderving is beperkt gebleven. Bij de eerste golf heeft gemeente Putten vooral inkomsten misgelopen op de toeristenbelasting. Dit tekort is later in 2020 verminderd, doordat vakanties naar het buitenland niet mogelijk waren. Hierdoor kwamen er juist meer toeristen naar Putten.

Andere dekkingsbronnen

Er zijn ook kosten vanwege corona bekostigd uit reguliere budgetten, onder andere de eerder genoemde continuïteitsbijdrage aan het Bosbad en de omzetgaranties aan diverse zorginstellingen. Dit laatste betreft "omzet zonder tegenprestatie" om de continuïteit van deze organisaties te ondersteunen. Deze kosten zouden we in normale omstandigheden ook hebben gehad. Deze bijdragen zijn geen onderdeel van het gesaldeerde saldo coronamiddelen in 2020 en zijn financieel verwerkt via de reguliere budgetten in de jaarrekening.

Risico's

Ondanks de aanvang met het vaccinatie programma en hiermee de verwachting dat het einde van de corona-crisis in zicht is, is het natuurlijk de vraag of dit ook daadwerkelijk zo zal uitpakken. In die zin lijkt het nog te vroeg om het overschot aan corona compensatie uit 2020 nu al vrij te laten vallen aan de algemene middelen.

Daarnaast zijn nog een aantal andere risico's om bij stil te staan. Zoals:

- De tekorten van het zwembad worden naar verwachting geheel vergoed door de SPUK regeling ijs- en zwembaden, echter wanneer het totaal compensatiebedrag overvraagd wordt zullen de compensaties naar rato worden verdeeld. Hierin ontstaat een risico dat de gemeente Putten alsnog wordt gevraagd te ondersteunen bij het resterende tekort van het Bosbad.
- Het Rijk is vooralsnog royaal met haar compensaties. De compensaties zijn onderdeel van de algemene uitkering en in die zin 'vrij besteedbaar', waarover ook geen verantwoording nodig is. Toch heeft het Rijk in maart 2021 een onderzoek laten uitvoeren door AEF naar eventuele tekorten en overschotten over het eerste compensatiepakket in 2020. Het is niet ondenkbaar dat er nog meer onderzoek komt, waar in het geval van grote overschotten, nadere consequenties aan verbonden kunnen worden.

Doorkijk 2021

Voor 2021 is de prognose geactualiseerd. De actualisatie wordt toegelicht in een separate raadsinformatiebrief, waarin meer financiële detailinformatie over 2020 en 2021 wordt toegelicht. In deze recente analyse wordt € 565.000 aan extra kosten verwacht in 2021. Op het moment van schrijven is er al € 695.000 aan Rijkscompensaties toegezegd. Hierdoor is het de verwachting dat in 2021 ook een overschot aan compensatie zal ontstaan. Hierdoor is er vooralsnog voldoende ruimte om de risico's of onvoorziene zaken met betrekking tot corona te kunnen opvangen.

In onderstaande tabel wordt het verloop van de prognoses in 2020, het saldo voor 2020 en de prognose voor 2021 weergegeven.

	RIB juni 2020	8 mnds 2020	RIB dec 2020 & 2021	JR 2020	Prognose 2021
1. Inkomstenderving	188	194	189	110	40
2. Bijstand	142	71	32	-37	-37
3. Uitvoering Tozo	50	0	0	-	0
4. Jeugdzorg	12	-18	19	22	63
5. Doelgroepenvervoer	-51	-51	-51	-64	-15
6. Verbonden partijen	110	0	0	152	0
7. Steun cultuur en sport	47	47	82	-44	85
8. Bedrijfsvoering	84	144	201	172	179
9. Grof- en tuinafval	119	120	137	122	50
10. Stelpost reservering 2021			596		200
Subtotaal lasten	701	507	1205	432	565
11. Compensaties/subsidies	497	375	1.205	932	695
Totaal baten	497	375	1.205	932	695
Saldo 2020	204	132	1	500	130

Bedragen * € 1.000

Hoofdstuk 5 Jaarrekening

Grondslagen

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag.

Stelselwijziging

In 2020 zijn geen stelselwijzigingen doorgevoerd.

Grondslagen voor waardering

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische verkrijgingsprijs verminderd met afschrijvingen.

De gemeente kent de volgende soorten immateriële vaste activa:

- De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- De bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde;
- De investering draagt bij aan de publieke taak;

- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. De gemeente kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- Investerings met een economisch nut;
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investerings met een economisch nut worden geactiveerd.

Ten aanzien van investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, geldt dat (indien van toepassing) vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesterings met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven. Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan investerings in waterwegen, waterbouwkundige werken, permanente terreinwerken, wegen, straten, fietspaden, voetpaden, bruggen, viaducten, tunnels, verkeerslichtinstallaties, openbare verlichting, straatmeubilair, reconstructie openbare ruimte, parken en overig openbaar groen.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten (waaronder overheadkosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatstgenoemden worden altijd geactiveerd. Voor investeringen in maatschappelijk nut geldt een activeringsgrens van € 50.000. De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen. Investerings met economisch nut waar rechten/heffingen tegenover staan kunnen, worden afgeschreven op basis van annuïteiten.

Grond

Conform het BBV wordt op grond niet afgeschreven met uitzondering van de grond voor de begraafplaats. Deze grond is opgenomen in de exploitatieopzet en de boekwaarde wordt door de in de toekomst te verkopen graven teniet gedaan. Deze werkwijze wordt gehanteerd in verband met het feit dat in Putten het beleid is om de begraafplaats niet te sluiten en niet op termijn te ontruimen. Dit betekent dat de grond eeuwigdurend wordt ingezet als begraafplaats en hierdoor geen andere bestemming meer zal krijgen, waarmee de toekomstige waarde van de grond nihil zal zijn.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen, leningen, overige langlopende leningen en overige uitzettingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of marktwaarde indien deze waarde lager is dan de verkrijgingsprijs.

Onder uitzettingen worden aandelen, obligaties, maar ook leningen en vorderingen verstaan. Uitzettingen met een oorspronkelijke rente typische looptijd korter dan 1 jaar worden opgenomen onder de vlottende activa. Uitzettingen met een oorspronkelijke rente typische looptijd van langer dan 1 jaar worden gedurende de gehele looptijd onder financiële vaste activa opgenomen.

Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van leningen verrekend.

Vlottende activa

Vorraden

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de

marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen.

De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen in artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening) die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen.

De waardering van de gronden in exploitatie per 31 december 2020 is gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitaties per 1 januari 2021 en de uitkomsten van de door de gemeente uitgevoerde risicoanalyses ter zake. Dit betreft de beste inschatting op dit moment die omgeven is door de nodige risico's, aannames en veronderstellingen die periodiek (jaarlijks) zullen worden herzien. Deze periodieke herziening kan leiden tot een aangepaste waardering van de gronden in exploitatie en de hiermee samenhangende voorziening voor negatieve grondexploitaties. Hieronder zijn de gehanteerde uitgangspunten toegelicht. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd, wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst worden genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Met ingang van 1 januari 2016 is de winstbepaling mede van belang voor de berekening van de verschuldigde vennootschapsbelasting (VPB).

Het treffen van een voorziening gebeurt bij een geprognosticeerd verlies direct ter grootte van dit volledige verlies.

Uitzettingen met rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van de vorderingen verrekend. De waarde per 31 december van de dubieuze debiteuren wordt op de balans in mindering gebracht op de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde

Vaste passiva

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd ter afdekking van:

- Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten;
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, zoals de niet bestede opbrengsten afvalstoffenheffing en rioolrechten.

De waardering van de voorzieningen geschiedt op het nominale bedrag van betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies waarbij de egalisatievoorziening afkoopsom grafonderhoud wordt gewaardeerd tegen contante waarde.

De waardering van de egalisatievoorziening wethouderspensionen geschiedt tegen contante waarde. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van 4 jaar gehanteerd.

Vaste schulden

De langlopende verplichtingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van 1 jaar of langer.

Vlottende passiva

Vlottende passiva

De vlottende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling van het balanstotaal de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is onder de “Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen” nadere informatie hierover opgenomen.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht.

De afschrijvingen van de geactiveerde investeringen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur). Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt in het volgende jaar gestart met afschrijving. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.

Algemene uitkering

De uitkering van het gemeentefonds is gebaseerd op de meest recente circulaire van het Ministerie van BZK. Voor zover maatstaven nog niet definitief vastgesteld zijn, hanteren wij onze eigen raming. Voor wat betreft het accres gaan wij uit van de laatst verwerkte stand zoals die in de septembercirculaire is opgenomen. De gevolgen van het bijgestelde accres zoals opgenomen in de meicirculaire van het verslagjaar 2021 worden verantwoord in de jaarrekening van het op het verslagjaar volgend boekjaar.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Hierbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Overzicht van baten en lasten jaarrekening 2020

Overzicht van baten en lasten in de rekening	Primitieve Begroting 2020			Begroting 2020			Rekening 2020			Saldo rekening t.o.v. begroting			
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Begrotingsthema's													
Ruimte en leefomgeving	16.850	11.428	-5.422	18.346	11.604	-6.741	21.133	16.580	-4.553	2.787	4.976	2.188	V
Samenleving	26.067	4.447	-21.620	31.661	9.341	-22.320	27.580	7.083	-20.497	-4.081	-2.258	1.823	V
Economie en recreatie	1.137	94	-1.044	1.298	134	-1.163	1.316	262	-1.054	18	127	110	V
Bestuur dienstverlening en veiligheid	11.611	40.412	28.800	12.182	41.595	29.412	12.221	42.209	29.988	39	615	576	V
Totaal	55.666	56.380	714	63.487	62.674	-813	62.249	66.133	3.884	-1.238	3.459	4.697	V
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	144	-	-144	144	-	-144	
Gerealiseerd saldo baten en lasten			714			-813			3.740			4.553	V
Mutaties reserves													
Ruimte en leefomgeving	-	272	272	1.073	2.346	1.273	1.951	1.077	-874	878	-1.269	-2.146	N
Samenleving	110	169	59	128	324	196	2.171	904	-1.268	2.043	580	-1.463	N
Economie en recreatie	-	113	113	32	195	163	32	316	284	-	122	122	V
Bestuur dienstverlening en veiligheid	1.414	306	-1.108	1.481	386	-1.095	4.214	3.200	-1.014	2.733	2.813	80	V
Totaal	1.524	861	-663	2.714	3.251	536	8.368	5.496	-2.872	5.654	2.246	-3.408	N
Gerealiseerd resultaat			51			-277			868			1.145	V

Bedragen *€ 1.000

Voor de lasten en baten per programma verwijzen wij nu naar de paragraaf Toelichting op de thema's en programma's 2020.

Toelichting baten en lasten jaarrekening 2020

Thema Ruimte en leefomgeving

Thema 1 Ruimte en Leefomgeving Programma en beleidsproducten	Toel.	Prog.	Primitieve begroting 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking rekening versus begroting
Lasten						
Bouwgrondexploitatie	1.	PR	5.691	5.691	8.864	3.173
Volkshuisvesting en handhaving	2.	PR	830	1.868	878	-990
Ruimtelijke ordening	3.	PR	522	512	370	-142
IBOR openbaar groen		PL	1.097	1.098	1.069	-29
IBOR wegen, straten en pleinen	4.	PL	2.611	2.848	2.849	1
Verkeer en parkeren		PL	85	129	141	12
Natuurbescherming		PL	34	44	32	-12
Milieubeheer	5.	PL	1.436	1.664	1.530	-135
Wijkbudget kleine ongemakken	6.	PL	75	75	37	-38
Afval	7.	PK	1.634	1.565	1.910	345
Begraven	8.	PK	672	672	814	142
Omgevingsvergunningen	9.	PK	442	442	460	18
Rioleringen	10.	PK	1.722	1.737	2.179	442
Totaal lasten			16.850	18.346	21.133	2.787
Programma Ruimte		PR	7.042	8.071	10.113	2.042
Programma Leefomgeving		PL	5.338	5.858	5.657	-201
Programma Kostendekkende dienstverlening		PK	4.470	4.417	5.363	946
Totaal lasten			16.850	18.346	21.133	2.787
Baten						
Bouwgrondexploitatie	1.	PR	5.691	5.691	9.478	3.787
Volkshuisvesting en handhaving	2.	PR	28	36	65	28
Ruimtelijke ordening		PR	70	70	86	16
IBOR openbaar groen		PL	-	-	-	-
IBOR wegen, straten en pleinen		PL	51	141	163	22
Verkeer en parkeren		PL	17	10	9	-1
Natuurbescherming		PL	-	10	10	-
Milieubeheer		PL	7	12	31	19
Wijkbudget kleine ongemakken		PL	-	-	-	-
Afval	7.	PK	1.976	1.491	1.593	102
Begraven	8.	PK	728	1.269	1.410	140
Omgevingsvergunningen	9.	PK	663	663	1.081	418
Rioleringen	10.	PK	2.197	2.212	2.655	443
Totaal baten			11.428	11.604	16.580	4.976
Programma Ruimte		PR	5.789	5.797	9.629	3.832
Programma Leefomgeving		PL	75	172	212	40
Programma Kostendekkende dienstverlening		PK	5.564	5.635	6.738	1.104
Totaal baten			11.428	11.604	16.580	4.976
Totaal saldo van baten en lasten			-5.422	-6.741	-4.553	2.188
Dotatie reserve prog. Ruimte		PR	-	-	687	687
Onttrekking reserve prog. Ruimte		PR	27	1.195	271	-924
Dotatie reserve prog. Leefomgeving		PL	-	532	723	191
Onttrekking reserve prog. Leefomgeving		PL	241	1.144	799	-345
Dotatie reserve prog. Kostend. Dienstverl.		PK	-	541	541	-
Onttrekking reserve prog. Kostend. Dienstverl.		PK	4	7	7	-
Totaal mutaties reserves			272	1.273	-874	-2.146
Gerealiseerd resultaat thema 1			-5.150	-5.469	-5.427	42

Bedragen x € 1.000, -/- = nadeel

Toelichting afwijking rekening versus Begroting 2020 per programma

Programma Ruimte

1. Op product bouwgrondexploitatie zijn afwijkingen ontstaan door hogere verkopen dan begroot op de grondexploitatie Rimpeler. Dit betreft een verschuiving in de tijd, de betreffende verkopen waren overwegend in 2019 begroot. Op basis van de voortgang en de verwachte winst is in 2020 tussentijds winst genomen voor € 687.000 op Rimpeler. Voor de exploitatie Matchpoint is een verliesvoorziening getroffen à € 73.000 vanwege hogere kosten voor aanleg groen en compensatie van bomen als gevolg van gemeentelijk beleid inzake groen. In de grondexploitatie van Matchpoint was hier onvoldoende rekening mee gehouden.
Het saldo van kosten en opbrengsten op product Bouwgrondexploitatie is verrekend met de reserve Grondexploitatie.
2. In september 2020 is het implementatiebudget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het meerjarige Projectplan Implementatie Omgevingswet. In 2020 betreft het niet uitgegeven deel € 1.015.000. Dit budget wordt de komende jaren besteed en wordt conform besluit voorlopig verrekend via de reserve Algemene buffer.
Ook zijn in het kader van de gemeentelijke activiteiten voor de bestrijding van permanente bewoning diverse dwangsommen opgelegd. Vanwege het incidentele karakter hiervan worden deze voorzichtig begroot. Dit zorgt voor € 24.000 hogere opbrengsten dan begroot. Daarnaast zijn er een aantal debiteuren permanente bewoning als dubieus aangemerkt, dit levert een nadeel op van € 59.000.
3. Het voordeel van het product Ruimtelijke ordening betreft een incidentele verschuiving van personeelslasten binnen het thema Ruimte en leefomgeving.

Programma Leefomgeving

4. In het coalitieakkoord is € 50.000 geraamd voor het Gemeentelijk Verkeer- en VervoersPlan. In 2020 is dit niet volledig besteed. De afwikkeling hiervan vindt in 2021 plaats. Voorgesteld wordt het niet uitgegeven deel van € 31.000 te bestemmen voor 2021.
5. Voor het opstellen van de Transitievisie Warmte hebben we in 2020 een bijdrage van € 202.101 ontvangen voor het uiterlijk in 2021 opstellen van de transitievisie warmte. Ook is € 35.000 beschikbaar gesteld voor energieloketten. In 2020 is nog geen gebruik gemaakt van dit budget. Voorgesteld wordt dit te bestemmen voor 2021.
Los van bovenstaand budget zijn de kosten op milieubeheer hoger geëindigd dan begroot. Dit betreffen met name meerkosten ODNV op het gebied van advisering en extra kosten voor ongediertebestrijding. Door de extreme ontwikkeling van de eikenprocessierupsen en de daardoor vele nesten is het inhuren van mensen en zuigapparatuur langer doorgelopen. Daarbij zijn extra kosten gemaakt in het laatste kwartaal voor rattenbestrijding.
6. Op wijkbudget kleine ongemakken is een voordeel ontstaan. Het betreft een budget wat bedoeld is voor incidentele zaken in wijken dat sterk afhankelijk is van de vraag vanuit de burgers. Eind 2020 is een start gemaakt met het aanpakken van een gemeentelijk terrein aan de Bilderdijkstraat. Onder andere zijn er speelelementen geplaatst. De afwikkeling vindt plaats in 2021. Aangezien er in het Speelruimteplan in deze omgeving geen speelgelegenheid is opgenomen wordt voorgesteld het restant te bestemmen. Bij de 8-maandsrapportage 2021 zal het krediet Speelvoorzieningen worden opgehoogd. De

incidentele bijdrage vanuit het wijkbudget dient dan, via de reserve kapitaallasten, als dekking.

Programma Kostendekkende dienstverlening

7. Op product Afval zijn hogere kosten gemaakt dan begroot. Dit zit met name in de componenten kosten afvalverwerking, met name door afrekeningen van NedVang en het Afvalfonds over de periode 2015-2019. Voor het beleidsproduct Afval geldt het principe van kostendekkende dienstverlening, waarbij aan het eind van elk jaar een saldering met de egalisatievoorziening afval wordt uitgevoerd. Nu de voorziening leeg is, wordt in 2020 het tekort verrekend met de algemene dienst, wat een nadeel betekent van € 243.000.
8. De exploitatie van product Begraven wordt geëgaliseerd via de egalisatievoorziening. In 2020 zijn meer kosten voor onderhoud gemaakt dan begroot, met name door hogere kosten voor reinigen en herstel grafmonumenten en beplanting aan de Schootmanshof. Na verrekening met de voorziening is het saldo nihil.
9. Het product Omgevingsvergunningen laat een voordeel zien van € 400.000 door een toename van de bouwactiviteiten.
10. De exploitatie van product Riolering wordt geëgaliseerd via de egalisatievoorziening. In 2020 is voor een bedrag van € 167.000 meer gedoteerd aan de voorziening dan begroot. Dit komt met name door lagere kosten voor onderzoek en inspectie (€ 74.000) en een voordeel op de kapitaallasten (€ 56.000). Daarnaast is € 28.000 minder besteed aan klimaatadaptatie: het verschil is terug geboekt naar de voorziening, dit zal in een volgend jaar nog uitgevoerd gaan worden.

Bestemming rekeningresultaat

Een aantal (incidentele) budgetten zijn niet in 2020 besteed, maar zullen nog besteed worden in 2021. De niet bestede budgetten zitten nu als voordeel in het rekeningresultaat verwerkt. Dit geldt voor de volgende budgetten:

Bestemming rekeningresultaat 2020	Totaal
Budget GVVP	31
Transitievisie warmte	237
Wijkbudget kleine ongemakken	38
Totaal via rekeningsaldo naar algemene reserve	306

Bedragen * € 1.000

Bovenstaand budget wordt als onderdeel van het rekeningsaldo toegevoegd aan de algemene reserve. Wij vragen uw raad dit budget weer beschikbaar te stellen voor uitvoering in 2021.

Thema Samenleving

Thema 2 Samenleving Programma en beleidsproducten	Toel.	Prog.	Primitieve begroting 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking rekening versus begroting
Lasten						
Jeugdgezondheidszorg		PGB	396	588	578	-11
Openbare gezondheidszorg	1.	PGB	567	380	331	-48
Sport en bewegen		PGB	424	454	452	-2
Sportaccommodaties		PGB	461	434	409	-25
Zwembad		PGB	500	500	500	-
Sportverenigingen	2.	PGB	233	273	196	-77
Lokaal jeugdbeleid		PGO	160	164	149	-15
Jeugdhulp	3.	PGO	6.873	6.915	7.418	503
Kinderdagopvang		PGO	120	99	88	-11
Kunst en cultuur		PGO	214	233	232	-1
Bijstandsverlening	4.	PMP	3.692	8.743	5.247	-3.496
Gemeentelijk minimabeleid		PMP	948	875	847	-29
Algemene voorzieningen	5.	PMP	1.055	1.065	1.001	-64
Maatwerkvoorzieningen	6.	PMP	5.107	5.295	4.642	-652
Nieuwkomers	7.	PMP	91	135	76	-58
Lokaal onderwijsbeleid		PWL	1.689	1.676	1.657	-19
Onderwijshuisvesting		PWL	718	700	670	-30
Bibliotheekwerk		PWL	407	419	417	-2
Arbeidsparticipatie	9.	PWL	2.411	2.714	2.670	-44
Volwasseneducatie		PWL	-	-	-	-
Totaal lasten			26.067	31.661	27.580	-4.081
Programma Gezondheid en bewegen		PGB	2.581	2.629	2.466	-163
Programma Groei en ontwikkeling		PGO	7.367	7.410	7.886	476
Programma Maatschappelijke participatie		PMP	10.893	16.113	11.813	-4.300
Programma Werken en leren		PWL	5.226	5.509	5.415	-94
Totaal lasten			26.067	31.661	27.580	-4.081
Baten						
Jeugdgezondheidszorg		PGB	-	-	-	-
Openbare gezondheidszorg		PGB	-	-	-	-
Sport en bewegen		PGB	-	83	92	9
Sportaccommodaties		PGB	120	68	79	11
Zwembad		PGB	4	4	5	1
Sportverenigingen		PGB	-	-	-	-
Lokaal jeugdbeleid		PGO	-	-	-	-
Jeugdhulp		PGO	56	56	71	16
Kinderdagopvang		PGO	7	4	5	2
Kunst en cultuur		PGO	-	-	-	-
Bijstandsverlening	4.	PMP	3.580	8.565	5.599	-2.967
Gemeentelijk minimabeleid		PMP	197	78	73	-5
Algemene voorzieningen		PMP	-	-	-	-
Maatwerkvoorzieningen	6.	PMP	130	130	718	588
Nieuwkomers		PMP	-	-	-	-
Lokaal Onderwijsbeleid	8.	PWL	354	354	408	55
Onderwijshuisvesting		PWL	-	-	-	-
Bibliotheekwerk		PWL	-	-	-	-
Arbeidsparticipatie	9.	PWL	-	-	32	32
Volwasseneducatie		PWL	-	-	-	-
Totaal baten			4.447	9.341	7.083	-2.258
Programma Gezondheid en bewegen		PGB	125	155	176	21

Thema 2 Samenleving Programma en beleidsproducten	Toel.	Prog.	Primitieve begroting 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking rekening versus begroting
Programma Groei en ontwikkeling		PGO	62	59	76	17
Programma Maatschappelijke participatie		PMP	3.907	8.773	6.389	-2.384
Programma Werken en leren		PWL	354	354	441	87
Totaal baten			4.447	9.341	7.083	-2.258
Totaal saldo van baten en lasten			-21.620	-22.320	-20.497	1.823
Dotatie reserve gezondheid en bewegen		PGB	-	-	-	-
Onttrekking reserve gezondheid en bewegen		PGB	6	26	3	-23
Dotatie reserve groei en ontwikkeling		PGO	-	-	121	121
Onttrekking reserve groei en ontwikkeling		PGO	12	21	589	568
Dotatie reserve maatschapp. participatie		PMP	110	122	1.972	1.850
Onttrekking reserve maatschapp. participatie		PMP	136	262	297	35
Dotatie reserve werken en leren		PWL	-	6	78	72
Onttrekking reserve werken en leren		PWL	15	15	15	-
Totaal mutaties reserves			59	196	-1.268	-1.463
Gerealiseerd resultaat thema 2			-21.561	-22.125	-21.765	360

Bedragen * € 1.000, -/- = nadeel

Toelichting afwijking rekening versus Begroting 2020 per programma

Programma Gezondheid en bewegen

1. Binnen de Openbare gezondheidszorg zijn een deel van de geplande activiteiten niet of beperkter uitgevoerd vanwege de corona-maatregelen (bijv. JOGG, Hart Veilig Wonen en Gezond Veluwe).
2. Het voordeel op Sportverenigingen is eveneens corona-gerelateerd. Voor buitensport bleek € 30.000 financiële steun niet benodigd. Daarnaast zijn een aantal activiteitensubsidies niet verleend.

Programma Groei en ontwikkeling

3. De totale lasten voor Jeugdhulp zijn € 447.000 hoger geëindigd dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door 'niet-beïnvloedbare' kosten op het gebied van verblijf en crisisopvang. Voor verder toelichting zie de paragraaf Sociaal domein.

Programma Maatschappelijke participatie

4. Op het product Bijstandverlening is gesaldeerd (baten en lasten) een overschot ontstaan van € 529.000. Dit ontstaat met name door een hogere ontvangst BUIG-budget en minder uitkeringen zijn verstrekt. Een bedrag van € 495.000 is gestort in de reserve Sociaal domein. Daarnaast was de verwachting dat we in 2020 onvoldoende gecompenseerd zouden worden voor extra uitkeringen Participatiewet (€ 64.000) vanwege corona. De extra uitkeringen zijn echter niet aan de orde.
5. Op het product Algemene voorzieningen is een minder groot beroep op de onafhankelijke clientondersteuning gedaan. Dit voordeel is toegevoegd aan reserve Sociaal domein.
6. Op product Maatwerkvoorzieningen is een voordeel ontstaan, met name door een ontvangst van € 589.000 voor Beschermd Wonen/Maatschappelijke opvang. Daarnaast zijn er minder kosten voor begeleiding en woon- en vervoersvoorzieningen. Per saldo is er binnen WMO maatwerk een overschot van € 1.244.000, dit is gestort in de reserve Sociaal domein.

7. Voor de invoering van de Wet Inburgering zijn nog geen extra kosten gemaakt terwijl er wel middelen van het Rijk als zijn ontvangen. Dit voordeel is toegevoegd aan de reserve Sociaal domein.

Programma Werken en leren

8. Op het programma Werken en leren ontstaat een voordeel op leerlingenvervoer. Dit wordt veroorzaakt door minderkosten als gevolg van corona.
9. Het voordeel van het product Arbeidsparticipatie betreft een incidentele verschuiving van personeelslasten naar met name Participatie.

Bestemming rekeningresultaat

Niet van toepassing.

Thema Economie en recreatie

Thema 3 Economie en recreatie Programma en beleidsproducten	Toel.	Prog.	Primitieve begroting 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking rekening versus begroting
Lasten						
Recreatie en cultuurhistorie	1.	PER	636	806	671	-134
Markt		PER	29	29	49	20
Bedrijvigheid	2.	PER	278	277	198	-79
Agrarische zaken		PER	4	-	-	-
Gemeentelijk bezit	3.	PER	190	187	397	210
Totaal lasten			1.137	1.298	1.316	18
Programma Economie en recreatie		PER	1.137	1.298	1.316	18
Totaal lasten			1.137	1.298	1.144	-154
Baten						
Recreatie en cultuurhistorie		PER	1	1	3	2
Markt		PER	56	46	42	-4
Bedrijvigheid		PER	3	3	6	3
Agrarische zaken		PER	-	-	-	-
Gemeentelijk bezit	3.	PER	34	85	212	126
Totaal baten			94	134	262	127
Programma Economie en recreatie		PER	94	134	262	127
Totaal baten			94	134	262	127
Totaal saldo baten en lasten			-1.044	-1.163	-1.054	110
Dotatie reserve Economie en recreatie		PER	-	32	32	-
Onttrekking reserve Economie en recreatie	2.	PER	113	195	316	122
Totaal mutaties reserves			113	163	284	122
Gerealiseerd resultaat thema 3			-930	-1.001	-770	231

Bedragen *€ 1.000, -/- = nadeel

Toelichting afwijking rekening versus Begroting 2020 per programma

Programma Economie en recreatie

- Op Recreatie en cultuurhistorie is een voordeel ontstaan van € 134.000. Dit voordeel bestaat uit meerdere, veelal kleinere, voordelen op deelbudgetten. Hierbij zijn de voordelen op de openluchtrecreatie en recreatieve voorzieningen voor een belangrijk deel oorzaak van. In verband met corona zijn veel projecten uitgesteld, onder andere ruit- en menpaden, het plaatsen van bankjes en prullenbakken. Ook zijn door corona het wandelknooppunten- en ruiternetwerk, Putten op de Kaart, Putten Experience, Try Out Putten uitgesteld. Dit werk is nog niet (volledig) uitgevoerd in 2020 en daarom wordt in de jaarrekening een voorstel gedaan tot bestemming rekeningresultaat van € 81.000.
- Het voordeel op Bedrijvigheid wordt met name veroorzaakt doordat het subsidiebudget 'Gevels voor kernwinkelgebied' (onderdeel Centrumplan) à € 50.000 nog niet is besteed. In 2020 zijn eerst de pleinen aangepakt, in 2021 volgt het kernwinkelgebied en daarmee de subsidie voor gevels. Het budget zal dan in 2021 conform besluit worden gedekt door een uitname uit de reserve Precariobelasting.
- Op product Gemeentelijk bezit is een voordeel ontstaan door verkoop van een pand en opbrengsten uit de verkoop van snippergroen. Dit betreffen incidentele verkopen, het voordeel hiervan komt ten gunste van het rekeningresultaat.

Bestemming rekeningresultaat

Een aantal (incidentele) budgetten zijn niet in 2020 besteed, maar zullen nog besteed worden in 2021. De niet bestede budgetten zitten nu als voordeel in het rekeningresultaat verwerkt. Dit geldt voor de volgende budgetten:

Bestemming rekeningresultaat 2020	Totaal
Openluchtrecreatie en recreatieve voorzieningen	81
Totaal via rekeningsaldo naar algemene reserve	81

Bedragen * € 1.000

Bovenstaand budget wordt als onderdeel van het rekeningsaldo toegevoegd aan de algemene reserve. Wij vragen uw raad dit budget weer beschikbaar te stellen voor uitvoering in 2021.

Thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid

Thema 4 Bestuur, dienstverlening en veiligheid Programma en beleidsproducten	Toel.	Prog.	Primitieve begroting 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	Afwijking rekening versus begroting
Lasten						
Bestuurlijke samenwerking	1.	PBD	20	24	133	109
Bestuursorganen/ondersteuning	2.	PBD	1.235	1.706	1.365	-341
Secretarieleges		PBD	157	138	106	-32
Burgerzaken		PBD	353	347	374	27
Brandweer en rampenbestrijding		PBD	1.331	1.346	1.359	12
Openbare orde en veiligheid		PBD	553	574	549	-25
Overhead	3.	PBD	6.963	7.270	7.739	469
Algemene baten en lasten *	4.	PAD	549	259	251	-8
Gemeentefonds		PAD	-	-	-	-
Dividenden		PAD	-	-	-	-
Treasury		PAD	-15	-15	3	18
OZB	6.	PAD	326	395	355	-40
Overige belastingen		PAD	140	140	133	-7
Totaal lasten			11.611	12.182	12.365	183
Programma Bestuur, dienstverlening en veiligheid		PBD	10.612	11.404	11.623	219
Programma Algemene dekkingsmiddelen		PAD	999	778	742	-37
Totaal lasten			11.611	12.182	12.365	183
Baten						
Bestuurlijke samenwerking		PBD	-	-	-	-
Bestuursorganen/ondersteuning		PBD	97	97	97	-
Secretarieleges		PBD	365	277	250	-27
Burgerzaken		PBD	-	8	11	3
Brandweer en rampenbestrijding		PBD	1	1	1	-
Openbare orde en veiligheid		PBD	24	24	21	-3
Overhead	3.	PBD	274	309	570	261
Algemene baten en lasten	4.	PAD	-	-	288	288
Gemeentefonds	5.	PAD	32.784	34.250	34.201	-49
Dividenden		PAD	260	210	237	27
Treasury		PAD	73	27	5	-22
OZB		PAD	4.054	4.036	4.032	-4
Overige belastingen	7.	PAD	2.480	2.357	2.496	139
Totaal baten			40.412	41.595	42.209	615
Programma Bestuur, dienstverlening en veiligheid		PBD	761	715	950	235
Programma Algemene dekkingsmiddelen		PAD	39.651	40.880	41.260	380
Totaal baten			40.412	41.595	42.209	615
Saldo voor reservemutaties			28.800	29.412	29.844	432
Dotatie reserves programma Bestuur, dienstverlening en veiligheid		PBD	109	177	177	-
Onttrekking reserves programma Bestuur, dienstverlening en veiligheid		PBD	241	241	241	-
Dotatie reserves programma Algemene dekkingsmiddelen		PAD	1.305	1.304	4.037	2.733
Onttrekking reserves programma Algemene dekkingsmiddelen		PAD	65	146	2.959	2.813
Totaal mutaties reserves			-1.108	-1.095	-1.014	80
Gerealiseerd resultaat thema 4			27.693	28.317	28.830	512

* Inclusief bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting

Bedragen * € 1.000

Toelichting afwijking rekening versus Begroting 2020 per programma

Programma Bestuur, dienstverlening en veiligheid

1. Via het product Bestuurlijke samenwerking wordt het terugverdieneffect van de frictiekosten RNV geboekt. De terugverdiëntijd bedraagt 4 jaar, waarvan 2021 het laatste jaar is. De verrekening vindt plaats via de Algemene reserve.
2. Er vindt een vrijval van de Voorziening wethouderspensioenen plaats van € 341.000. Bij de 8-maandsrapportage 2020 was op basis van de actuariële herrekening (daling rekenrente en nieuwe sterftetabellen) een extra storting voorzien. Maar in verband met het overlijden van een aantal personen is deze extra storting naar beneden bijgesteld.
3. Per saldo is op product Overhead een nadeel ontstaan van € 208.000 door de volgende oorzaken:
  - Zoals uit het overzicht Overhead op blz. 36 blijkt, doet het grootste tekort zich voor binnen Personeel en Organisatie. Dit komt met name door personeelskosten. Deze worden echter gedekt door de stelposten P-budget en inhuur ziekte waardoor er geen sprake is van een overschrijding binnen het thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid.
  - Ook binnen ICT is er sprake van een overschrijding, dit wordt met name veroorzaakt door hogere incidentele kosten voor systeemsoftware. Onder andere onvoorziene kosten voor verlenging ondersteuning Windows-omgeving, certificaten en extra implementatiekosten.
  - In de collegebesluiten 'Koers Samenwerking bedrijfsvoering BLPN voor 2020 en verder' (besluitvorming mei 2020) zijn budgetten beschikbaar gesteld om de in de jaarplannen opgenomen doelen te kunnen bereiken over de periode 2020-2021. Voorgesteld wordt het restantbudget van € 28.700 mee te nemen naar 2021.
  - Binnen het arbobudget hebben er aan aantal activiteiten geen doorgang kunnen vinden (corona en bezetting), met name op het gebied van Agressie en Geweld. Ook is er vanwege corona extra aandacht voor het thuiswerken. De module in de Risico Inventarisatie die daarop gericht is komt bovenop de bestaande activiteiten in 2021. Van een deel van het niet gebruikte budget à € 20.000 wordt dan ook voorgesteld dit mee te nemen naar 2021.
  - Een groot deel van de opleidingen is wegens corona niet doorgegaan. Om een inhaalslag mogelijk te maken wordt voorgesteld de helft van het resterende opleidingsbudget, zijnde € 20.000, mee te nemen naar 2021.

Programma Algemene dekkingsmiddelen

4. Binnen de Algemene baten en lasten is een voordeel van € 401.000, dit wordt enerzijds veroorzaakt door een opbrengst naar aanleiding van een fiscale controle over de periode 2017-2018 met doorwerking naar de daaropvolgende jaren. Deze fiscale controle heeft geresulteerd in een aantal suppleties dat een voordeel van € 120.000 voor de gemeente Putten heeft opgeleverd. Anderzijds betreft het de vrijval van stelposten P-budget en inhuur ziekte à € 259.000 welke volledig zijn ingezet voor dekking van extra personeelslasten binnen de thema's, maar met name op het product Overhead.
5. De algemene uitkering over uitkeringsjaar 2020 valt € 49.000 negatiever uit dan bij de septembercirculaire was verwacht. Dit wordt enerzijds verklaard doordat de maatstaven een lagere opbrengst gaven dan verwacht (€ 100.000 nadelig), anderzijds een extra

bijdrage van € 51.000 vanuit het Rijkscompensatiepakket corona. Dit laatste is in de decembercirculaire gecommuniceerd maar kon niet meer verwerkt worden in de begroting. In totaal is er vanuit het Rijk en Provincie een bedrag van € 932.000 ontvangen voor compensatie corona. In 2020 hebben we hiervan € 432.000 besteed. Voorgesteld wordt het restant, minus het corona geormerkte bestemming rekeningresultaat, te alloceren in de Algemene reserve. Op deze wijze blijft € 379.000 beschikbaar om in te zetten waar dit nodig is.

6. Een voordeel van € 50.000 op de OZB betreft het nog niet uitgegeven deel van de projecten 'betrouwbare gebruiksoppervlakten BAG WOZ' en 'implementatie geautomatiseerde waardebeoordeling en WOZ-berichtenverkeer'. Dit wordt conform besluit verrekend met de Algemene reserve, waardoor het restant in 2021 beschikbaar is voor verdere uitvoering.
7. In 2020 viel de afrekening 2019 toeristenbelasting € 27.000 hoger uit en is er over 2020 € 47.000 meer ontvangen. De verwachte lagere opbrengst als gevolg van corona (€ 118.000) viel daardoor mee. Daarnaast hebben we € 48.000 meer forensenbelasting ontvangen. Mede als gevolg van de corona-crisis is de markt voor recreatiewoningen enorm aangetrokken en is het bezit van een tweede woning in populariteit toegenomen.

Bestemming rekeningresultaat

Een aantal (incidentele) budgetten zijn niet in 2020 besteed, maar zullen nog besteed worden in 2021. De niet bestede budgetten zitten nu als voordeel in het rekeningresultaat verwerkt. Dit geldt voor de volgende budgetten:

Bestemming rekeningresultaat 2020	Totaal
Budget BLNP	29
Arbo-budget	20
Opleidingskosten	20
Totaal via rekeningsaldo naar algemene reserve	69

Bedragen * € 1.000

Bovenstaand budget wordt als onderdeel van het rekeningsaldo toegevoegd aan de algemene reserve. Wij vragen uw raad dit budget weer beschikbaar te stellen voor uitvoering in 2021.

Specificatie onvoorzien

Ingevolge het bepaalde in artikel 28, lid b van het BBV moet de toelichting bij de jaarrekening een overzicht bevatten van de aanwending van de post onvoorzien. In de begroting is een bedrag van € 66.000 opgenomen voor onvoorziene lasten. De realisatie in 2020 is als volgt:

Post onvoorzien	Bedrag
Begroting 2020	66
Oranje Scheg (subsidieprogramma 2020)	2
Randmeerconcerten (subsidieprogramma 2020)	1
Extra kosten SNV Wonen/RO	4
Aframing 8-maandsrapportage 2020	60
Totaal lasten	66
Saldo	-

Bedragen * € 1.000

Specificatie incidentele baten en lasten

Ingevolge het bepaalde in artikel 28, lid c van het BBV moet de toelichting bij de jaarrekening tenminste een overzicht bevatten van de incidentele baten en lasten. Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Dit zijn met name baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Omschrijving	Lasten	Baten	Toelichting
Thema Ruimte en Leefomgeving			
GVVP	19		Dekking middels reserve
Manifest van Salentein	17		Dekking middels reserve
Grondexploitatie	8.864	9.478	Dekking middels reserve
Implementatie Omgevingswet	182		Dekking middels reserve
Meer-/minderkosten als gevolg van corona	127		
Thema Ruimte en Leefomgeving - mutaties reserves			
Manifest van Salentein		17	Algemene reserve
GVVP		19	Algemene reserve
Implementatie Omgevingswet		182	reserve Algemene buffer
Verliesneming Matchpoint		73	reserve Grondexploitatie
Rimpeler winstneming	687		reserve Grondexploitatie
Afwaardering grond Husselsesteeg		172	reserve Grondexploitatie
Thema Samenleving			
Meer-/minderkosten als gevolg van corona	34		
Meer-/minderkosten als gevolg van corona - TOZO	2.302	2.302	
Thema Samenleving - mutaties reserves			
-	-	-	
Thema Economie en Recreatie			
Aan- en verkoop grondpercelen	0	127	
Putten Herdenkt	77		Dekking middels reserve
Dromenlab	14		Dekking middels reserve
Meer-/minderkosten als gevolg van corona	14	-12	
Thema Economie en Recreatie - mutaties reserve			
Putten Herdenkt		67	Algemene reserve
Dromenlab		14	Algemene reserve
Thema Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid			
Project betrouwbare gebruiksovervlakten BAG WOZ	43		Dekking middels reserve
Vennootschapsbelasting 2020	146		Dekking middels reserve
Meer-/minderkosten als gevolg van corona	134	-110	
Compensatiepakket COVID-19 2020	0	932	
Thema Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid - mutatie reserves			
Project betrouwbare gebruiksovervlakten BAG WOZ		43	Algemene reserve
Vennootschapsbelasting 2020		146	Reserve Grondexploitatie
Totaal	12.660	13.467	
Saldo		807	

Bedragen * € 1.000

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

In onderstaand overzicht staan per thema de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan/uit de reserves genoemd. De grootste bedragen per thema worden apart genoemd.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	2021
Thema 4 Bestuur, dienstverlening en veiligheid	
Precariobelasting	1.305
Totaal toevoegingen	1.305
Onttrekkingen	
Thema 1 Ruimte en Leefomgeving	
Aanleg 2 ^e deel Henslare	116
Diverse fietspaden	17
Overig	85
Thema 2 Samenleving	
Overig	3
Thema 3 Economie en recreatie	
Stroud	63
Thema 4 Bestuur, dienstverlening en veiligheid	
Verbouwing gemeentehuis	231
Inrichting en ICT	62
Overig	13
Totaal onttrekkingen	590

De structurele onttrekkingen hebben betrekking op de reserve dekking kapitaallasten, die is bedoeld om de kapitaallasten voor de bijbehorende investeringen te dekken.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Putten. Topfunctionarissen in het kader van de WNT zijn diegenen die leiding geven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. Voor gemeenten zijn de gemeentesecretaris en raadsgriffier aangemerkt als topfunctionaris. Het voor de gemeente Putten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000.

	E.G. Van Drie Timmer	F.E. Contant
Functiegegevens	Griffier	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,889	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	64.670	110.139
Beloningen betaalbaar op termijn	10.914	19.309
<i>Subtotaal</i>	<i>75.584</i>	<i>129.448</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	178.667	201.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totale bezoldiging 2020	75.584	129.448

	E.G. Van Drie Timmer	F.E. Contant
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2019 (in fte)	0,889	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	63.854	104.028
Beloningen betaalbaar op termijn	10.038	18.942
Totale bezoldiging 2019	73.892	122.970

Bedragen *€ 1,-

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Balans per 31 december 2020

Balans voor bestemming	31-12-2020	31-12-2019
Vaste activa	63.876	60.980
Immateriële vaste activa	5.267	4.923
a. Kosten verbonden aan sluiten geldlening en saldo agio/disagio	-	-
b. Kosten voor onderzoek en ontwikkeling	596	164
c. Bijdrage aan activa in eigendom van derden	4.671	4.759
Materiële vaste activa	47.034	44.456
a. Investerings met een economisch nut	22.925	23.714
b. Investerings met economisch nut-heffing	8.763	8.884
c. Investerings in openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	15.346	11.858
Financiële vaste activa	11.576	11.601
a. Kapitaalverstrekking aan:		
- Deelnemingen	2.051	2.134
- Gemeenschappelijke regelingen	-	-
- Overige verbonden partijen	4	4
b. Leningen aan:		
- Openbare lichamen	-	-
- Woningbouwcorporaties	-	-
- Deelnemingen	-	-
- Overige verbonden partijen	925	150
c. Overige langlopende leningen u/g	8.596	9.312
d. Uitzetting in 's Rijks schatkist > 1 jaar	-	-
e. Ned. Schatkistpapieren looptijd > 1 jaar	-	-
f. Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	-	-
Vlottende activa	39.265	36.918
Voorraden	-1.314	5.433
a. Grond- en hulpstoffen:		
- Niet in exploitatie genomen bouwgronden	-	-
- Overige grond- en hulpstoffen	-	-
b. Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	-1.336	5.417
c. Gereed product en handelsgoederen	22	16
d. Vooruitbetalingen	-	-
Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	38.196	29.775
a. Vorderingen op openbare lichamen	5.414	5.944
b. Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-	-
c. Overige verstrekte kasgeldlening	-	-
d. Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	30.543	22.128
e. Rekening-courantverhouding niet het Rijk	-	-
f. Rekening-courantverhouding met niet-financiële instellingen	-	-
g. Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier < 1 jaar	-	-
h. Overige vorderingen	2.239	1.703
i. Overige uitzettingen	-	-
Liquide middelen	731	854
a. Kassaldi	3	2
b. Banksaldi	728	852
c. Depositorekening	-	-
d. Kruisposten	-	-
Overlopende activa	1.652	856
a. De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
- Europese overheidslichamen	-	-
- het Rijk	-	-
- overige Nederlandse overheidslichamen	-	-
b. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	1.652	856
Totaal Activa	103.141	97.898
Bedrag waarvan het recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 bestaat.	-	-

Bedragen *€ 1.000

Balans voor bestemming	31-12-2020	31-12-2019
Vaste passiva	91.279	89.857
Eigen vermogen	58.044	54.304
a. Algemene reserve	1.738	1.948
b. Bestemmingsreserves		
- Voor egalisatie van tarieven		
- Overige bestemmingsreserves	55.437	52.364
c. Gerealiseerd resultaat	868	-8
Voorzieningen	14.275	14.474
a. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.055	3.008
b. Onderhoudsegalisatievoorzieningen	11.220	11.466
c. Overige voorzieningen		
Vaste schulden met rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	18.960	21.080
a. Obligatieleningen	-	-
b. Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	18.960	21.080
- Binnenlandse bedrijven	-	-
- Openbare lichamen	-	-
- Overige binnenlandse sectoren	-	-
- Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-	-
c. Door derden belegde gelden	-	-
d. Waarborgsommen	-	-
e. Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Vlottende passiva	11.863	8.040
Netto-vlottende schuld met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	4.665	4.000
a. Kasgeldleningen bij openbare lichamen	-	-
b. Overige kasgeldleningen	-	-
c. Banksaldi	-	-
d. Overige schulden	4.665	4.000
Overlopende passiva	7.198	4.040
a. Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.140	2.990
b. De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
- Europese overheidslichamen	-	203
- het Rijk	4.526	223
- overige Nederlandse overheidslichamen	532	624
c. Overige vooruit ontvangen bedragen	-	-
Totaal passiva	103.142	97.898
Totaalbedrag verstrekte borgstellingen of garantstellingen	75.700	65.407

Bedragen *€ 1.000

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

Immateriële vaste activa	31-12-2020	31-12-2019
Bijdrage activa in eigendom van derden	4.671	4.759
Kosten voor onderzoek en ontwikkeling	596	164
Totaal	5.267	4.923

Bedragen * € 1.000

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt:

Immateriële vaste activa	BW 01-01-2020	Herrubricering	Investerings	Desinvesteringe n	Aflossingen/ afschrijvingen	Bijdragen/ Afwaarderingen	BW 31-12-2020
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	4.759		339	-	427	-	4.671
Kosten voor onderzoek en ontwikkeling	164		469	-	38	-	596
Totaal	4.923	-	808	-	465	-	5.267

Bedragen * € 1.000

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	31-12-2020	31-12-2019
Investerings met een economisch nut	22.925	23.713
Investerings met een economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	8.763	8.885
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	15.346	11.858
Totaal	47.034	44.456

Bedragen * € 1.000

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

Investerings economisch nut	BW 01-01-2020	Herrubricering	Investerings	Desinvesteringe n	Aflossingen/ afschrijvingen	Bijdragen/ Afwaarderingen	BW 31-12-2020
Gronden en terreinen	3.290	-	433	-	42	-172	3.510
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-
Gebouwen	17.487	-	601	-	1.001	-	17.087
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	30	-	-	-	12	-	17
Vervoermiddelen	458	-	110	-	88	-	480
Machines, apparaten en installaties	2.286	-	-58	-	519	-	1.710
Overige materiële vaste activa	163	-	-	-	42	-	121
Totaal	23.713	-	1.086	-	1.703	-172	22.925

Bedragen * € 1.000

Onder bijdragen zijn de bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

Investeringen economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	BW 01-01-2020	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Aflossingen/ afschrijvingen	Bijdragen/ Afwaarderingen	BW 31-12-2020
Gronden en terreinen	398	-	-	-	-	-	398
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-
Gebouwen	655	-	-	-	37	-	618
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7.678	-	587	0	621	-	7.644
Vervoermiddelen	109	-	-	-	49	-	61
Machines, apparaten en installaties	44	-	4	-	6	-	42
Overige materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	8.885	-	591	0	713	-	8.763

Bedragen * € 1.000

De boekwaarde van de investeringen maatschappelijk nut in de openbare ruimte had het volgende verloop:

Investeringen maatschappelijk nut	BW 01-01-2020	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Aflossingen/ afschrijvingen	Bijdragen/ Afwaarderingen	BW 31-12-2020
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	11.435	-	2.873	50	730	-	13.528
Machines, apparaten en installaties	-	-	-	-	-	-	-
Overige materiële vaste activa	422	-	1.444	43	7	-	1.817
Totaal	11.858	-	4.317	93	737	-	15.346

Bedragen * € 1.000

In 2020 zijn de volgende kredieten overschreden (alleen overschrijdingen groter dan € 25.000):

Kredietnummer	Omschrijving	Toelichting	Budget	Uitgaven t/m 2020	Overschrijding
7210002	Aanleg tweede deel Henslare	1.	5.439.790	5.645.006	-205.216
7210007	Rec. Zuiderzeestraatweg Oost	2.	1.134.324	1.159.627	-25.303
7210042	Voorbereiding Stationsstraat	3.	60.000	172.688	-112.688
7210055	Wegen - levensduurverlengend groot onderhoud 2020	4.	410.000	484.891	-74.891
Totaal			7.044.114	7.462.212	-418.098

Bedragen * € 1,-

De redenen van de overschrijding op deze kredieten zijn als volgt:

1. De kosten hebben al wel plaatsgevonden, maar de grondverkoop nog niet. Hierdoor ontstaat tijdelijk een overschrijding totdat verkoop gerealiseerd zijn, waarna het project per saldo naar verwachting binnen het toegekende krediet blijft.
2. De overschrijding op de reconstructie Zuiderzeestraatweg Oost is ontstaan doordat er na realisatie van de reconstructie zijn nog enkele noodzakelijke aanpassingen zijn uitgevoerd. Zo zijn de opritten van het plateau ter hoogte van de komgrens steiler

gemaakt omdat de situatie onveilig weggedrag uitlokte en de maximumsnelheid veelvuldig werd overschreden.

3. Dit voorbereidingskrediet wordt, nu het krediet voor de uitvoering in 2021 beschikbaar is gesteld, samengevoegd met het uitvoeringskrediet "Herinrichting van de Stationsstraat". In de kredietaanvraag is rekening gehouden met de bestedingen op het voorbereidingskrediet.
4. De overschrijding wordt in 2021 verrekend met het budget voor Wegen – levensduurverlengend groot onderhoud 2021.

In bijlage E Overzicht kredieten is een overzicht opgenomen van de investeringskredieten die eind 2020 openstaan. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, de uitgaven tot en met 2019, het in 2020 daadwerkelijke bestede bedrag en het restantkrediet ultimo 2020.

Financiële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa weer:

Financiële vaste activa	BW 01-01-2020	Herrubricering	Investeringen	Desinvesteringen	Aflossingen/ afschrijvingen	Bijdragen/ Afwaarderingen	BW 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan:							
Deelnemingen	2.136	-	-	-	84	-	2.051
Gemeenschappelijke regelingen	-	-	-	-	-	-	-
Overige verbonden partijen	4	-	-	-	-	-	4
Leningen aan:							
Openbare lichamen	-	-	-	-	-	-	-
Woningbouwcorporaties	-	-	-	-	-	-	-
Deelnemingen	-	-	-	-	-	-	-
Overige verbonden partijen	150	-	1.050	-	275	-	925
Overige langlopende leningen	9.312	-	400	-	1.116	-	8.596
Uitzettingen in 's Rijkschatkist > 1 jaar	-	-	-	-	-	-	-
Ned. Schatkistpapieren looptijd > 1 jaar	-	-	-	-	-	-	-
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	11.601	-	1.450	-	1.475	-	11.576

Bedragen * € 1.000

De toename in overige verbonden partijen heeft betrekking op de (tijdelijke) geldlening aan Bosbad (€ 800.000, aflossing in 10 jaar en € 250.000, aflossing in 2020.) De toename in overige langlopende leningen van € 400.000 heeft betrekking op duurzaamheidsleningen.

De aflossingen hebben betrekking op de achtergestelde leningen Vitens (€ 84.000) en Bosbad (€ 275.000). Daarnaast hebben aflossingen op hypothecaire geldleningen van personeel plaatsgevonden voor € 1.116.000 in 2020.

Rapportage schatkistbankieren

Het drempelbedrag in het kader van het verplichte schatkistbankieren voor de gemeente Putten is voor 2020 vastgesteld op €417.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren 2020		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Drempelbedrag	1	417	417	417	417
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's 'Rijkschatkist aangehouden middelen	2	618	964	767	639
Ruimte onder het drempelbedrag	3a = 1 > 2	-	-	-	-
Overschrijding van het drempelbedrag	3b = 2 > 1	200	547	350	222
Berekening drempelbedrag					2020
Begrotingstotaal verslagjaar	4a				55.666
Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan €500 miljoen	4b				55.666
Het deel van het begrotingstotaal dat groter is dan €500 miljoen	4c				-
Drempelbedrag	1 = 4b * 0,0075 + 4c * 0,002 met een minimum van €250.000				417
Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijkschatkist aangehouden middelen		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	5a	56.210	87.726	70.577	58.821
Dagen in het kwartaal	5b	91	91	92	92
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	2 = 5a / 5b	618	964	767	639

Bedragen *€ 1.000

Voorraden

Van de voorraad gronden kan het volgende overzicht worden gegeven:

Onderhanden werk	BW 01-01-2020	Herrubricering	Investerings	Desinvesteringe n	Voorziening	Bijdragen/ Atwaarderingen	BW 31-12-2020
Rimpeler	4.953		1.796	9.120		687	-1.684
Matchpoint	464		315	358		-73	348
Totaal Onderhanden werk	5.417	-	2.111	9.478	-	614	-1.336

Bedragen *€ 1.000

De prognoses van bovenstaande grondexploitaties zijn als volgt:

Prognose	Nog te verwachten kosten	Nog te verwachten opbrengsten	Nog te verwachten resultaat (nominaal)
Rimpeler	4.450	3.473	707
Matchpoint	302	650	-
Totaal	4.752	4.123	707

Bedragen *€ 1.000

Uitgangspunten actualisatie grondexploitatie

Het BBV schrijft voor dat de jaarrekening een reëel beeld moet schetsen van de financiële positie van de gemeente, wat onder andere betekent dat het onderhanden werk reëel gewaardeerd moet worden. Dat houdt in dat de grondexploitaties moeten worden begroot op basis van reële uitgangspunten. Het realiteitsgehalte van een grondexploitatiebegroting wordt bepaald door de (combinatie van de) volgende begrotingselementen:

- Nominaal geraamde kosten (hoeveelheden x eenheidsprijzen);

- Nominaal geraamde opbrengsten (hoeveelheden x eenheidsprijzen);
- Kostenstijging (% en fasering);
- Opbrengstenstijging (% en fasering);
- Rentelasten en rentebaten (% en fasering).

Hierna wordt een toelichting gegeven op de gehanteerde uitgangspunten en de daarbij gemaakte keuzes.

De parameters voor prijsontwikkeling en rente

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten ultimo 2020 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Dit betreft een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Om reële uitgangspunten te kunnen bepalen voor verwachte prijsontwikkelingen en renteontwikkelingen, is beoordeeld hoe in het verleden de prijsstijgingen werden begroot en hoe de grondprijzen en de kostprijs van bouwgrond zich in werkelijkheid hebben ontwikkeld. Op basis hiervan hanteert het college voor het doorrekenen van iedere jaarschijf de volgende parameters:

- Kostenstijging 2%;
- Opbrengstenstijging 2%;
- Rente 0%.

De lopende grondexploitaties worden gefinancierd met eigen vermogen. Derhalve hanteert de gemeente een rentepercentage van 0%. De parameters zijn gelijk aan voorgaand jaar.

Voor Matchpoint geldt dat de grondexploitatie volgens initiële planning maximaal 1 jaar loopt (tot en met 2020). Dit is met 1 jaar verlengd naar 2021. Gezien de korte looptijd tot afronding (looptijd van 1 jaar) is in de grondexploitatie geen sprake van prijsinflatie. Dit betekent dat alle kosten en opbrengsten prijsvast zijn gedurende de looptijd.

Disconteringsvoet

De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2020: 2%).

Fasering

Grondexploitaties mogen maximaal een looptijd hebben van 10 jaar. Als de grondexploitatie een looptijd kent van meer dan 10 jaar, dan moeten aanvullende beheersmaatregelen worden genomen. De gemeente Putten kent geen grondexploitaties met een horizon langer dan 10 jaar, waarmee deze wijziging op dit moment geen effect heeft op de lopende grondexploitaties.

Risico's grondexploitatie

De grootste risico's ten aanzien van de huidige schattingen en de mogelijke uitkomst daarvan zijn gelegen in het complex Rimpeler. Na het opnemen van de verliesvoorziening wordt het risico op grondexploitatie Matchpoint als zeer beperkt ingeschat.

De risico's zijn nader toegelicht en financieel vertaald in de paragrafen Grondbeleid en Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag.

Uitzettingen met rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van 1 jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Kortlopende vorderingen	Saldo 31-12-2020	Dubieuze vorderinge n	Gecorrige erde boekwaard e 31-12- 2020	Gecorrige erde boekwaard e 31-12-2019
a. Vorderingen op openbare lichamen	5.494	80	5.414	5.944
b. Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen			-	-
c. Overige verstrekte kasgeldleningen			-	-
d. Uitzettingen in 's Rijksschatkist < 1 jaar	30.543		30.543	22.128
e. Rekening-courantverhouding niet het Rijk			-	-
f. Rekening-courantverh. met niet-financiële instellingen			-	-
g. Uitz. in de vorm van Nederlands schuldpapier < 1 jaar			-	-
h. Overige vorderingen	3.192	953	2.239	1.703
i. Overige uitzettingen			-	-
Totaal	39.229	1.033	38.196	29.775

Bedragen * € 1.000

Specificatie dubieuze vorderingen:

Dubieuze vorderingen	31-12-2020	31-12-2019
WSNP / Faillissementen	82	78
Dwangsommen	320	295
Overige dubieuze debiteuren	96	80
Sociale zaken (incl. leenbijstand & krediethypotheke)	535	566
Totaal	1.033	1.019

Bedragen * € 1.000

De voorziening voor dubieuze vorderingen ligt in lijn met voorgaand jaar. De voorziening op dwangsommen stijgt door nieuw opgelegde dwangsommen voor permanente bewoning in 2020. De voorziening voor sociale zaken is licht gedaald door aflossingen en verbetering van betaalgedrag.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	31-12-2020	31-12-2019
Kassaldi	3	2
Banksaldi	728	852
Kruisposten	-	-
Depositorekening	-	-
Totaal	731	854

Bedragen * € 1.000

De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Overlopende activa	31-12-2020	31-12-2019
De voorschot bedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
- Europese overheidslichamen	-	-
- het Rijk	-	-
- overige Nederlandse overheidslichamen	-	-
Nog te ontvangen bedragen	1.652	856
Vooruitbetaalde bedragen	-	-
Totaal	1.652	856

Bedragen * € 1.000

De overlopende activa hebben betrekking op nog te ontvangen bedragen en hebben een looptijd die korter is dan 1 jaar.

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen	31-12-2020	31-12-2019
Algemene reserve	1.738	1.948
Bestemmingsreserves:		
- Egalisatie tarieven	-	-
- Overige bestemmingsreserves	55.437	52.364
Resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	868	-8
Totaal	58.044	54.304

Bedragen * € 1.000

Het verloop in 2020 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Algemene reserve	Saldo 1-1-2020	Vermeerdering 2020	Vermindering 2020	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve	1.940	-	201	1.738
Rekeningsaldo 2020		868	-	868
Totaal algemene reserve	1.940	868	201	2.606

Bestemmingsreserves	Saldo 1-1-2020	Vermeerdering 2020	Vermindering 2020	Saldo 31-12-2020
Reserve IBOR	1.115	268	441	942
Reserve precariobelasting	1.360	1.320	2.680	-
Reserve algemene buffer	16.305	2.680	182	18.803
Reserve weerstandscapaciteit	5.845	-	-	5.845
Reserve sociaal domein	1.452	2.171	901	2.722
Reserve dekking kapitaallasten	17.719	1.133	590	18.262
Totaal bestemmingsreserves	43.795	7.572	4.793	46.574

Grondexploitatie	Saldo 1-1-2020	Vermeerdering 2020	Vermindering 2020	Saldo 31-12-2020
Reserve grondexploitatie	8.009	687	393	8.303
Reserve bovenwijkse voorzieningen	-	-	-	-
Reserve Woonlasten	560	-	-	560
Totaal reserve grondexploitatie	8.569	687	393	8.863

Totaal reserves	54.304	9.127	5.387	58.044
------------------------	---------------	--------------	--------------	---------------

Bedragen * € 1.000

Van bovenstaande reservemutaties heeft slechts de onttrekking uit de reserve dekking kapitaallasten een structureel karakter. De overige reservemutaties zijn incidenteel van aard.

Algemene reserves

Het doel van de algemene reserve is een financiële buffer te vormen voor het opvangen van tegenvallers, calamiteiten en dergelijke. In de tabel op de volgende pagina is het jaaroverzicht van de algemene reserve weergegeven.

Jaaroverzicht algemene reserve 2020	
Stand per 1 januari 2020	1.940
Toevoegingen:	
Rekeningsaldo 2020	868
Totaal toevoegingen	868
Onttrekkingen:	
Terugverdien frictiekosten RNV	-109
Kosten Manifest van Salentein	17
Kosten Dromenlab	14
Kosten Putten Herdenkt	67
Bijdrage skatebaan Van Geenstraat	132
Bijdrage verkeersonderzoek Dorpsstraat-Engweg	25
Opstellen Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan	19
Kosten brandkranen	12
Kosten uitvoering BAG WOZ + berichtenverkeer	31
Overige mutaties < € 10.000	-6
Totaal onttrekkingen	202
Saldo algemene reserve 31-12-2020 na bestemming	2.606

Bedragen * € 1.000

Bestemmingsreserves

Reserve IBOR

Reserve IBOR	Saldo 1-1-2020	Vermeerdering 2020	Verminderin g 2020	Saldo 31-12-2020
Wegen	649	169	441	377
Openbare verlichting	131	87	-	218
Groen	335	11	-	346
Totaal reserve IBOR	1.115	268	441	942

Bedragen * € 1.000

De reserve IBOR dient ter egalisatie van het groot onderhoud wegen, groen, verlichting, verkeersveiligheid en overige IBOR componenten. In 2020 is € 400.000 onttrokken op basis van het raadsbesluit voor de Calcariaweg/Sprielderweg, kruising Oude Rijksweg, skatebaan Van Geenstraat en meerkosten asfalt-elementverharding. De overige mutaties hebben betrekking op de egalisatie van groot onderhoud met de reserve op basis van de Nota reserves en voorzieningen 2019.

Reserve precariobelasting

Met ingang van 2014 is een reserve voor de precariobelasting ingesteld. De ontvangen bijdrage is conform raadsbesluit toegevoegd aan de reserve precario voor een bedrag van € 1.320.000. Conform het raadsvoorstel is dit toegevoegd aan de reserve precario. Daarnaast is in 2020 gebleken dat de opbrengsten 2019-2020 niet meer onder bezwaar stonden en hier geen bezwaar meer tegen mogelijk was. Hierop is conform raadsbesluit een bedrag van € 2,6 miljoen in de reserve Algemene buffer gestort.

Reserve algemene buffer

Het doel van deze reserve is om een algemene buffer aan te houden om de reservepositie van de gemeente Putten te waarborgen.

Reserve weerstandscapaciteit

Het doel van de reserve is om een buffer aan te houden voor risico's zoals gekwantificeerd in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Reserve sociaal domein

Deze reserve heeft een egalisatiefunctie in het kader van de verstrekte voorzieningen op basis van de Participatiewet, de Wmo en de Jeugdzorg.

Reserve sociaal domein	Saldo 01-01-2020	Vermeerdering 2020	Vermindering 2020	Saldo 31-12-2020
Startpunt Nota reserves en voorzieningen 2015	2.758			2.758
Product jeugdhulp	-5.556	74	567	-6.049
Product algemene voorzieningen	890	76	-	966
Product bijstandverlening	379	554	22	911
Product maatwerkvoorzieningen	3.802	1.389	297	4.894
Product arbeidsparticipatie	303	20	15	308
Product inburgering	144	58	-	202
Product recreatie en cultuurhistorie	-1.268	-	-	-1.268
Totaal reserve sociaal domein	1.452	2.171	901	2.722

Bedragen * € 1.000

Voor een toelichting op de reserve sociaal domein wordt verwezen naar de paragraaf Sociaal domein.

Reserve dekking kapitaallasten

De reserve dekking kapitaallasten is in 2017 ingesteld en dient ter dekking van kapitaallasten voor investeringen. De instelling van de reserve komt voort uit een wijziging in het BBV. Gemeenten worden met ingang van het jaar 2017 voorgeschreven investeringen met maatschappelijk nut te activeren en inzichtelijk te maken op de balans. Dotaties aan de reserve dekking kapitaallasten vindt plaats op basis van besluitvorming rondom investeringen. De onttrekking in 2020 dient ter dekking van kapitaallasten. De onttrekking uit de reserve dekking kapitaallasten is een structurele onttrekking.

Reserves bouwgrondexploitatie

In onderstaande tabel is het jaaroverzicht van de reserve grondexploitatie weergegeven.

Jaaroverzicht reserve grondexploitatie 2020	
Stand per 1-1-2020	8.009
Toevoegingen:	
Winstneming project Rimpeler	687
Totaal toevoegingen	687
Onttrekkingen:	
Verlies project Matchpoint	73
Afwaardering grond Husselsesteeg	172
Vennootschapsbelasting 2020	146
Overig	2
Totaal onttrekkingen	393
Saldo reserve grondexploitatie 31-12-2020 na bestemming	8.303

Bedragen * € 1.000

In 2020 is de reserve grondexploitatie gevoed op basis van de voortgang. Er is tussentijds winst genomen voor het project Rimpeler.

De onttrekking uit de reserve komt voort uit vorming van een verliesvoorziening voor de nadelige resultaten die uit de exploitatie van Matchpoint worden verwacht. Daarnaast is de afwaardering op een (strategische) aankoop van een perceel gedekt uit de reserve.

Reserve SGW-gelden

Deze reserve wordt ingezet ter dekking van de kosten voor compensatielocaties ter realisatie van sociale woningbouw. De gemeente heeft, conform de Woonvisie, als beleid dat 50% van de te bouwen woningen wordt gerealiseerd in de sociale sector. Doordat op locaties van private partijen veelal een lager percentage sociale woningbouw wordt gerealiseerd dan conform gemeentelijk beleid bedoeld is, ontstaat op andere locaties (compensatielocaties) de noodzaak om een hoger percentage te realiseren. Die compensatielocaties dragen daardoor een financiële compensatielast (de gronden voor sociale woningbouw hebben een lagere grondwaarde dan het gemiddelde vanwege een groter aandeel gronden voor bouw in de vrije sector). Die financiële last moet voldaan kunnen worden vanuit de bestemmingsreserve.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2020 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Voorziening	Saldo 1-1-2020	Vermeerde ring	Verminderi ng	Saldo 31-12-2020
Egalisatievoorziening groot onderhoud gebouwen	285	64	-	349
Egalisatievoorziening riolering	6.841	337	65	7.112
Egalisatievoorziening afkoopsom grafonderhoud	3.813	189	612	3.389
Egalisatievoorziening begraafplaatsen	528	11	170	369
Egalisatievoorziening afval	-	-	-	-
Egalisatievoorziening wethouderspensioenen	2.988	144	97	3.036
Voorziening middelen derden (Kostenverhaal)	20	-	-	20
Totaal voorzieningen	14.474	746	944	14.275

Bedragen * € 1.000

Egalisatievoorziening groot onderhoud gebouwen

Deze voorziening is bedoeld voor het egaliseren van de kosten groot onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen. De vermeerdering bedraagt € 64.000 en bestaat uit de jaarlijkse dotatie aan de voorziening conform het onderhoudsplan.

Egalisatievoorziening riolering

De voorziening is gevormd voor het egaliseren van de baten en lasten van het product riolering en de in het GRP berekende toekomstige investeringen. De egalisatie van de exploitatie riolering 2020 heeft geleid tot een toevoeging aan de voorziening van € 271.000.

Voor de relatie met het Zuiveringskringafvalwaterketenplan (ZAP) 2015-2020 verwijzen wij naar de paragraaf Kapitaalgoederen in het jaarverslag waar een vergelijking is opgenomen tussen de werkelijke kosten en opbrengsten ten opzichte van de begrote kosten en opbrengsten.

Egalisatievoorziening afkoopsom grafonderhoud

De voorziening heeft tot doel de ontvangen afkoopsommen onderhoud graven in te zetten ter dekking van de toekomstige kosten grafonderhoud.

De toevoeging aan de voorziening voor een bedrag van € 189.000 heeft betrekking op ontvangen afkoopsommen voor grafonderhoud. Voor het onderhoud van de graven wordt jaarlijks op basis van het aantal afgekochte graven beschikt over de voorziening. De beschikking bedroeg voor 2020 een bedrag van € 612.000, inclusief een bedrag van € 371.000 ten behoeve van de uitbreiding Schootmanshof fase 3.

Egalisatievoorziening begraafplaatsen

Deze voorziening omvat de jaarlijkse egalisatie van het product begraafplaatsen. De egalisatie van de exploitatie begraafplaatsen 2020 heeft geleid tot een toevoeging aan de voorziening van € 11.000. Daarnaast heeft er een onttrekking van € 170.000 ten behoeve van de uitbreiding Schootmanshof fase 3.

Egalisatievoorziening afval

Het beleidsuitgangspunt van deze voorziening is de voor- en nadelen van het product afval ten gunste of ten laste van deze voorziening te brengen. De voorziening is hiervoor niet toereikend. Het nadeel van het product Afval is dan ook ten laste van de algemene dienst gebracht.

Voorziening wethouderspensioenen

Op grond van het BBV dient de gemeente een afzonderlijke voorziening te vormen voor de toekomstige betalingsverplichting voor wethouderspensioenen. Jaarlijks vindt een actuariële herrekening van de noodzakelijke hoogte van de voorziening plaats.

In 2020 heeft een dotatie plaatsgevonden, met name door actuariële herrekeningen. Dit betreft het gebruik van nieuwe sterftetabellen in combinatie met een lage rekenrente.

Voorziening middelen derden (Kostenverhaal)

De voorziening middelen derden heeft betrekking op bijdragen van derden aan bovenwijkse voorzieningen. Op basis van de Nota kostenverhaal worden de kosten voor bovenwijkse voorzieningen in voorkomende gevallen in rekening gebracht bij derden. De middelen hebben een bestedingsverplichting. Conform de verslaggevingsvoorschriften zijn de middelen van derden met een bestedingsverplichting ondergebracht in een voorziening.

Vaste schulden met een rente typische looptijd langer van 1 jaar of langer

De onderverdeling en het verloop van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Langlopende schulden	31-12-2020	31-12-2019
Obligatieleningen	-	-
Onderhandse leningen:		
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-	-
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	18.960	21.080
Binnenlandse bedrijven	-	-
Openbare lichamen	-	-
Overige binnenlandse sectoren	-	-
Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	-	-
Door derden belegd geld	-	-
Waarborgsommen	-	-
Totaal	18.960	21.080

Bedragen *€ 1.000

Verloop langlopende schulden	Saldo 1-1-2020	Vermeerde ring	Aflossing	Saldo 31-12-2020
Obligatieleningen	-	-	-	-
Onderhandse leningen				
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	21.080	-	2.120	18.960
Door derden belegd geld	-	-	-	-
Waarborgsommen	-	-	-	-
Totaal	21.080	-	2.120	21.080

Bedragen *€ 1.000

De totale rentelast voor het jaar 2020 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 15.000. Dit is verdeeld in een rentelast van € 48.000 op de lopende financiering. Daarnaast is in 2019 een financiering afgesloten voor 10 jaar met een negatieve rente. Dit heeft in 2020 geresulteerd in een rentebaar van € 63.000.

Netto vlottende schuld met rente typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Kortlopende schulden	31-12-2020	31-12-2019
Kasgeldleningen openbare lichamen	-	-
Overige kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	-	-
Overige schulden	4.665	4.000
Totaal	4.665	4.000

Bedragen *€ 1.000

De overige schulden hebben betrekking op te betalen facturen en betalingen onderweg.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	31-12-2020	31-12-2019
Nog te betalen bedragen	2.140	2.990
De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
- Europese overheidslichamen	-	203
- het Rijk	4.526	223
- overige Nederlandse overheidslichamen	532	624
Overige vooruitontvangen bedragen	-	-
Totaal	7.198	4.040

Bedragen * € 1.000

De nog te betalen bedragen bestaan hoofdzakelijk uit nog te ontvangen facturen en afrekeningen. Voor een nadere uiteenzetting van de voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren verwijzen wij naar bijlage F.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Waarborgen en garanties

Het onder het balans totaal vermelde bedrag voor gewaarborgde geldleningen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Garantstellingen	Aard	Oorspronkelijk bedrag	Percentage leningsbedrag borgstelling	Restant 1-1-2020	Restant 31-12-2020	Betaling gedurende 2020
Woningbouwvereniging Putten	Diverse	68.201	100%	42.012	52.217	-10.205
Woningbouwvereniging Putten	WSW achtervang en financiering soc. Nieuwbouw	25.000	50%	10.024	9.509	515
St. Bosbad Klein Zwitserland	Investeringen bosbad en RC	9.483	100%	5.286	6.563	-1.277
Garantiehypotheek particulieren	Garantie Hypotheekleningen	-	100%	608	268	340
Stichting Prot. Chr. Woon- en Zorgcentrum "De Schauw"	Herfinanciering Woon en zorgcentrum	2.485	100%	1.192	1.046	146
Stichting HABION	Financiering nieuwbouw	12.036	50%	5.770	5.725	45
Vitens Gelderland (WG) Zwolle	Financiering watervoorziening	189.200	1,62%	110	-	110
Stichting De Rozenhof	Herfinanciering aanleunwoningen	388	100%	143	122	21
Inclusief groep NV	Waarborg	2.500	14,29%	262	250	12
Totaal		309.293		65.407	75.700	-10.293

Bedragen * € 1.000

Contracten en lopende verplichtingen

Door de gemeente Putten wordt voor de contracten en lopende verplichtingen (meerjarig) een doorlopende registratie bijgehouden.

Eigen bijdrage CAK

De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. Het CAK verstrekt een totaaloverzicht waarbij maandelijkse afstorting van de geïncasseerde bedragen aan de gemeente plaatsvindt. De afstorting vindt plaats met een vertraging van ongeveer 3 maanden. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdrage door het CAK heeft de wetgever bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen een verantwoordelijkheid is van het CAK en niet meer van de gemeente. De ontvangen bijdragen worden gecontroleerd aan de hand van het aantal cliënten.

In de in 2020 ontvangen overzichten zijn geen grote verschillen aan te wijzen. Hiermee is vastgesteld dat het aantal geïnde bijdragen conform de gemeentelijke administratie is. Omdat de gemeente geen inzicht heeft in de inkomensgegevens van de betrokken cliënten, kan de omvang van de eigen bijdrage niet exact worden vastgesteld. Dit betekent dat de gemeente Putten geen volledige zekerheid heeft over de omvang en de hoogte van de eigen bijdragen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing.

Bijlagen

Bijlage A Kerngegevens

Financiële structuur	Rekening 2019	Primitieve begroting 2020	Rekening 2020
Baten	57.504	56.380	66.086
Lasten	53.933	55.666	62.247
Gerealiseerd saldo van baten en lasten/resultaat voor bestemming	3.571	714	3.839
Mutaties in reserves	-3.580	-663	-3.018
Gerealiseerd resultaat/resultaat na bestemming/rekeningsaldo	-8	51	821
Balans			
Vaste activa	60.980	78.151	63.876
Vlottende activa	36.918	14.744	39.218
Eigen vermogen	54.304	50.990	58.143
Voorzieningen	14.474	14.469	14.275
Langlopende schulden	21.080	18.960	18.960
Vlottende passiva	8.040	8.476	11.717

Bedragen *€ 1.000

Bijlage B Personele bezetting

Afdeling	Aantal medewerkers	Aantal FTE
Raadsgriffier	2,0	1,7
Directie & Alg. Dienst	1,0	1,0
Ruimte Binnen	34,0	31,1
Ruimte Buiten	25,0	25,0
Samenleving	35,0	30,0
Dienstverlening	57,0	47,3
Staf	27,0	23,4
Totaal personele bezetting 31 december 2020	181,0	159,5
Totaal personele bezetting 31 december 2019	173,0	153,8
Gemiddelde bezetting in FTE 2020	177,0	156,7
Gemiddelde bezetting in FTE 2019	169,0	149,6

Ten opzichte van 2019 is het aantal medewerkers toegenomen met 8, het aantal fte is toegenomen met 5,7.

Bijlage C Beleidsindicatoren

Vanaf begrotingsjaar 2017 wordt een set van 39 (voorgeschreven) kengetallen opgenomen in de begroting. Deze zijn hierna gerubriceerd per thema. De kengetallen zijn ontleend aan de website [waarsaatjiegemeente.nl](http://www.waarsaatjiegemeente.nl). Deze informatie is bedoeld voor een betere vergelijkbaarheid van gemeenten onderling.

Thema 1 Ruimte en leefomgeving					
Nr	Kengetallen	Eenheid kengetal	Putten	Nederland	Jaartal
1	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	18	9	2020
2	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	58 kg	163 kg	2019
3	Hernieuwbare elektriciteit	Percentage	14%	18%	2018

Thema 2 Samenleving					
Nr	Kengetallen	Eenheid kengetal	Putten	Nederland	Jaartal
6	Demografische druk	Percentage	81%	70%	2020
7	Niet sporters	Percentage	44%	49%	2016
8	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	681	792	2019
9	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	73%	69%	2019
11	Funciemenging	Percentage	51%	53%	2019
12	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	195	460	2020
13	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	121	202	2020
14	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 1.000 inwoners	490	640	2020
15	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	3%	6%	2019
17	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	1%	2%	2019
18	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2%	2%	2019
19	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	0,0	2	2018
20	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	23	26	2019
21	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	12%	12%	2019
22	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	1%	1%	2019
23	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0%	0%	2019

Thema 3 Economie en recreatie					
Nr	Kengetallen	Eenheid kengetal	Putten	Nederland	Jaartal
24	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	163,0	152	2019

Thema 4 Bestuur, dienstverlening en veiligheid					
Nr	Kengetallen	Eenheid kengetal	Putten	Nederland	Jaartal
25	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	€ 623,00	€ 700,00	2020
26	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	€ 646,00	€ 773,00	2020
27	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	€ 351,00	€ 270,00	2020
28	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	1,0	2,0	2019
29	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	1,0	5,0	2019
30	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2,0	2,0	2019
31	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	3,0	6,0	2019
32	Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	62,0	132,0	2019
34	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	0,0%	1,0%	2019
35	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	7,0	NB	2020
36	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	6,5	NB	2020
37	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 494,12	NB	2020
38	Externe inhuur	Percentage van de werkelijke loonsom organisatie	22,4%	NB	2020
39	Overhead	% van totale lasten	11,4%	NB	2020

Bijlage D Overzicht subsidies

Overzicht van verstrekte subsidies 2020 per begrotingsthema

Vrouwen Advies Commissie	1.000
Verkeersveiligheidsprojecten	0
Lokaal Comité Ontwikkelingssamenwerking	10.500
Stg. Dierentehuis "Levenslust"	8.059
Stichting Dierenambulance Putten-Barneveld	4.500

Stichting Regionale Veteranendag Noord-West Veluwe	3.000
Stichting de Samenloop Putten	0
Koningsfeest Oranje Scheg	2.500
Stichting Truckfestijn Putten	1.420
VVV	68.500
Stichting Ondernemersfonds Putten	81.800
Lokale Omroep Putten Veluwe FM	12.316
Subsidie wandelpaden	5.978
Subsidie bomen	1.800
Oranjevereniging	10.364
Visit Veluwe	24.428
Stg. Bosbad Klein Zwitserland	499.925

Incidentele subsidie sociaal en cultureel werk	7.657
Theater Stroud	37.760
Groevenbeek Klassiek	0
Fanfarecorps Excelsior	15.250
Kunst in de Kelder	3.885
Bibliotheek Noordwest Veluwe	396.639
Christelijke Bibliotheek De Aker	13.900
Christelijke Bibliotheek Huinen	8.600
Atelierroutiers Putten	0
Cultuurkust	54.482
Putten Herdenkt	71.565
Stichting Randmeer concerten	1.000
Bijdrage Nationaal Monument Kamp Amersfoort	659
Partnerschap gemeente Ladelund	0
Subsidie monumenten	5.000

Gezondheid, Welzijn & Maatschappelijke ondersteuning	Werkelijk
ZorgDat screening Voedselbank Putten	5.736
Voedselbank Harderwijk, Ermelo, Putten	0
SWP	551.017
Stimenz	261.959
Veilig Thuis NOG	115.031
Stg. Slachtofferhulp NW Veluwe	7.018
Stichting Siriz	2.650

Gezondheid, Welzijn & Maatschappelijke ondersteuning		Werkelijk
Hospice Nijkerk e.o.		1.350
Hospice Dr. Holtrop Ermelo		1.350
Humanitas		9.000
Stg. Chris en Voorkom!		0
Totaal		955.111

Jeugd		Werkelijk
Buurtzorg Jong		263.442
Van Montfoort		95.000
Icare Jeugdgezondheidszorg		385.756
Peuteropvangsubsidie voor ouders		31.930
Totaal		776.129

Sport & Bewegen		Werkelijk
Incidentele subsidie Bewegen		0
Open clubs		116.375
Stichting Puttense sportmarathon		0
Ledensubsidie sportverenigingen		35.880
Exploitatiesubsidie Stg. Binnensport		151.720
Totaal		303.975

Incidentele subsidie algemeen		Werkelijk
Incidentele subsidie algemeen		-
Totaal		

Doelgroepensubsidie		Werkelijk
Doelgroepensubsidies A (jongeren tot 18 jaar)		980
Doelgroepensubsidies C (65+)		3.852
Totaal		4.832

Totale subsidie		3.392.534
------------------------	--	------------------

Bijlage E Overzicht kredieten

Omschrijving EN / ENH / MN	Grootboeknr	Omschrijving krediet	Som van krediet	Som van historische uitgaven	Som van uitgaven 2020	Som van restant
Bedrijfsgebouwen EN	7030006	NIEGG Achterstr vm showr 563 m2	-	302.968	-	-302.968
	7030009	NIEGG Aankoop Brinkstr.(politieburo)	-	331.245	-	-331.245
	7045010	Verbouw Gemeentehuis	8.486.483	8.056.569	429.914	-0
	7110000	renovatie kantine brandweerkazerne	26.517	24.702	1.815	-0
	7420007	M2020 Nieuwbouw De Akker	300.000		164.374	135.626
	7420008	M2021 Nieuwbouw Rimpeler	-		4.675	-4.675
Totaal Bedrijfsgebouwen EN			8.813.000	8.715.484	600.778	-503.263
Bedrijfsgebouwen ENH	7730001	Afvalbrengstation Hoge Eng West 5	434.250	392.017	-	42.233
Totaal Bedrijfsgebouwen ENH			434.250	392.017	-	42.233
Bijdrage aan activa in eigendom van derden EN	7429000	M2014 IHP Onderwijs	23.437	-	-	23.437
	7429001	M2016 IHP Onderwijs	119.450	-	-	119.450
	7429002	M2017 IHP Onderwijs	200.000	-	-	200.000
	7429003	M2018 IHP Onderwijs	200.000	-	-	200.000
	7429004	M2019 IHP Onderwijs	200.000	-	-	200.000
	7520003	Accommodatieplan sport 2017	868.911	474.628	303.187	91.096
	7520004	Onderzoek invulling Sportpark Putter Eng	30.000	-	33.500	-3.500
Totaal Bijdrage aan activa in eigendom van derden EN			1.641.798	474.628	336.687	830.483
Bijdrage aan activa in eigendom van derden MN	7830002	Bijdr. Vitale Vakantieparken	69.968	67.512	2.455	0
Totaal Bijdrage aan activa in eigendom van derden MN			69.968	67.512	2.455	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken ENH	7720001	Afkoppelen verhard oppervlak riolering	4.686.240	1.307.031	3.611	3.375.599
	7720004	Meten en monitoren	55.000	16.755	1.846	36.399
	7720009	Afkoppelen riolering –deelgebied 2	775.000	758.163	6.270	10.567
	7720017	LIFE15 CCA/NL/000052 AERFIT onderdeel D1	1.505		1.505	-
	7720034	M2019 Uitvoeringsplan BRP 2013-2030	-	-	-	-
	7720035	Watergangen Bijsteren (uit grondexpl.)	-	-	-	-
	7720041	Pilot renovatie drukriolering	157.235	142.198	15.037	1
	7720045	Renovatie riolering 2020	280.343		280.343	-0
	7720046	Renovatie rioolgemalen	471.130		91.159	379.971
	7720047	Renovatie drukrioleringsunits	919.725		81.053	838.672
	7720049	Renovatie riolering 2021	-		21.214	-21.214
	7750001	Renovatie groen Schootmanshof	699.500	663.947	34.374	1.179

Omschrijving EN / ENH / MN	Grootboeknr	Omschrijving krediet	Som van krediet	Som van historische uitgaven	Som van uitgaven 2020	Som van restant
	7750003	Vb uitbreiding begr.plaats Schootmanshof fase 3	591.000	95.324	50.672	445.004
	77200XX	LIFE15 CCA/NL/000052 AERFIT krediet	303.685	303.685	-	-
	77200XX	LIFE15 CCA/NL/000052 AERFIT kapitaalverstrekkingen	325.119	325.119	-	0
Totaal Grond-, weg- en waterbouwkundige werken ENH			9.265.482	3.612.222	587.084	5.066.177
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken MN	7210002	Aanleg tweede deel Henslare	5.439.790	5.619.710	25.296	-205.216
	7210003	Herinrichting Stationsomgeving	1.620.452	1.505.220	3.921	111.311
	7210004	Herinrichting Fontanusplein	185.000	39.449	54.970	90.581
	7210006	Rec. Roosendaalseweg	543.979	543.979	-	-
	7210007	Rec. Zuiderzeestraatweg Oost	1.134.324	1.145.916	13.711	-25.303
	7210008	Rec. Garderenseweg	1.425.395	1.420.400	4.995	0
	7210014	Bakkerstr.Ged.Verl. Dorpstr.ingang P-AH	33.950	1.612	-	32.338
	7210016	Rec. Ronde Gard.weg/Calcariaweg	132.339	129.765	2.573	1
	7210018	Aansluitptn openb.verlichting centrum	167.500	125.718	-	41.782
	7210019	Herinrichting Stationsomgeving LVO	315.000	134.264	128.787	51.949
	7210021	Broeksteegje verbeteringen en omlegging	52.000	70.921	3.160	-22.081
	7210031	Vorb. Waterweg Noord,Kiefvelderstg, Vanenb.allee	58.425	31.464	26.961	0
	7210032	Uitvoering rec. Vanenburgerallee tot Hoornsdam	3.006.280	241.762	352.850	2.411.668
	7210033	Renovatie Sprielderweg / Calcariaweg	737.855	728.175	9.679	-0
	7210035	Vervanging rijbaan/trottoirs Postweg/Drieseweg	396.920	390.890	7.398	-1.368
	7210036	Vervanging/reconstructie rijbaan Hooiweg	-	14.512	42	-14.554
	7210037	Uitvoeringskrediet Verkeer Steenenkamer fase 2	1.300.000	69.876	775.682	454.442
	7210038	Aanp Bewegwijzering N798 ri Putten-West en centrum	85.000	31.028	31.383	22.589
	7210039	Wegen - levensduurverlengend groot onderhoud 2019	406.016	406.016	-	-0
	7210040	Openbare verlichting - vervanging (IBOR) 2019	200.000	20.854	-	179.146
	7210041	Openbare verlichting - inhaalinvestering 2019	270.000	80.925	70.035	119.040
	7210042	Vorbereiding Stationsstraat	60.000	38.460	134.229	-112.688
	7210043	Aanleg van bermverharding Groot Hellerweg	20.828	20.828	-	-
	7210044	Bermverharding Arlerstg/Middelbeekwg/zeedijk	189.075	-	189.075	-0
	7210045	M2020 Aanleg nw fietspad Oude prinsewg/voorthstraa	20.000			20.000
	7210052	M2020 rec. Voorth.straat(Van Geenstr./Sprieldewg)	85.000		47.360	37.640
	7210055	M2020 Wegen - levensduurverlengend groot onderhoud	410.000		484.891	-74.891
	7210059	Ontwikkeling Gervenhof	-	5.727	600	-6.327
	7210060	M2020 Kapitaalgoederen Verlichting	470.000		43.468	426.532

Omschrijving EN / ENH / MN	Grootboeknr	Omschrijving krediet	Som van krediet	Som van historische uitgaven	Som van uitgaven 2020	Som van restant
	7210061	Reconstructie Jan Nijhuisstraat	-		19.497	-19.497
	7210065	Herinr.Oude Rijksweg (N798)-Hoofdln-Schoonderb.ln	150.000			150.000
	7570001	Renovatie openbaar groen	1.458.688	1.457.692	996	1
	7570002	Kwaliteitsv.fietsp.Kiefv.stg&Vanenburger	240.001	192.700	10.564	36.737
	7570004	Herinrichting Speeltuinen	372.399	313.118	59.297	-16
	7570005	Fietspad Zeedijk	540.758	513.567	27.189	2
	7570012	Renovatie Vijverhof	170.378	168.631	1.747	-1
	7570013	Openbaar Groen - renovatie 2019	300.000	238.148	61.771	81
	7570014	Skatebaan Van Geenstraat	174.500		159.561	14.939
	7570015	M2020 Kapitaalgoederen openbaar groen	300.000		106.193	193.807
	7570016	M2020 Kapitaalgoederen Speeltuinen	20.000		581	19.419
	7579008	M2019 Kapitaalgoederen Speeltuinen	175.000	-	14.200	160.800
	7820000	AFW kraakweg Bijsteren (uit grondexpl.)	-	-	-	-
Totaal Grond-, weg- en waterbouwkundige werken MN			22.666.852	15.701.328	2.872.662	4.092.861
Gronden en terreinen EN	7030001	NIEGG Van Geenstr grasland 5530m2	-	33.180	-	-33.180
	7030002	NIEGG Perc Brink (vBijst/rondw) 20150m2	-	120.900	-	-120.900
	7030004	NIEGG Volkstuinencomplex	-	181.773	-	-181.773
	7030005	NIEGG Achterstr vm garage 932 m2	-	5.951	-	-5.951
	7030007	NIEGG Ondergrond Gasfabr./klaproosstr.	-	6.761	-6.761	-
	7030010	NIEGG Arlerstg Blindestg Leembrwg 5 perc	-	1.358.937	-	-1.358.937
	7030012	NIEGG ongebruikt Henslare 11.248 m2	-	150.000	-	-150.000
	7030014	NIEGG Nijkerkerstraat 32a	-	294.000	-	-294.000
	7030020	NIEGG Putterbrink	-		439.887	-439.887
Totaal Gronden en terreinen EN			-	2.151.502	433.126	-2.584.628
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	7050013	Aandelen Vitale Vakantieparken BV (2002)	2.002	2.002	-	-
Totaal Kapitaalverstrekking aan deelnemingen			2.002	2.002	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling activum	7030015	NIEGG Wallenbergstraat (voorbereiding)	14.000	40.171	65.013	-91.184
	7030016	NIEGG Bilderdijkstraat (voorbereiding)	100.000	3.704	51.579	44.717
	7030017	NIEGG Putten-Zuid (voorbereiding)	450.000	16.443	302.513	131.044
	7030019	NIEGG Bedrijventerrein Henslare (voorbereiding)	-		37.838	-37.838
	7041003	Digitalisering 2e fase	126.561	126.561	-	-0
	7210062	Verkeersonderzoek Dorpsstraat-Engweg	25.000		12.380	12.620
Totaal Kosten van onderzoek en ontwikkeling activum			715.561	186.878	469.323	59.360

Omschrijving EN / ENH / MN	Grootboeknr	Omschrijving krediet	Som van krediet	Som van historische uitgaven	Som van uitgaven 2020	Som van restant
Leningen aan overige verbonden partijen	7050006	Achtergestelde geldlening Bosbad Putten	1.050.000		1.050.000	-
Totaal Leningen aan overige verbonden partijen			1.050.000		1.050.000	-
Machines, apparatuur en installaties EN	7041001	Project Dienstverlening	64.922	64.897	-	25
	7042004	Telefonie 2017	83.425	82.964	462	-0
	7044019	Djuma implementatie	109.953	97.053	12.899	-0
	7044036	Key2betalen	16.646	16.647	-	-1
	7044038	Suite voor Sociale Regie	7.911	7.911	-	-
	7044039	Mijn Inkomen	12.090	12.090	-	-0
	7044040	UPS vervanging	14.984	6.573	8.411	0
	7044041	Technische uitwijk gemeente werf (backup)	23.000		11.867	11.133
	7044042	Koppeling iBurgerzaken-Djuma	12.500		10.052	2.448
	7044043	Telefonie 2020 - vervanging bij defect	10.000		7.443	2.557
	7044044	Citrix backend	120.000		82.509	37.491
	7044045	RX.Mission (migratie SquitXO)	97.000		11.309	85.691
	7044046	werkplekvernieuwing fase 1 (Citrix)	12.500		10.304	2.196
	7044047	Wserver 2008R2 uitfasering	21.957		21.957	0
	7044049	Koppeling S4SR-Djuma	25.000		13.089	11.911
	7044904	M2018 Automatisering	-	-	-	-
	7044905	M2019 Automatisering	148.834	-	-	148.834
	7044906	M2020 Automatisering	350.000			350.000
	7045011	Renovatie gem.huis –inrichting en interieur	711.477	1.029.780	-318.303	0
	7045012	ICT-voorzieningen gemeentehuis	144.948	129.994	14.954	-0
	7046007	M2014 Klepelmaaier tbv trekker	10.000	-	-	10.000
	7046015	M2016 Aanhangwagen hogedrukreiniger ROM	25.000	-	16.837	8.163
	7046020	M2015 2 Zoutstrooiers groot	55.000	36.542	-	18.458
	7046021	M2015 2 Zoutstrooiers klein	41.000	-	-	41.000
	7046022	M2015 Zoutmenger	13.500	-	-	13.500
	7046026	M2015 Auto-Winterlogic	20.275	20.275	-	-0
	7046028	M2016 Aanschaf 2 grafliften	13.000	412	-	12.588
	7046035	M2018 Aanhangenwagen piketdienst	7.000	-	-	7.000
	7046039	M2020 Klepelmaaier tbv trekker	15.817		15.817	0
	7046042	M2020 Aanhangwagen trekker Beco	16.000			16.000
	7046049	M2020 Zoutstrooiers groot	55.000			55.000

Omschrijving EN / ENH / MN	Grootboeknr	Omschrijving krediet	Som van krediet	Som van historische uitgaven	Som van uitgaven 2020	Som van restant
	7046050	M2020 Zoutstrooiers klein	41.000			41.000
	7046051	M2019 Actiewagen klein	19.807	15.511	4.296	0
	7046052	M2018 Houtversnipperaer klein	35.000	-	-	35.000
	7046053	M2019 Verkeerstellers (4 stuks)	18.597	-	18.596	1
Totaal Machines, apparatuur en installaties EN			2.373.143	1.520.649	-57.503	909.998
Machines, apparatuur en installaties ENH	7046002	M2012 Containers afvalbrengrstation	54.597	54.597	-	0
	7046031	M2017 Grafbekisting	42.000	11.519	4.302	26.179
Totaal Machines, apparatuur en installaties ENH			96.597	66.116	4.302	26.180
Overige langlopende leningen	7050002	Starterslening	1.957.672	1.173.000	-	784.672
	7050003	Duurzaamheidslening	1.976.175	1.181.102	400.000	395.073
	7050004	revoluerend fonds sport / stim.lening	1.500.000	710.000	-	790.000
	7059000	Duurzaamheidslening (nog te storen budget)	817.113	-	-	817.113
Totaal Overige langlopende leningen			6.250.960	3.064.102	400.000	2.786.858
Overige materiele vaste activa EN	7042006	Digitaliseren archieven	145.294	145.294	-	-
Totaal Overige materiele vaste activa EN			145.294	145.294	-	-
Overige materiele vaste activa MN	7320002	Project centrumontwikkeling	405.000	558.428	-4.628	-148.801
	7320004	Centrumplan	4.070.000	67.459	1.437.183	2.565.358
	7340001	Krachtighuizerheide/Putterpoorten	-	-	11.800	-11.800
	7530002	Project het verhaal van Putten	115.194	115.194	-	0
Totaal Overige materiele vaste activa MN			4.590.194	741.080	1.444.355	2.404.758
Vervoermiddelen EN	7046004	M2014 Piaggio Plantsoenen (2011)	20.000	1.183	-	18.817
	7046034	M2017 BOA voertuig (M2019)	45.000	-	47.078	-2.078
	7046036	M2018 Goupil electro	20.000	-	8.632	11.368
	7046037	M2020 Iveco maaiploeg	58.000		2.300	55.700
	7046038	M2020 Iveco kantonnier	58.000		2.300	55.700
	7046040	M2020 Izusu bordenploeg	50.500			50.500
	7046041	M2020 Piaggio-3	25.000			25.000
	7046056	M2023 Kubota trekker (algemeen) = vv New Holland	49.000		49.630	-630
Totaal Vervoermiddelen EN			325.500	1.183	109.941	214.376
Eindtotaal			58.440.601	36.841.999	8.253.209	13.345.393

Bijlage F Afwikkeling ontvangen gelden met specifiek doel

Omschrijving	Balans 31 12 2019	Mutaties		Balans 31 12 2020
		Afwikkeling	Toevoeging	
EU	202.827	202.827	-	-
Life 15 CCA/NL/000052 Life Aerfit	202.827	202.827	-	-
Rijk	221.624	385.294	4.690.111	4.526.441
Onderw ijsachterstandenbeleid VVE 2011-2018	65.525	65.525		-
Onderw ijsachterstandenbeleid VVE 2019	156.099	307.189	407.395	256.305
Sportakkoord Ministerie VWS - Sisa H8	-	12.580	35.000	22.420
TOZO	-		4.243.854	4.243.854
Regeling gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagen problematiek	-		3.862	3.862
Overige overheidslichamen	625.070	122.739	29.416	531.747
Project zoetw atervoorziening	104.407			104.407
Gebiedsvisie Henslare acquisitie bedrijven	54.214			54.214
Project Actieve en Gezonde Leefstijl NW Vel.	33.019	11.006		22.013
SNV ruimtelijke ordening en Wonen	25.098			25.098
SNV Archeologie project 2017-2020	20.000	4.000	-16.000	-
SNV Archeologie Adhoc	47.508	1.519		45.989
SNV Cultuur en erfgoed 2017 -2020	340.824	106.214		234.610
Subsidie Provincie Gelderland - Putten in het Groen	-		30.416	30.416
Omgevingsdienst	-		15.000	15.000
	-			-
Totaal	1.049.521	710.860	4.719.527	5.058.188

Bijlage G Rekening naar taakvelden

Taakveld	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
0.1 Bestuur	1.717	1.497	97	97	-1.620	-1.401
0.2 Burgerzaken	485	479	284	261	-200	-218
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	187	397	85	212	-101	-185
0.4 Overhead	8.097	8.569	1.135	1.399	-6.961	-7.170
0.5 Treasury	-15	3	237	242	252	239
0.61 OZB woningen	279	231	2.679	2.679	2.400	2.448
0.62 OZB niet-woningen	116	124	1.356	1.353	1.241	1.229
0.64 Belastingen overig	140	133	1.386	1.402	1.246	1.269
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	34.250	34.201	34.250	34.201
0.8 Overige baten en lasten	272	107	0	288	-272	181
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	144	0	0	0	-144
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.346	1.359	1	1	-1.345	-1.358
1.2 Openbare orde en veiligheid	574	549	24	21	-549	-527
2.1 Verkeer en vervoer	2.970	2.983	141	163	-2.829	-2.820
2.2 Parkeren	7	7	10	9	3	1
3.1 Economische ontwikkeling	58	24	0	0	-58	-24
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	77	38	2	4	-74	-33
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	92	149	46	43	-46	-106
3.4 Economische promotie	293	198	971	1.095	678	897
4.1 Openbaar basisonderwijs	232	217	0	0	-232	-217
4.2 Onderwijshuisvesting	708	670	0	0	-708	-670
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.506	1.487	354	408	-1.153	-1.079
5.1 Sportbeleid en activering	727	648	83	92	-644	-555
5.2 Sportaccommodaties	934	909	72	84	-862	-825
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	447	460	0	2	-447	-459
5.4 Musea	15	19	0	0	-15	-19
5.5 Cultureel erfgoed	36	20	1	1	-35	-20
5.6 Media	451	444	0	0	-451	-444
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.432	1.299	10	10	-1.422	-1.289
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.329	1.272	4	5	-1.326	-1.266
6.2 Wijkteams	566	501	0	0	-566	-501
6.3 Inkomensregelingen	9.496	5.995	8.643	5.671	-853	-323
6.4 Begeleide participatie	2.114	2.114	0	0	-2.114	-2.114
6.5 Arbeidsparticipatie	734	632	0	32	-734	-600
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.518	1.335	0	0	-1.518	-1.335
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3.626	3.198	130	129	-3.496	-3.069
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	5.954	6.111	56	71	-5.898	-6.039
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	86	39	0	589	-86	550
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	589	949	0	0	-589	-949
7.1 Volksgezondheid	968	909	0	0	-968	-909
7.2 Riolering	1.737	2.179	2.212	2.655	474	476
7.3 Afval	1.565	1.910	1.491	1.593	-75	-318
7.4 Milieubeheer	1.664	1.530	12	31	-1.653	-1.499
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	672	814	1.269	1.410	597	596
8.1 Ruimtelijke ordening	512	370	70	86	-442	-284
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	5.691	8.864	5.691	9.478	0	614
8.3 Wonen en bouwen	2.310	1.338	699	1.146	-1.611	-192
Saldo voor bestemming	64.314	63.223	63.501	66.963	-813	3.740
0.10 Mutaties reserves	2.714	8.368	3.251	5.496	536	-2.872
Saldo na bestemming	67.028	71.591	66.751	72.459	-277	868

Bedragen *€ 1.000

Bijlage H EMU saldo

Nr.	Omschrijving	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	3.572	-813	3.740	1.410	-1.162	-732
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.130	3862	3.788	4.265	4.693	4.726
3	Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie minus vrijval van voorzieningen ten	-3.426	-38	-1.218	-162	451	414
4	Bruto investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	10.653	17.362	6.803	15.631	5.279	4.290
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen.	284	-439	93	0	0	0
6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	0	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.,	2.018	2.802	2.112	2.630	1.328	83
8	Baten bouwgrondexploitatie:	5.787	5.691	9.478	2.112	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	0	0	0			
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie	0	0	0			
11 b	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	0	0	0			
	Berekend EMU-saldo	-3.324	-11.901	6.966	-10.636	-2.625	35

Bedragen x € 1.000

Bijlage I Single Information Single Audit

Voor het verantwoordingsjaar 2020 wordt het principe van Single information Single audit (SiSa) ten aanzien van specifieke uitkeringen toegepast. Dit principe heeft belangrijke gevolgen voor de wijze waarop gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen informatie verstrekken aan het Rijk en provincie over specifieke uitkeringen.

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen)	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04		
			€ 0	€ 0	€ 307.189	€ 156.099		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08		
		Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		Bedrag		Bedrag		
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Alle gemeenten verantwoordelijk hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 2.159.282	€ 67.112	€ 213.593	€ 0	€ 55.948	€ 748
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)		
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
			Indicator: G2/07	Indicator: G2/08	Indicator: G2/09	Indicator: G2/10	Indicator: G2/11	Indicator: G2/12
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	€ 54.187	€ 16.222	€ 0	€ 364.663	€ 804	Ja
			Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 0	€ 69.637	€ 0	€ 0	€ 12.480
		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)						
		Aard controle n.v.t. Indicator: G3/07						
		Ja						
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 1.090.080	€ 344.720	€ 21.821	€ 9.286	€ 809
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 279.458	€ 10.000	€ 8.549	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 168.918	€ 29.000	€ 1.059	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle R Indicator: G4/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	307	41	€ 0	Ja	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	72	1		Ja	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	61	5		Ja	

Definitief SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
			Kopie regeling <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) <i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing <i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig <i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	Litvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) <i>Aard controle R Indicator: G4/16</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) <i>Aard controle R. Indicator: H4/01</i>	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>				
			€ 46.235	€ 279.557				
			Projectnaam/nummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>
			1 Binnensport (SBP)	€ 121.945	€ 0	€ 0	€ 137.191	
			2 Gemeente Putten - Jong Putten (fcl 65104)	€ 208.452	€ 0	€ 11.813	€ 178.788	
			3					
			Kopie projectnaam/nummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09</i>	Totale besteding (jaar T) per project ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) <i>Aard controle R Indicator: H4/10</i>	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) <i>Aard controle R Indicator: H4/11</i>			
			1 Binnensport (SBP)	€ 137.191	264%			
			2 Gemeente Putten - Jong Putten (fcl 65104)	€ 188.601	451%			
			3					
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) <i>Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/01</i>	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) <i>Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/02</i>	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) <i>Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03</i>	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) <i>Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	
			€ 12.580	€ 0	€ 12.580	€ 0	Nee	

Bijlage J Controleverklaring

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad
der gemeente Putten van 8 juli 2021,

de griffier,

de voorzitter,

